PONDELOK 14. SEPTEMBRA 2009

PREDSEDÁ: PÁN BUZEK

predseda

(Rokovanie sa začalo o 17.00 hod.)

1. Pokračovanie prerušeného zasadania

Predseda. – Otváram zasadnutie Európskeho parlamentu, ktoré bolo prerušené vo štvrtok 16. júla 2009.

2. Vyhlásenia predsedníctva

Predseda. – Iba pred vyše dvoma týždňami som sa zúčastnil slávnosti na polostrove Westerplatte, ktorá pripomínala sedemdesiate výročie vypuknutia druhej svetovej vojny. Vojna uvrhla Európu do obdobia hrôzy, vyžiadala si milióny obetí a rozdelila náš kontinent takmer na pol storočia. Nikdy by sme nemali zabúdať, že vojna a násilie sa do našej Európy môžu znova vrátiť.

***

Musím spomenúť aj ďalší násilný čin, ku ktorému došlo počas tohto leta. Organizácia ETA zabila dvoch príslušníkov španielskej Občianskej gardy počas výkonu ich služby.

Je mi ľúto, že musím informovať Parlament o úmrtí pána Ernesta Glinea, bývalého belgického poslanca tohto Parlamentu, ktorý skonal 10. augusta vo veku 78 rokov. Pán Gline bol poslancom Európskeho parlamentu v rokoch 1968 až 1994. V rokoch 1979 až 1984 zastával aj funkciu predsedu Skupiny socialistov.

S ľútosťou vám oznamujem aj úmrtie sira Christophera Prouta, bývalého britského poslanca tohto Parlamentu, ktorý skonal 12. júla vo veku 67 rokov. Sir Christopher Prout, ktorému bol neskôr udelený titul lord Kingsland, bol poslancom Európskeho parlamentu v rokoch 1979 až 1994. V rokoch 1987 až 1994 zastával aj funkciu predsedu Európskej demokratickej skupiny.

Skôr než prejdeme k diskusiám, vás vyzývam, aby ste sa ku mne pridali a uctili si pamiatku tých, ktorí položili svoje životy pri obrane Európy, ako aj všetkých ostatných, ktorí zasvätili svoje životy službe Európe a pracovali na jej transformácii do dnešnej podoby.

(Parlament povstal a zachoval minútu ticha.)

- 3. Zloženie Parlamentu: pozri zápisnicu
- 4. Zloženie politických skupín: pozri zápisnicu
- 5. Zloženie výborov: pozri zápisnicu
- 6. Žiadosť o zbavenie poslaneckej imunity: pozri zápisnicu
- 7. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu
- 8. Korigendum (článok 216 rokovacieho poriadku): pozri zápisnicu
- 9. Predložené dokumenty: pozri zápisnicu
- 10. Otázky na ústne zodpovedanie (predložené dokumenty): pozri zápisnicu
- 11. Presun finančných prostriedkov: pozri zápisnicu

12. Petície: pozri zápisnicu

13. Zaslanie textu zmlúv poskytnutých Radou: pozri zápisnicu

14. Vykonávacie opatrenia (článok 88 rokovacieho poriadku): pozri zápisnicu

15. Program práce

Predseda. – Konečné znenie návrhu programu schôdze, ktorý navrhla Konferencia predsedov vo štvrtok 10. septembra 2009 v súlade s článkom 137 rokovacieho poriadku, bolo rozdané.

Pondelok a utorok

Bez zmeny.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Vážený pán predseda, budem veľmi stručný.

Rád by som sa odvolal na rokovací poriadok týkajúci sa Konferencie predsedov, ktorá, ako ste, pán predseda, zdôraznili, určuje program.

Náš rokovací poriadok stanovuje, že Konferencia predsedov má zahŕňať vás, samozrejme, predsedov politických skupín a tiež aj zástupcu nezávislých poslancov.

Zástupca nezávislých poslancov nebol doposiaľ menovaný. Niekoľko nezávislých poslancov vás o tomto probléme už informovalo písomne a sú veľmi ochotní sa s vami stretnúť.

Pán predseda, bolo by dobré, ak by ste mohli zvolať stretnutie všetkých nezávislých poslancov, aby mohli v súlade s rokovacím poriadkom zvoliť svojho zástupcu v Konferencii predsedov, aby mohla rozhodovať v plnom stave.

Predseda. – Ďakujem za pripomienku. Kontaktujem vás aj ostatných poslancov počas tohto rokovania, aby sme mohli vykonať potrebné opatrenia.

Streda

Dostal som návrh uznesenia predložený Skupinou zelených/Európskou slobodnou alianciou na stredu.

Daniel Cohn-Bendit, *v mene skupiny Verts/ALE.* – (FR) Dámy a páni, Konferencia predsedov prijala do programu na stredu voľbu – vymenovanie – predsedu Komisie.

V utorok popoludní povedieme rozpravu o návrhoch predsedu Komisie. Navrhujeme odložiť hlasovanie o jeho menovaní. Jednoduchým dôvodom je, že v Írsku sa má o 22 dní konať referendum. Toto referendum je kľúčové pre prijatie alebo odmietnutie Lisabonskej zmluvy. Prieskum verejnej mienky, ktorý bol dnes zverejnený, uvádza, že 62 % írskych občanov je pripravených hlasovať kladne.

Som presvedčený, že musíme rešpektovať hlas írskych občanov, či už Lisabonskú zmluvu podporujeme, alebo nie. Zdá sa nám však absurdné hlasovať a vymenovať predsedu na 21 dní v zmysle Zmluvy z Nice, keď – aspoň tí z nás, ktorí podporujú Lisabonskú zmluvu – máme možnosť vymenovať Komisiu a jej predsedu podľa Lisabonskej zmluvy.

V októbri budeme vedieť, ktorá zmluva je záväzná. Poľský prezident vyhlásil, že Lisabonskú zmluvu podpíše po referende v Írsku.

Český ústavný súd vyhlásil, že urýchli rozhodovanie o dvoch sťažnostiach podaných proti Lisabonskej zmluve, pretože naposledy ju jednohlasne vyhlásil za ústavnú.

Preto český prezident nemá možnosť povedať "nie", keď zmluvu ratifikuje Poľsko a Írsko.

Už budem končiť, ale toto je veľmi dôležité, pán predseda. Táto otázka ohrozuje identitu Parlamentu a ak sa nad ňou aspoň na dve minúty nezamyslíme, nesplnili sme svoju úlohu ako poslanci Európskeho parlamentu. To je dôležité. Preto od vás nežiadam, aby ste hlasovali za alebo proti pánovi Barrosovi, ale aby ste hlasovali až po občanoch Írska a dnes odložili hlasovanie a hlasovali na budúci mesiac, ak bude treba.

Martin Schulz, *v mene skupiny S&D*. – (*DE*) Vážený pán predseda, pán Cohn-Bendit diskutoval o návrhu predloženom našou skupinou Konferencii predsedov minulý týždeň. Tento návrh sme predložili, pretože veríme, že v skutočnosti nejde o otázku írskeho referenda ani o problém ústavného súdu v Prahe, ale že je to problém s nedostatkom názorovej jednoty Rady, čo spôsobuje v súčasnosti prevládajúci zmätok. Je nadmieru jasné, že spoločenstvo založené na práve – a Európska únia o sebe tvrdí práve to – musí konať v súlade s platnými právnymi predpismi. Platným právnym predpisom je Zmluva z Nice. Neexistuje preto žiadna alternatíva k postupu v zmysle Zmluvy z Nice, a to sa vzťahuje na predsedu Komisie a všetkých komisárov.

Rada chce zvoliť predsedu na základe Zmluvy z Nice a potom urobiť to, o čom sa zmienil pán Cohn-Bendit, konkrétne uplatniť Lisabonskú zmluvu na komisárov. Znamenalo by to, že predseda Komisie by bol zvolený na inom právnom základe ako komisári, čo je, mimochodom, niečo, čo aj sám predseda Komisie považuje za mimoriadne poľutovaniahodné. Preto sa neustále opakuje a hovorí o lisabonskej väčšine, ktorú potrebuje, ale nezíska.

To samo osebe ukazuje zmätok, ktorý vyvolala Rada, a je to niečo, čo žiadnym spôsobom neprospieva EÚ ani samému predsedovi Komisie. Z tohto dôvodu sme nadobudli názor, že by hlasovanie malo byť odložené, kým sa Rada nezhodne, čo chce. Preto podporujeme tento...

(Predseda prerušil rečníka.)

Veríme, že tento odklad je potrebný z dôvodov, ktoré sa čiastočne líšia od dôvodov, ktoré predniesol pán Cohn-Bendit, a z dôvodov, ktoré sme spomenuli, tento návrh podporujeme.

Predseda. – Teraz by som rád vyzval poslanca, ktorý sa vysloví proti návrhu. O slovo požiadal pán Daul. Máte slovo, pán Daul.

Joseph Daul, v mene skupiny PPE. – (FR) Vážený pán predseda, ako viete, vždy dodržiavam svoj rečnícky čas.

Po prvé, nerozumiem pánovi Cohnovi-Benditovi. Mal už skôr žiadať odloženie volieb do Európskeho parlamentu na taký termín, keď bude Lisabonská zmluva v platnosti.

Keďže dnes platí v Európskom parlamente Zmluva z Nice, požadujeme, aby sa uplatňovala, kým nevstúpi do platnosti Lisabonská zmluva. Chcel by som tiež požiadať, aby sme dodržiavali pravidlá až do samého konca, kým nebudeme môcť znova hlasovať o pánovi Barrosovi. Pán Cohn-Bendit, Parlament musí byť pripravený fungovať podľa Lisabonskej zmluvy a potom budeme môcť hlasovať o pánovi Barrosovi a Lisabonskej zmluve. Inak nebudeme dôslední. To je všetko, čo som vám chcel povedať.

Ak chceme mať Komisiu – a túto požiadavku hodlám predložiť zajtra –, chcel by som požiadať, aby sme po referende 2. októbra schválili Komisiu na základe aktuálnej zmluvy, t. j. Zmluvy z Nice. O Lisabonskej zmluve budeme diskutovať v správnom čase, keď pán Cohn-Bendit presvedčí pána Klausa, aby ju podpísal – a keď že je ochotný to urobiť, tak to urobí veľmi rýchlo. Parlament sa začne riadiť Lisabonskou zmluvou a potom na jej základe zvolíme predsedu Komisie, pretože ak chceme byť dôslední, musíme byť dôslední od začiatku až do konca. Teraz potrebujeme Komisiu, ktorá funguje v čase recesie, Komisiu, ktorá bude fungovať počas samitu v Kodani. Ako však viete, stále je pred nami ešte dlhá cesta, než začnú všetci komisári a Komisia naplno pracovať.

Z tohto dôvodu spoločne s rovnako kompetentnými členmi našej skupiny žiadam, aby sme o predsedovi Komisie hlasovali v stredu.

(potlesk)
(Parlament zamietol návrh.)
Štvrtok
Bez zmeny.
***
(Program práce bol prijatý.)

PREDSEDÁ: PÁN PITTELLA

podpredseda

16. Hlasovanie

- 16.1. Zloženie medziparlamentných delegácií, pokiaľ ide o počet ich členov (hlasovanie)
- 16.2. Schválenie vymenovania pána Algirdasa Šemetu za člena Komisie (B7-0037/2009)
- 16.3. Schválenie vymenovania pána Pawła Sameckého za člena Komisie (B7-0035/2009)
- 16.4. Schválenie vymenovania pána Karela De Guchta za člena Komisie (B7-0036/2009)

17. Vysvetlenia hlasovania

Písomné vysvetlenia hlasovania

- Schválenie vymenovania pána Algirdasa Šemetu za člena Komisie (B7-0037/2009)

Jean-Pierre Audy (PPE), písomne. – (FR) Hlasoval som za uznesenie Európskeho parlamentu, ktorým sa schvaľuje nominácia pána Algirdasa Šemetu za člena Európskej komisie. Spochybňujem však právne aspekty tohto rozhodnutia. Podľa článku 215 ods. 3 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, ktorý stanovuje predpisy v prípade rezignácie komisára, je to v skutočnosti Rada, ktorá rozhoduje kvalifikovanou väčšinou a menuje náhradného komisára. Podľa môjho názoru Európsky parlament nemá v tomto konkrétnom prípade žiadnu moc a jeho rokovací poriadok, paragraf 2 ods. 2 prílohy XVII, z ktorého vyplýva tajné hlasovanie, nie je v súlade so zmluvou. Táto klauzula rokovacieho poriadku je určite imperatívom pre Európsky parlament, ale nie pre náležite menovaného komisára. Článok 214 ods. 2 Zmluvy o ES, prekvapivo uvedený ako právny základ uznesenia, sa nezaoberá menovaním komisára v prípade rezignácie, ale hlasovaním za schválenie celej Komisie ako kolégia. Je tiež zvláštne vidieť toto uznesenie prijaté na základe článku 106 ods. 4 rokovacieho poriadku, ktorý sa týka voľby celej Komisie a nie výmeny komisára.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE), písomne. – (RO) Hlasoval som za pána Šemetu, ktorému by som rád zagratuloval k vymenovaniu, a prajem mu veľa úspechov. Nedá mi však opäť nevyjadriť obavu, ktorú som už prezentoval vo Výbore pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka. Týka sa jeho návrhu na získanie časti prostriedkov na financovanie plánu hospodárskej obnovy Európy znížením prostriedkov vyčlenených na priamu pomoc poľnohospodárskemu odvetviu. Verím, že toto bolo len menšie nedorozumenie a že takéto opatrenie, ktoré by nebolo možné prijať, nebude realizované.

Schválenie vymenovania pána Pawela Semeckého za člena Komisie (B7-0035/2009)

Jean-Pierre Audy (PPE), písomne. – (FR) Hlasoval som za uznesenie Európskeho parlamentu, ktorým sa schvaľuje nominácia pána Pawela Semeckého za člena Európskej komisie. Spochybňujem však právne aspekty tohto rozhodnutia. Podľa článku 215 ods. 3 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, ktorý stanovuje predpisy v prípade rezignácie komisára, je to v skutočnosti Rada, ktorá rozhoduje kvalifikovanou väčšinou a menuje náhradného komisára. Podľa môjho názoru Európsky parlament nemá v tomto konkrétnom prípade žiadnu moc a jeho rokovací poriadok, paragraf 2 ods. 2 prílohy XVII, z ktorého vyplýva tajné hlasovanie, nie je v súlade so zmluvou. Táto klauzula rokovacieho poriadku je určite imperatívom pre Európsky parlament, ale nie pre náležite menovaného komisára. Článok 214 ods. 2 Zmluvy o ES, prekvapivo uvedený ako právny základ uznesenia, sa nezaoberá menovaním komisára v prípade rezignácie, ale hlasovaním za schválenie celej Komisie ako kolégia. Je tiež zvláštne vidieť toto uznesenie prijaté na základe článku 106 ods. 4 rokovacieho poriadku, ktorý sa týka voľby celej Komisie a nie výmeny komisára.

- Schválenie vymenovania pána Karela De Guchta za člena Komisie (B7-0036/2009)

Jean-Pierre Audy (PPE), písomne. – (FR) Hlasoval som za uznesenie Európskeho parlamentu, ktorým sa schvaľuje nominácia pána Karela de Guchta za člena Európskej komisie. Spochybňujem však právne aspekty tohto rozhodnutia. Podľa článku 215 ods. 3 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, ktorý stanovuje predpisy v prípade rezignácie komisára, je to v skutočnosti Rada, ktorá rozhoduje kvalifikovanou väčšinou a menuje náhradného komisára. Podľa môjho názoru Európsky parlament nemá v tomto konkrétnom prípade žiadnu moc a jeho rokovací poriadok, paragraf 2 ods. 2 prílohy XVII, z ktorého vyplýva tajné hlasovanie, nie je v súlade so zmluvou. Táto klauzula rokovacieho poriadku je určite imperatívom pre Európsky parlament, ale nie pre náležite menovaného komisára. Článok 214 ods. 2 Zmluvy o ES, prekvapivo uvedený ako právny základ uznesenia, sa nezaoberá menovaním komisára v prípade rezignácie, ale hlasovaním za schválenie celej Komisie ako kolégia. Je tiež zvláštne vidieť toto uznesenie prijaté na základe článku 106 ods. 4 rokovacieho poriadku, ktorý sa týka voľby celej Komisie a nie výmeny komisára.

18. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: pozri zápisnicu

19. Jednominútové vystúpenia k otázkam politického významu

Predsedajúci. – Teraz pristúpime k vystúpeniam, ktoré nesmú trvať dlhšie ako minútu. Máme veľmi dlhý zoznam žiadostí. To je prejav veľkej túžby participovať, čo slúži ku cti tomuto Parlamentu. Nebudem však môcť dať slovo všetkým, ktorí chcú vystúpiť, pretože 100 žiadostí by zabralo hodinu a pol, zatiaľ čo k dispozícii máme len 30 minút.

Seán Kelly (PPE). – (*GA*) Vážený pán predsedajúci, keď že toto je moja prvá príležitosť vystúpiť v Parlamente, rád by som začal vo svojom rodnom jazyku. Ako viete, kampaň za referendum o Lisabonskej zmluve je v Írsku momentálne v plnom prúde a veríme, že sa 2. októbra dočkáme pozitívneho výsledku. Jednou z vecí, ktorou sa toto súčasné kolo veľmi odlišuje, sú záruky, ktoré Európska únia dala írskej vláde v súvislosti s daňami, interrupciami a obranou. Veľmi dôležitý je aj nový priestor pre športy zahrnutý v Lisabonskej zmluve, niečo, čo sa v minulom kole vôbec nespomenulo.

Ako človek, ktorý sa celý život pohyboval v oblasti športu na rôznych úrovniach ako hráč a funkcionár, verím, že možnosť vyplývajúca z Lisabonskej zmluvy, že EÚ bude brať šport vážne a bude podporovať domáce aj medzinárodné športy, udrela na pravú strunu írskej športovej verejnosti. Z tohto dôvodu a z iných zrejmejších dôvodov, akými sú napríklad zdravie, sociálne a fyzické výhody športu, je nevyhnutné, aby sa po schválení Lisabonskej zmluvy poskytovali postačujúce finančné prostriedky...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D). – (RO) Vážený pán predsedajúci, domnievam sa, že v odvetví poľnohospodárstva Rumunska sú v porovnaní s inými členskými štátmi určité rozdiely, pokiaľ ide o štrukturálne problémy. Musím zdôrazniť, že Európska únia by mala využiť svoju politickú a hospodársku výhodu na to, aby zamerala viac pozornosti na riadenie pridelených finančných prostriedkov pre odvetvie poľnohospodárstva tým členským štátom, ktoré k nej pristúpili neskôr.

Chcela by som vyjadriť svoj názor, že podpora udržateľného odvetvia poľnohospodárstva s primeraným rozpočtom aj po roku 2013 by vyriešila tento problém, čím by poľnohospodári získali strednodobé a dlhodobé vyhliadky spolu s dostatočnými finančnými prostriedkami, aby sa rumunské poľnohospodárstvo mohlo zosúladiť s európskymi štandardmi a vytvoriť príležitosť pre jednotnú Európu.

Sergej Kozlík (ALDE). - (SK) Ctený Parlament, Maďarsko a maďarské menšiny permanentne otvárajú problém národnostných menšín. Za použitia poloprávd, často aj klamstiev, sa pokúšajú manipulovať európsku verejnú mienku vo svoj prospech. Aká je pravda?

Za uplynulých osemdesiat rokov, za mĺkveho prizerania Európy, boli v Maďarsku takmer zlikvidované národnostné menšiny. Aj slovenská menšina bola zdecimovaná z tristotisíc na desaťtisíc členov. Početnosť maďarskej menšiny v okolitých krajinách vrátane Slovenska zostala zachovaná.

Za posledné dva roky bolo v Maďarsku zavraždených šesť rómskych spoluobčanov a desiatky boli vážne zranené. Objavujú sa útoky proti Židom a narastajú ďalšie formy extrémizmu, ktoré dokonca prekračujú hranice Maďarska. Túto agresiu, ktorú v Maďarsku nedostatočne zvládajú, treba odsúdiť. Európske inštitúcie by sa týmito prejavmi extrémizmu mali dôraznejšie zaoberať.

João Ferreira (GUE/NGL). – (*PT*) Vojenský prevrat, ku ktorému došlo 28. júna v Hondurase, bol urážkou slobody politického prejavu a najzákladnejších demokratických slobôd honduraského ľudu.

Odvtedy vláda *de facto* prijala represívne opatrenia proti ľudovému hnutiu, ktoré demonštrovalo v uliciach, zaviedla režim mediálneho embarga, obmedzenia slobôd, perzekúcie, nezákonných zadržiavaní, zmiznutí, a dokonca aj vrážd členov organizovaného odporu voči prevratu.

To všetko sme mohli na vlastné oči vidieť počas nedávnej návštevy delegácie z Konfederatívnej skupiny Európskej zjednotenej ľavice – Nordickej zelenej ľavice v Hondurase a Nikarague, kde sme sa stretli so zákonným prezidentom krajiny Manuelom Zelayom. Reakcia európskych inštitúcií na tieto okolnosti je prinajmenšom nejednoznačná. Zatiaľ čo niektorí neprijateľne mlčia, iní vyzývajú obidve strany, aby urobili všetko, čo je v ich silách pre čo najrýchlejšie dosiahnutie politického riešenia, k rozličným záležitostiam pristupujú tak, ako keby boli rovnaké, a ignorujú vinníkov, ako keby nebol na jednej strane demokraticky zvolený prezident a na druhej strane nezákonná vláda, ktorá ho zadržala a vyhnala ho z krajiny, keď sa nezákonne chopila moci.

Najzákladnejšia úcta k demokracii vyžaduje, aby európske inštitúcie vydali neochvejné a presvedčivé odsúdenie tohto prevratu a na medzinárodnej úrovni prijali opatrenia na zvýšenie tlaku na nezákonnú vládu, ktorá je pri moci, a izolovali ju. Taktiež nesmú uznať ani podporiť žiadne voľby, ktoré sa budú konať skôr, ako dôjde k obnoveniu demokratickej zákonnosti v krajine.

John Bufton (EFD). – Vážený pán predsedajúci, ako nový poslanec tohto Parlamentu som presvedčený, že jeden z hlavných problémov, ktorým čelia poľnohospodári vo Walese a vo zvyšku Spojeného kráľovstva, je navrhovaná elektronická identifikácia oviec, ktorá nadobudne účinnosť 1. januára 2010. Pravdou je, že skenovacie zariadenia, ktoré sa majú používať, nie sú presné. Chápem to tak, že sú presné len na 79 %, čo spôsobí vážne problémy poľnohospodárom v celom Spojenom kráľovstve.

Nalieham na Komisiu, aby prehodnotila túto politiku a zaviedla ju len na báze dobrovoľnosti. Obávam sa, že mnoho poľnohospodárov bude vzhľadom na nepresné zariadenia penalizovaných a že sa znížia ich jednotné poľnohospodárske platby. V najhoršom prípade by mohlo ísť aj o 100 % pokles. Ústupky, ktoré sa už urobili, pomáhajú, ale nie sú dostatočné.

Veľmi ma prekvapuje, že Komisia chce zaviesť elektronickú identifikáciu (EID) s takými obrovskými nedostatkami v zariadeniach. Rozumné by bolo postupovať tak, aby sa EID od januára budúceho roka zaviedla len na báze dobrovoľnosti. Nalieham na poslancov tohto Parlamentu, aby ma podporili v tejto osudovej záležitosti pre odvetvie poľnohospodárstva v celej Európe.

Krisztina Morvai (NI). – Vážený pán predsedajúci, chcela by som vyzvať tento Parlament, aby prijal okamžité a účinné kroky na záchranu drobných a rodinných poľ nohospodárov v nových členských štátoch, najmä v členských štátoch strednej a východnej Európy, a zvlášť v našej krajine, v Maďarsku.

Čo sa stalo týmto poľnohospodárom? V dôsledku pristúpenia do Európskej únie sme museli takpovediac "ponúknuť" 100 % našich trhov a na výmenu sme dostali 25 % dotácií. To je nielen nečestné a nespravodlivé, ale aj nezákonné: bolo to jasné porušenie Rímskej zmluvy. Keď sa títo poľnohospodári za týchto nespravodlivých a nezákonných okolností pokúšali obstáť v konkurencii, museli si zobrať pôžičky – obrovské pôžičky – aby boli konkurencieschopní. Teraz sa dostávajú do úpadku a musia predávať svoje pozemky za kolonizačných podmienok. Naše pozemky musíme sprístupňovať krajinám s desaťkrát vyšším HDP, ako máme my. Vyzývam na okamžité prehodnotenie kodanskej dohody.

(Predsedajúci prerušil rečníčku.)

Rareş-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Vážený pán predsedajúci, rovnako ako niektorí kolegovia poslanci by som rád upozornil na problém z odvetvia poľnohospodárstva. Nedávno zvlášť upútal moju pozornosť článok uverejnený v denníku *Wall Street Journal*, a preto považujem za povinnosť predstaviť tento článok Parlamentu a predložiť požiadavky, ktoré vyjadrili jeho autori.

Nadpis článku, ktorý je podľa mňa dostatočný na pochopenie toho, o čom sa v ňom píše, bol: "Mr Barroso, Take Down Small Business Walls" (Pán Barroso, zbúrajte steny malých podnikov). Tento článok nie je ničím iným ako výzvou pre budúcu Európsku komisiu, aby sa v rámci svojich najdôležitejších činností zamerala na podporu malých a stredných podnikov, ktoré sú počas krízy veľmi zraniteľné, a aby nijakým spôsobom neustúpila od implementácie iniciatívy *Small Business Act* z roku 2008. Európsky parlament je povinný zabezpečiť, aby sa tieto opatrenia vykonali riadne a efektívne, pretože ich potrebuje viac ako 20 miliónov malých a stredných podnikov v Európskej únii.

Evgeni Kirilov (S&D). – (*BG*) Vážený pán predsedajúci, začiatkom augusta sa v Macedónskej republike odohrala neuveriteľná dráma, ktorá šokovala bulharskú verejnosť. 23-ročná macedónska občianka a matka dojčaťa Spaska Mitrovová, bola násilne odvedená na policajnú stanicu a potom premiestnená do smutne známeho väzenia Idrizovo, pričom jej odobrali dieťa. Policajti ju museli ťahať za vlasy z vrchného poschodia budovy na spodné, pretože nechcela, aby ju oddelili od dieťaťa. Bola odsúdená na tri mesiace odňatia slobody, pretože nebola schopná poskytnúť bývalému manželovi posteľ v detskej izbe. Viete si predstaviť, aké dôsledky to vyvolalo. Pani Mitrovová začiatkom tohto roka dostala bulharské občianstvo. Zdá sa, že to je hlavný dôvod, prečo s ňou neľudsky zaobchádzali, a jej prípad nie je jediný. Asi pred dvomi rokmi som sa spýtal súčasného macedónskeho ministra zahraničných vecí: "Prečo sa prejavuje toľko nenávisti voči Macedóncom, ktorí prijali bulharské občianstvo?", na čo odpovedal: "Sú to pozostatky minulosti". Keď že úsilie bulharského prezidenta a vlády neprinieslo žiadny výsledok, vyzývam pána komisára Olliho Rehna, aby sa osobne oboznámil s týmto nehanebným prípadom nespravodlivosti v krajine, ktorá sa uchádza o začatie prístupových rokovaní.

Jelko Kacin (ALDE). – (*SL*) Taliansko chce bez konzultácie presadiť pobrežný plynový terminál na hranici so Slovinskom. Európska únia však bola založená na vzájomnej dôvere a dobrých susedských vzťahoch. Dodávka energetických zdrojov škodlivých pre životné prostredie si vyžaduje osobitnú ochranu životného prostredia, ale predovšetkým nevyhnutnú čestnosť.

Taliansko, ktoré sa snaží Slovinsku zamlčať škodlivé následky svojich činností na cezhraničné životné prostredie, poškodzuje každú zúčastnenú stranu vrátane seba a predovšetkým ľudí, ktorí žijú v blízkosti spornej inštalácie. Slovinská verejnosť a slovinská vláda sú zásadne proti tomuto terminálu.

Klamstvá pred kamerami môžu byť prostriedkom politického prežitia pána Berlusconiho v Taliansku. Takéto správanie sa však v rámci Európskej únie nemôže a ani by sa nemalo tolerovať ako zaužívaná prax. To je neprijateľné.

Ide o jasné porušenie zásad Európskej únie a Taliansko manipuluje s poškodzovaním života ľudí a životného prostredia. Na vybudovanie pobrežného terminálu v meste Žavlje (Aquilinia) v Terstskom zálive, ktorý je už teraz mimoriadne úzky, používa medzinárodný podvod. Zhoršuje životné prostredie, ničí možnosť komunálneho spolužitia v pohraničí a je veľmi zlým príkladom pre budúce členské štáty.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (*PT*) Vážený pán predsedajúci, to, čo sa deje v bývalej nemeckej obuvníckej továrni Rhode, v obci Santa Maria da Feira, ktorá sa teraz nazýva Sociedade Luso-Alemã de Calçado, je veľmi znepokojivé.

Táto spoločnosť kedysi zamestnávala približne 3 000 pracovníkov, ale po problémoch v Nemecku znížila počet pracovných miest a v súčasnosti zamestnáva asi 1 000 pracovníkov. Veľkú časť z nich tvoria ženy, z ktorých väčšina má skrátený pracovný čas a zníženú mzdu. Vládnu obavy, že po skončení volieb v Portugalsku môže táto spoločnosť skončiť.

Nezamestnanosť v tejto obci neustále rastie a v súčasnosti postihuje mnoho tisíc pracovníkov, najmä v odvetviach obuvníctva a spracovania korku. Vzhľadom na to vyzývame na prijatie mimoriadnych núdzových opatrení, aby nedošlo k ďalšiemu vážnemu poklesu výroby a pracovných miest v oblasti, ktorá bola tak nešťastne postihnutá nezamestnanosťou.

Nicole Sinclaire (EFD). – Vážený pán predsedajúci, neuznávam právoplatnosť tohto Parlamentu ani žiadnej inej inštitúcie EÚ, pokiaľ ide o vytváranie zákonov pre Spojené kráľovstvo.

Moji voliči ma sem poslali, aby som vám povedala, že nechcú, aby sa v Európskej únii z ich peňazí každý deň minulo 45 miliónov GBP. Chceme, aby sa naše peniaze minuli v Spojenom kráľovstve na naše školy, nemocnice a infraštruktúru, a nevyhodili na korupciu s vašimi účtami, na ktorých prebieha audit už 14 rokov.

Ľudia, ktorí ma zvolili do Komisie, mi jednoducho odovzdali svoj odkaz: vráťte sa k svojej byrokracii a pripravte sa na odstúpenie Spojeného kráľovstva od skorumpovaného a odsúdeniahodného neporiadku, ktorý vládne v Európskej únii.

Diane Dodds (NI). – Vážený pán predsedajúci, tento Parlament sa nedávno zjednotil v otázke boja proti globálnej hrozbe terorizmu. V mojom volebnom obvode, v Severnom Írsku, poznáme bolesť, ktorú spôsobuje terorizmus. Áno, v posledných rokoch sme boli v Severnom Írsku svedkami transformácie, ale stále tam žijú ľudia, ktorí sa budú usilovať o krviprelievanie.

Minulý týždeň pri poslednom zo série incidentov opoziční republikáni zostrojili 270-kilogramovú bombu, ktorá bola objavená na juhu oblasti Armagh. Keby sa nenašla, došlo by k veľkým stratám na životoch. V Severnom Írsku sme nezabudli na obete našej minulosti a obete terorizmu, preto by som chcela požiadať tento Parlament, aby podporil kampaň za kompenzáciu z Líbye. Líbya dodávala zbrane jednotkám IRA. Tieto zbrane vzali množstvo životov a množstvo ich zničili. Musí za to niesť následky.

Eduard Kukan (PPE). – (*SK*) Na začiatku nového funkčného obdobia by sme si mali uvedomiť našu spoločnú zodpovednosť za mierový rozvoj európskeho kontinentu tak, aby sme zabezpečili pokojný a prosperujúci život našich občanov. Aby sme ich presvedčili, že sme tu pre nich, aby sme im slúžili.

Mali by sme si byť vedomí toho stále. Aj vtedy, keď vzniknú medzi dvomi členmi našej rodiny problémy. Korektný partnerský dialóg s cieľom hľadať rozumné riešenie, to je európsky spôsob, ako sa s tým vyrovnať. Nie ignorovanie partnera a prezentácia týchto problémov na pôde európskych inštitúcií vrátane tej našej.

Vzájomný stály racionálny dialóg je aj spôsob ako odobrať živnú pôdu extrémistom na všetkých stranách hraníc, a tým už v zárodku zlikvidovať alebo výrazne obmedziť ich budúce potenciálne nebezpečné aktivity.

Rovana Plumb (S&D). – (RO) Boj proti rasizmu prebieha prostredníctvom silných európskych politík, ale v priebehu necelého týždňa sa nemeckí a britskí politici zapojili do očierňovania rumunských pracovníkov buď z čírej nevedomosti, alebo pretože sú motivovaní získaním sympatií a hlasov svojich občanov. Nelichotivé vyhlásenia, ako napríklad "Rumuni by vás prebodli, len čo by sa na vás pozreli", ktoré odzneli počas verejného stretnutia v Spojenom kráľovstve, alebo poznámky nemeckého politika, ktorý vyhlásil, že Rumuni nechodia do práce na siedmu a že nevedia, čo majú robiť, sú hlavným dôvodom na znepokojenie. Pripravujeme európske politiky na boj proti rasizmu. To je náš spoločný cieľ. Čo však robíme, keď tieto vyhlásenia vyslovujú naši kolegovia politici z veľkých členských štátov Európskej únie?

Izaskun Bilbao Barandica (ALDE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, minulý týždeň somálski piráti znova ohrozovali tri baskické člny na lov tuniakov z Bermea. Znepokojujú nás opakované útoky na rybárske člny v tejto oblasti. Pravdou je, že obete sa necítia bezpečne a že španielska vláda nedokáže konať. Podľa slov rybárov by sa tieto útoky mohli zhoršiť s príchodom monzúnu.

Preto chcem tomuto Parlamentu skôr, ako bude príliš neskoro, povedať, že naliehavo potrebujeme na týchto člnoch ozbrojené vojenské eskorty. V Európe sú štáty, napríklad Francúzsko a Taliansko, ktoré to urobili, a pomohlo im to.

Komisia by preto mala odporučiť, aby všetky členské štáty prijali takéto okamžité a účinné opatrenia. Naliehavo potrebujeme rozšíriť kritériá ochrany, ktoré sa stanovili pre obchodné námorné cesty do rybolovných oblastí.

Tento Parlament má problém, ktorý uviedol v uznesení o pirátstve 23. októbra minulého roka.

Na záver by som chcela znova zopakovať naše presvedčenie, že Európa potrebuje spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku, na základe ktorej by európske inštitúcie efektívnejšie a spoľahlivejšie dokázali reagovať na tento typ krízy.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (*EL*) Vážený pán predsedajúci, smrteľné útoky nemeckých vojsk, ktoré sú súčasťou okupačnej armády v Afganistane spolu s USA, Európskou úniou a organizáciou NATO, sa počas útoku v oblasti Kunduz 4. septembra 2009 zmenili na masaker, pri ktorom počet obetí dosiahol viac ako 135 mŕtvych a desiatky zranených civilistov vrátane mnohých detí. Tieto útoky sú vojnovými zločinmi proti afganskému ľudu.

Tento útok, samozrejme, nebol útokom proti Talibanu, ale proti 500 civilistom. Každodenné krviprelievanie, organizovanie násilných a skorumpovaných volieb ako nastrčené bábky zatieňujúce okupáciu Afganistanu, ako aj chudoba a bieda, ktoré sú bičom na afganský ľud, odhaľujú, že imperialistické útoky USA, Európskej únie a organizácie NATO v tejto okupovanej krajine – a v rade ďalších krajín – majú pod zámienkou boja proti terorizmu katastrofické následky na ľudí.

Vyhlásenia nového generálneho tajomníka organizácie NATO Andersa Fogha Rasmussena a vyhlásenie ministrov zahraničných vecí Európskej únie majú jediný cieľ: pokračovať v zásahoch proti ľuďom. Ľudia v každej krajine a v každom členskom štáte Európskej únie musia požadovať a trvať na tom, aby vojská odišli z ich krajiny a vrátili sa do svojej.

Gerard Batten (EFD). – Vážený pán predsedajúci, 2. októbra budú mať Íri referendum o Lisabonskej zmluve. Lisabonská zmluva je takmer identická s európskou ústavou, ktorú jednoznačne odmietli Francúzi a Holanďania. Íri už raz Lisabonskú zmluvu odmietli, ale čo sa týka Európskej únie, "nie" je vždy nesprávna odpoveď, keď ide o ďalšiu politickú integráciu. Takže Íri sú nútení mať ešte jedno referendum, aby mohli vyjadriť jedinú správnu voľbu, ktorú Európska únia akceptuje – "áno".

Európska únia ničí demokraciu vo svojich členských štátoch. EÚ je založená na prekrúcaní, podvode a lži. Britom odoprela referendum naša opovrhnutiahodná vláda a politická elita, práve preto, že vedia, že výsledkom by bolo jednoznačné "nie". Bez ohľadu na výsledok v Írsku však jedného dňa Británia opustí Európsku úniu a vráti sa k svojej štátnej nezávislosti. Som hrdý na to, že môžem uplatniť svoju úradnú funkciu na vedenie kampane za bezpodmienečné vystúpenie Británie z Európskej únie.

Predsedajúci. - Ďakujem vám, pán Batten. Poskytol som vám 14 sekúnd navyše, aj keď ste povedali nesprávnu vec, konkrétne, že Lisabonská zmluva je to isté ako európska ústava.

George Becali (NI).—(RO) Vážený pán predsedajúci, chcel by som vám dnes povedať o európskom projekte "Voices of Youth" (Hlasy mládeže), ktorého mám česť byť patrónom. Cieľom tohto projektu, na ktorom sa zúčastňujú ľudia z každého členského štátu, je zo svojho pohľadu identifikovať a ponúkať riešenia na sociálne problémy, ktorým čelia. Nežiadam len vás, pán predsedajúci, ale aj predsedu Európskej komisie, aby ste zabezpečili, že budeme venovať viac pozornosti návrhom, ktoré nám dávajú. V tejto ťažkej dobe je našou zodpovednosťou, aby sme zaručili Európe a predovšetkým mladým občanom Európy jednoznačnú príležitosť. Naša generácia mala veľké šťastie, že sa podieľala na obnove zjednotenej Európy. Mladí ľudia zastupujúci Európu dneška, ale najmä Európu zajtrajška majú právo zmeniť ju podľa svojich predstáv. Ďakujem vám a nech nám Pán Boh pomáha.

Predsedajúci. – Ďakujem vám a ďakujem aj za to, že ste boli struční.

Csaba Sógor (PPE). – (HU) Ideologické spektrum extrémnej ľavice a extrémnej pravice, ktoré odzrkadľuje dve diktatúry, ktoré dominovali v Európe v 20. storočí, opäť začína znepokojovať Európsku úniu v 21. storočí. Máme občana EÚ, ktorý má zákaz cestovať do inej krajiny. Obmedzuje sa sloboda pohybu tohto občana. Štát by zavrel 15 občanov, obvinil ich z vlastizrady a zakázal im opustiť krajinu, pretože chcú diskutovať o menšinových otázkach s podobne zmýšľajúcimi krajanmi na stretnutí Fóra maďarských poslancov Karpatskej kotliny. V danej krajine sú ľudia trestaní za to, že nehovoria správne úradným jazykom v nemocniciach, na policajných staniciach, v domovoch dôchodcov a pôrodniciach. Takto sa v Európskej únii nezaobchádza ani s prisťahovalcami. Dajte pokoj ľuďom, ktorí žijú už tisíc rokov na tomto území, kde vznikol nový štát len pred 17 rokmi. Je dôležité, aby sme v Európskej únii zaviedli jednotný zákon na ochranu menšín, ktorý bude záväzný pre každú krajinu.

Arlene McCarthy (S&D). – Vážený pán predsedajúci, chcela by som Parlamentu oznámiť, že minister spravodlivosti Spojeného kráľovstva minulý týždeň udelil milosť Michaelovi Shieldsovi z môjho volebného obvodu. Prepustili ho z väzenia po tom, ako si odpykal štyri a pol roka za zločin, ktorý nespáchal.

Michaelovi bola udelená milosť na základe dôkazov, ktoré jasne preukázali, že je morálne aj formálne nevinný. V roku 2005 bol zatknutý, obvinený a za menej ako osem týždňov odsúdený za brutálny útok na bulharského čašníka Martina Georgieva napriek nedostatočným súdnym dôkazom, chybnému procesu identifikácie a písomnému priznaniu k útoku od iného muža, Grahama Sankeyho.

Dnes by som chcela poďakovať bývalým predsedom Parlamentu pánovi Borrellovi a pánovi Pötteringovi, ako aj parlamentnému Výboru pre petície za podporu Michaelovho boja za spravodlivosť. Tento proces sa však ešte nekončí a vyzývam predsedu Parlamentu a Výbor pre petície, aby pokračovali v podpore Michaelovho boja za spravodlivosť a aby od bulharských orgánov okamžite požadovali preskúmanie súdneho spisu. Je to dôležité, ak chceme, aby každý občan dôveroval súdnej a policajnej spolupráci v Európe.

Siiri Oviir (ALDE). – (*ET*) Bankovníctvo potrebuje dohľad. To je pozícia Európskej rady a Európskej komisie. Štúdia Európskej komisie o ochrane spotrebiteľa zverejnená vo februári odhalila v bankovníctve niekoľko negatívnych trendov. Ako zvolená zástupkyňa z Estónska by som chcela uviesť príklady z Estónska, ktoré sa týkajú dvoch švédskych bánk pôsobiacich v Estónsku. Problém je, že tieto banky zaobchádzajú so zákazníkmi v Estónsku inak ako so zákazníkmi doma vo Švédsku. Estónski zákazníci sa stretávajú s výrazne vyššími cenami bankových služieb a úrokovými mierami. Úroková miera sa napríklad pohybuje od 0,21 % vo Švédsku do 12,2 % v Estónsku, čo je 600-násobný rozdiel.

Používanie finančnej krízy ako odôvodnenia nerovnakého zaobchádzania nie je v súlade s hodnotami Európskej únie. Chcela by som sa opýtať Švédska, ktoré v súčasnosti predsedá Európskej únii, čo na tento problém hovorí a ako dlho bude takéto správanie švédskych bánk v Estónsku pokračovať.

Hans-Peter Martin (NI). – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, povedal som, že potrebujeme demokratickú revolúciu. V súčasnosti sa nachádzame v situácii neúnosnej pre tých z nás, ktorí dobrovoľne nie sú členmi žiadnej politickej skupiny v tomto Parlamente.

Chcel by som predsedníctvo požiadať, aby našlo zmierlivé riešenie problému koordinátorov. V tejto súvislosti sme diskriminovaní, pretože nemáme dovolené zúčastňovať sa na schôdzach koordinátorov v rôznych výboroch a nemôžeme byť náležite aktívni. Rád by som prispel k tomu, aby sme sa vyhli situácii, kedy by konanie na Európskom súdnom dvore – tak ako v prípade diskriminácie z roku 2001 – viedlo k zisteniu, že všetky doteraz prijaté koordinačné rozhodnutia sú nezákonné. Nielenže by to nesmierne poškodilo Parlament, ale je to nepotrebné aj z politického hľadiska.

Preto naliehavo vyzývam predsedníctvo, aby prijalo príslušné opatrenia, ktoré skoncujú s touto diskrimináciou nezávislých poslancov a obnovia správne pracovné postupy z posledného desaťročia.

Carlos Iturgaiz Angulo (PPE). – (*ES*) Vážený pán predsedajúci, v lete zavraždila teroristická skupina ETA v Španielsku troch ľudí, troch ľudí, ktorí bránili zákon a slobodu: príslušníka vnútroštátnej polície a dvoch príslušníkov občianskej gardy. Chcel by som ich rodinám vyjadriť solidaritu, podporu a sústrasť.

ETA je zločinecká skupina, pre ktorú v Európe nie je miesto, pretože v Európskej únii nie je priestor na radikalizmus, totalitarizmus ani teroristické vraždenie.

Európsky parlament a všetky európske inštitúcie by preto mali pokračovať v odsudzovaní teroristov zo skupiny ETA a v práci s cieľom odstrániť rakovinu teroristických útokov skupiny ETA a jej komplicov z nášho kontinentu.

Vo svojom prvom prejave na prvom riadnom zasadnutí zákonodarného pléna Európskeho parlamentu by som preto chcel venovať spomienku a vzdať hold všetkým obetiam terorizmu skupiny ETA, odsúdiť teroristickú organizáciu ETA v tomto Parlamente a vyzvať, aby sme ako Európania spolupracovali – so zákonmi na našej strane – a skoncovali so skupinou ETA a jej prívržencami pre dobro Baskicka, Španielska a Európy.

Ioan Mircea Paşcu (S&D). – Vážený pán predsedajúci, myslím si, že nastal čas na zmenu nášho prístupu k energetickým problémom. Konkrétne mám na mysli postupnú zmenu zamerania z "energetickej bezpečnosti" – teda snahy o zabezpečenie dodávok od nestabilných dodávateľov – na "bezpečnú energiu", teda úplné využitie energetických zdrojov, ktoré má EÚ pevne pod kontrolou.

Samozrejme, to si bude vyžadovať paralelné kroky obidvoma smermi, kým sa váhy nenaklonia na stranu "bezpečnej energie", pretože ak sa Európa naozaj chce stať skutočne dôveryhodným medzinárodným aktérom, mala by najprv získať kontrolu nad svojimi dodávkami energie. V opačnom prípade bude stále skupinou národných aktérov, ktorí sledujú vlastné národné záujmy, a preto bude zraniteľná taktikou "rozdeľuj a panuj", ktorú používajú bezohľadní externí dodávatelia.

Chris Davies (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, svet pred šiestimi mesiacmi šokovala smrť a skaza, ktorú Gaze spôsobil Izrael. Dnes tam už kamery nie sú, ale hospodársky boj pokračuje. Cez kontrolné body prechádza menej ako štvrtina materiálov a dodávok, ktoré tam ľudia potrebujú – spolu len 18 položiek. Nič na rekonštrukciu, nič na podnikanie, nič, čo vytvára pracovné miesta a ponúka nádej. Izrael v podstate drží jeden a pol milióna ľudí v zajateckom tábore, okolo ktorého sú múry a ktorý strážia ozbrojené hliadky.

Pán predsedajúci, chcel by som vás požiadať, aby ste pánovi predsedovi odkázali, že by mal navštíviť Gazu čo najskôr a sám posúdiť situáciu. Ak si myslí, že takýto kolektívny trest je neprijateľný, mal by prehovoriť v mene nevinných.

Elisabeth Köstinger (PPE). – (*DE*) Vážený pán presedajúci, hospodárska kríza kruto zasiahla poľnohospodársku výrobu. Za posledných 20 mesiacov sa drasticky zhoršila predovšetkým situácia v mliekarenstve. Keďže ceny sú pod úrovňou 0,21 EUR, poľnohospodári musia predávať mlieko za cenu nižšiu, ako sú ich výrobné náklady. Prežitie mnohých rodinných fariem v EÚ je vážne ohrozené a v súčasnosti je mnoho z nich schopných prežiť iba vďaka svojim úsporám, čo určite nie je udržateľná situácia.

Čísla Komisie ukazujú dramatický pokles cien mlieka a mliečnych výrobkov. Opatrenia na podporu mliekarenstva sú nevyhnutné, ak chceme zabrániť kolapsu poľnohospodárstva. Kvalita má svoju cenu. Zdá sa však, že táto zásada už v odvetví poľnohospodárstva neplatí. V súčasnosti nemá výrobná cena žiadnu súvislosť so spotrebiteľskou cenou.

Naše rodinné farmy súrne potrebujú opatrenia na podporu trhu. Ide o zabezpečenie zásob potravín v Európe. Hlavne nesmieme zabúdať na státisíce pracovných miest v Európe, ktoré závisia od fungujúceho poľnohospodárstva.

Joanna Senyszyn (S&D). – (*PL*) Vážený pán predsedajúci, pán Barroso bude zajtra chcieť získať našu podporu v snahe zabezpečiť si druhé funkčné obdobie. Chcela by som Parlamentu pripomenúť, že poľskí zamestnanci lodeníc opakovane vyzývali Komisiu, aby prijala rozhodnutie, ktoré zachráni ich pracovné miesta. Nestalo sa však nič, pretože Komisia vedená pánom Barrosom neprejavila žiadny záujem o problémy, ktoré ovplyvňujú pracujúcich ľudí. Tisíce poľských zamestnancov lodeníc stále trpia bolestivými následkami antisociálnej politiky Komisie voči svojim komunitám. Mali by sme pamätať na to, že sme do tohto Parlamentu boli zvolení ako zástupcovia občanov. Tento druh politiky ani takúto Úniu však naši voliči nechcú.

Ak podporíme pána Barrosa, nič sa nezmení. Činnosť Komisie a jej legislatívne iniciatívy budú čoraz vzdialenejšie od európskych potrieb. Musíme vymenovať predsedu a komisárov, ktorí zabezpečia, aby mali sociálne ciele prednosť pred hospodárskymi. Musíme si zvoliť sociálnu Európu, v ktorej bude osud pracujúcich ľudí rovnako dôležitý ako zisk. Dámy a páni, nesmieme naletieť na medové reči, za ktorými sa skrývajú kruté a neľudské pravicové politiky.

Bill Newton Dunn (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, chcel by som upozorniť na prípad pána Johna Zafiropoulosa, ktorý je vo väzení v Grécku. Jeho rodina z môjho volebného obvodu je presvedčená o jeho nevine. Začiatkom roku som napísal ministrovi spravodlivosti v Aténach a upozornil som ho na tento prípad. Nedostal som odpoveď, a tak som v máji tu v tejto rokovacej sále počas jednominútového vystúpenia upozornil na tento problém. Okamžite po vystúpení sa do mojej kancelárie ponáhľali pracovníci gréckeho stáleho zastúpenia a osobne mi prisľúbili odpoveď od ministra. Za štyri mesiace sa nestalo nič.

Ak nás tu teraz počúvajú pracovníci gréckeho stáleho zastúpenia, chcel by som vyjadriť počudovanie a zdesenie z toho, že sa nič nestalo. Mohli by mi poskytnúť odpoveď od ministra a znova preskúmať prípad pána Johna Zafiropoulosa?

Ioannis Kasoulides (PPE). – Vážený pán predsedajúci, počas tureckej invázie na Cypre v roku 1974 turecký novinár odfotografoval 14 cyperských vojakov, ktorí sa vzdávajú tureckej armáde. Táto fotografia sa stala symbolom pátrania po osude nezvestných osôb. Telá vojakov boli identifikované pomocou DNA pred niekoľkými týždňami. Vojakov zavraždili pred 35 rokmi a hodili ich do studne v okupovanej severnej časti ostrova. Dokazuje to nehanebné porušenie Ženevskej konvencie tureckou armádou, ktorá bola zodpovedná za zajatcov, ktorí sa jej vzdali.

Naliehavo žiadam Parlament, aby Turecko vyzval na spoluprácu s Výborom pre nezvestné osoby organizácie OSN. Ide o vydanie záznamov a sprístupnenie dvoch nedávno vyhradených území v meste Lapithos, takzvaných "zakázaných vojenských území", kde by podľa predpokladov malo byť pochovaných ďalších 800 zajatcov.

Derek Vaughan (S&D). – Vážený pán predsedajúci, v tomto Parlamente sa uskutoční ešte množstvo dôležitých diskusií a rozhodnutí o rozpočtových záležitostiach. Samozrejme, momentálne sa pozeráme na rozpočet na rok 2010, ale ešte je potrebné vyriešiť veľa problémov, kým sa na ňom zhodneme. V Parlamente sa tiež čoskoro začne diskusia o novom finančnom výhľade na obdobie po roku 2013.

Čaká nás však aj hodnotenie rozpočtu v polovici obdobia, na ktoré sme, zdá sa, takmer zabudli. Nemali by sme naň zabúdať, pretože bude výbornou príležitosťou do budúcnosti. Bude to príležitosť prehodnotiť naše priority. Bude to napríklad príležitosť vyčleniť viac finančných prostriedkov na nový plán hospodárskej obnovy Európy. Možno to bude aj príležitosť na dodatočné vyčlenenie finančných prostriedkov na opatrenia prijaté v Kodani koncom tohto roku.

Som presvedčený, že Parlament by to nemal strácať zo zreteľa. Tento Parlament by nemal prestávať naliehať na Radu a Komisiu, aby mohol znova preskúmať hodnotenie v polovici obdobia a aby sme mali príležitosť navrhnúť naše priority.

Pál Schmitt (PPE). – (HU) Vážený pán predsedajúci, sloboda slova vrátane slobody vybrať si jazyk, ktorým chcete hovoriť, je základným ľudským právom. Jazyk je mimoriadne dôležitý symbol pre ľudí, ktorí ním

hovoria, a je základom ich identity. Každý, kto si to myslí o svojom jazyku, musí rešpektovať jazyk každej inej komunity. Na jeden z oficiálnych jazykov EÚ, maďarčinu, sa však prednedávnom začalo útočiť na Slovensku spôsobom, ktorý celkom popiera európske zmýšľanie. Jeho jazykový zákon otvorene diskriminuje polmiliónovú maďarskú komunitu, ktorá má právo používať vlastný jazyk. V niektorých prípadoch je možné uložiť pokutu vo výške 5 000 EUR.

Európska únia presadzuje kultúrnu a jazykovú rozmanitosť a s ohľadom na to bol dokonca menovaný komisár pre viacjazyčnosť. Európska charta regionálnych a menšinových jazykov, ktorú ratifikovalo aj Slovensko, zaručuje právo občanov používať svoj materinský jazyk na každej úrovni vzdelávania, na administratívne záležitosti, vo verejných inštitúciách a v oficiálnych dokumentoch. Najdôležitejšia inštitúcia EÚ nesmie jednému z členských štátov tolerovať očividné porušovanie základných pravidiel EÚ a útok na práva menšín bez toho, aby sa ozvala.

Bogusław Liberadzki (S&D). – (*PL*) Pred niekoľkými mesiacmi Parlament rokoval o situácii v poľskom lodiarskom priemysle. Dosiahli sme dohodu. Predseda našej politickej skupiny pán Schulz v mene skupiny potvrdil, že Parlament nesúhlasil so stratou desaťtisícov pracovných miest v lodeniciach a v podnikoch, ktoré sú ich dodávateľmi. Pán Schulz potvrdil, že Parlament nesúhlasil so zrušením tohto odvetvia v Poľsku ani s následným znížením priemyselnej kapacity Európy.

Prešlo šesť mesiacov a situácia je takáto: vláda nebola schopná sprivatizovať lodenice, Komisia vôbec nezohľadnila stanovisko Parlamentu, lodenice nevyrábajú, budúcnosť je neistá a ľudia stratili prácu a istotu. Určite sa zhodneme na tom, že táto Komisia nemá žiadnu koncepciu európskej priemyselnej politiky a nepochopila, že lode boli potrebné v minulosti, sú potrebné teraz a budú potrebné aj v budúcnosti.

Tunne Kelam (PPE). – Vážený pán predsedajúci, 23. augusta 2009 sme si pripomenuli 70. výročie neslávne známeho nacisticko-sovietskeho paktu, ktorý rozdelil Európu. Myslím si, že je to šokujúci príklad zblíženia zdanlivo protichodných politických extrémov. Potom sa Moskva a Berlín dohodli, že prvou úlohou je zvrhnúť demokratický politický poriadok v Európe. Moskva aj Berlín sa pritom snažili ovládnuť svet. Preto by sme nikdy nemali zabudnúť na to, že druhú svetovú vojnu začali dvaja diktátori.

Stalin štyri dni pred podpísaním paktu vysvetlil jeho zmysel svojim súdruhom: "Sovietsky zväz má záujem, aby vypukla vojna medzi Ríšou a kapitalistickým anglo-francúzskym blokom. Musíme urobiť všetko pre to, aby vojna trvala čo najdlhšie, aby sa obidve strany vyčerpali. Potom budeme mať veľký priestor na začatie celosvetovej revolúcie."

Chcel by som kolegom poslancom pripomenúť uznesenie z apríla tohto roka, v ktorom sa navrhuje, aby bol 23. august vyhlásený za deň spomienky na obete všetkých totalitných režimov.

Boris Zala (S&D). – (*SK*) Na minulej schôdzi Parlamentu, ale aj na tejto, sme počuli vystúpenie mnohých maďarských poslancov, ktorí kritizovali slovenský jazykový zákon. Chcem povedať zároveň, že vám aj všetkým poslali listy s mnohými argumentmi, kde môžem celkom pokojne povedať, že väčšina týchto argumentov sú dezinterpretácie, výmysly a vyskytujú sa aj zámerné klamstvá.

Slovenský jazykový zákon v plnej miere dodržiava všetky otázky ľudských práv, zároveň aj práv ochrany jazyka menšín. Myslím si, že je to veľmi nebezpečná politika, ktorou maďarskí poslanci takto priamo a bezprostredne provokujú samotný extrémizmus, či už v Maďarsku alebo v okolitých štátoch. Myslím si, že by si mali uvedomiť, že je to veľmi nebezpečná politika, a tak, ako sme ich aj dneska počuli, mali by prestať s týmito výmyslami.

Alojz Peterle (PPE). – (*SL*) Od mnohých slovinských a talianskych občanov som dostal žiadosti s výzvou, aby som Parlament upozornil na zámer Talianska postaviť v Terstskom zálive plynový terminál.

Mám rovnaké obavy ako slovinské a talianske environmentálne organizácie, že tento plynový terminál by mohol výrazne zaťažiť už teraz ekologicky veľmi zraniteľnú oblasť. Mám na mysli more v Terstskom zálive spolu s priľahlými mestskými aglomeráciami. Tieto organizácie tiež vyjadrili pochybnosti o správnosti dokumentov použitých pri hodnotení vplyvu na životné prostredie.

Vyzývam aj vlády Talianska a Slovinska, aby na tomto projekte spolupracovali v zmysle vyhlásenia, ktoré podpísali v septembri minulého roku. Inými slovami, vyzývam ich, aby spolupracovali pri hodnoteniach vplyvu na životné prostredie na severe Jadranu, respektíve v Terstskom zálive. Očakávam tiež, že na základe vykonaného hodnotenia sa vlády dohodnú na vhodnejšom mieste pre tento plynový terminál ako Terstský záliv.

Liisa Jaakonsaari (S&D). – (FI) Vážený pán predsedajúci, súhlasím so svojou estónskou kolegyňou pani Oviirovou v tom, že hospodárska kríza sa ani zďaleka neskončila. V celej Európe začína vládnuť zvláštny optimizmus napriek tomu, že sa zvyšuje nezamestnanosť, národné hospodárstva sa zadlžujú, obyvateľstvo starne a nad Európou visí akási trojitá gilotína. Napriek tomu všetkému sa vyhlasuje, že recesia sa skončila. Plánuje sa stratégia ústupu, podľa ktorej sa viac nemusíme zaťažovať stratégiou obnovy. Európa začala so stratégiou obnovy a s riešením hospodárskej krízy veľmi dobre a príkladne. Aj Spojené štáty americké sa od Európy poučili a nasledovali jej príklad, ale potom sa Európa takmer zastavila. Okrem toho vedie tento falošný optimizmus k nesprávnym riešeniam. Nad hospodárskou krízou sme ešte nezvíťazili.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Vznik Aliancie za európsku integráciu po predčasných voľbách, ktoré sa konali v júli 2009, znova potvrdzuje proeurópske úsilie občanov Moldavskej republiky. Toto je mimoriadne dôležitý krok, ktorý si Moldavsko ani Európska únia nemôžu dovoliť premárniť.

Politická situácia je stále nestabilná. Preto úspech aliancie, a teda aj demokratického Moldavska závisí najmä od podpory jeho európskych partnerov. Moldavsko prevzalo zodpovednosť za svoje proeurópske smerovanie. Úlohou Európskej únie je uľahčiť mu túto cestu.

To, že si Moldavci vybrali európsku alternatívu, sa teraz prejavuje aj na politickej úrovni. Z tohto dôvodu musíme bezpodmienečne podporiť Alianciu za európsku integráciu v Moldavskej republike, ktorá je jedinou príležitosťou na postupnú, ale rýchlu integráciu do európskej rodiny. Vyzývam Európsku komisiu, aby čo najskôr prerokovala podpísanie novej dohody s Moldavskou republikou a použila všetky dostupné prostriedky na pomoc tejto republike pri prekonávaní ťažkej finančnej situácie, v ktorej sa nachádza.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Dôveryhodnosť Európskej únie výrazne klesá, ak reaguje len na prípady porušovania ľudských práv mimo EÚ, ale neprotestuje v prípade vážneho porušenia ľudských práv, ktoré sa práve odohralo na Slovensku v dôsledku vnútroštátneho jazykového zákona a ktoré spôsobilo bezprecedentné napätie vo vzťahoch medzi väčšinovými a menšinovými komunitami.

Jazyk menšiny bol podriadený jazyku väčšiny, ako to povedal aj pán Vollebaek, vysoký komisár OBSE pre národnostné menšiny. Kolegovi Borisovi Zalovi by som chcel povedať, že by sme boli veľmi radi, keby sme na tento problém nemuseli upozorňovať tu v Európskom parlamente. Upozorňujem naň len preto, že zákon už na Slovensku nadobudol účinnosť a výrazne obmedzuje použitie jazykov menšín a diskriminuje maďarskú komunitu, ktorá tam žije. Preto bude budúca Komisia s pánom Barrosom zodpovedná za zriadenie fór, kde bude možné tieto prípady preskúmať, ako uviedol Leonard Orban vo svojom liste. Slovensko musí dodržiavať svoje medzinárodné záväzky, Rámcový dohovor na ochranu národnostných menšín a Európsku chartu regionálnych a menšinových jazykov.

Piotr Borys (PPE). – (*PL*) Vážený pán predsedajúci, požiadal som o slovo s cieľom hovoriť o misii v Afganistane. Táto téma so sebou prináša problémy pre všetkých zainteresovaných. Týka sa aj NATO, aj Európskej únie. Konkrétne by som chcel poukázať na to, že je nutné klásť väčší dôraz na potrebu humanitárnej, sociálnej a hospodárskej pomoci pre afganský ľud, ktorý, žiaľ, znáša dôsledky vojny už 30 rokov. Upozorňujem na túto záležitosť pre nárast počtu útokov na vojakov v súvislosti s prezidentskými voľbami. Ako všetci vieme, pred voľbami sa počet týchto útokov zvýšil a sú čoraz násilnejšie. Táto pomoc je dôležitá predovšetkým v súvislosti s vybudovaním dôvery a rekonštrukciou krajiny.

V Afganistane nedávno prišiel o život kapitán poľských ozbrojených síl Daniel Ambroziński. Zdá sa, že jeho smrť bola v podstate spôsobená slabosťou afganskej armády a polície, ktoré sa nechali podplatiť. Všetci dobre vedia, že afganská armáda a policajné zložky sú v zložitej finančnej situácii. Podľa médií sú afganskí vojaci radi, ak zarobia 20 USD. Vojenské úsilie musí sprevádzať sociálna, humanitárna a hospodárska pomoc.

Predsedajúci. - Dvadsať sekúnd pre pána Kellyho na veľmi stručnú reakciu.

Seán Kelly (PPE). – Vážený pán predsedajúci, chcem len veľmi stručne povedať, že jeden britský kolega dnes večer v Írsku uviedol mylné a trochu povýšenecké vyhlásenie o Lisabonskej zmluve. Írsko nikto nenútil, aby o Lisabonskej zmluve hlasovalo druhýkrát. Rozhodnutie prijal írsky parlament nezávisle a nezávisle ho bude vykonávať írsky ľud. V skutočnosti nás nikto do ničoho nenútil od získania nezávislosti od Británie v roku 1922.

Predsedajúci. – Dámy a páni, počuli sme 39 vystúpení za 45 minút. Myslím si, že je to výborný výkon. Bola to dobrá rozprava a chcel by som popriať všetko najlepšie hlavne tým, ktorí vystúpili prvýkrát. Chcel by som zdôrazniť predovšetkým to, že Komisia musí brať do úvahy pripomienky uvedené v rozprave, inak sa do

Parlamentu budeme chodiť iba vyrozprávať. Komisia bola pozorná. Všimol som si, že naši komisári boli veľmi pozorní, takže sa budú bezpochyby zaoberať pripomienkami, ktoré uviedli všetci kolegovia poslanci.

20. Reštrukturalizácia európskeho automobilového priemyslu, najmä prípad spoločnosti Opel (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je vyhlásenie Komisie o reštrukturalizácii európskeho automobilového priemyslu, najmä o prípade spoločnosti Opel.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (DE) Vážený pán predsedajúci, vážené poslankyne, vážení poslanci, som vám veľmi vďačný, že ste mi dnes poskytli príležitosť zaujať stanovisko k situácii v európskom automobilovom priemysle a informovať vás o niektorých aspektoch našej európskej odpovede na krízu a vývoj v skupine General Motors. Zaujmem pritom stanovisko k priemyselnej politike a sociálnym aspektom, moja kolegyňa pani Kroesová bude potom hovoriť o právnych predpisoch týkajúcich sa štátnej pomoci.

Dvanásť miliónov pracovných miest priamo alebo nepriamo závisí od európskych výrobcov automobilov. Preto sa Komisia stretla v októbri 2008 so všetkými zúčastnenými stranami vrátane členských štátov a sociálnych partnerov v rámci procesu CARS-21, aby prediskutovala spoločný postup pri prekonaní krízy. Na stretnutí sa diskutovalo o šrotovnom a ďalšej finančnej pomoci Európskej investičnej banky (EIB), aby sa vo víre krízy zabránilo zániku tohto odvetvia, ktoré je z hľadiska politiky zamestnanosti také dôležité.

Musíme konať aj preto, aby kríza neohrozila dosiahnutie našich zákonných požiadaviek znížiť emisie CO₂ pochádzajúce z osobných automobilov do roku 2012. K tejto téme sa ešte neskôr vrátim. Pre obavy z vývoja týkajúceho sa spoločnosti General Motors Komisia zvolala už v januári tohto roku politickú schôdzku všetkých členských štátov, aby sa zabezpečila transparentnosť a zaručilo dodržiavanie európskych právnych predpisov. Odvtedy sa uskutočnili tri takéto schôdzky. Na týchto schôdzkach sa dosiahli politické dohody medzi 27 členskými štátmi, ktoré boli aj zverejnené.

Prvé politické opatrenie, ktoré sa dohodlo, bolo, že riešenie vo forme správy pod nemeckou koordináciou je správnou cestou k ochrane spoločnosti General Motors Europe pred konkurzom materského koncernu so sídlom v USA. Dnes môžeme povedať, že toto riešenie vo forme správy zabránilo rozšíreniu konkurzu materskej spoločnosti aj na európske automobilové závody GM.

Ďalej sa dohodlo, že riešenie vo forme správy neznamená žiadne predbežné rozhodnutie o tom, ktorý záujemca má prevziať spoločnosť. Čo sa týka výberu záujemcu, Komisia už od začiatku vyhlasovala, že bude neutrálna, pretože inak by nemohla plniť svoju úlohu ochrankyne zmlúv.

Ďalej sa tiež dohodlo, že všetky ochranné opatrenia na národnej úrovni musia byť v plnej miere v súlade s ustanoveniami Zmluvy o ES o štátnej pomoci a vnútornom trhu. Štátna pomoc preto nesmie závisieť od politických podmienok, napríklad od miesta investície. V Zmluve o EÚ nemá hospodársky nacionalizmus žiadne miesto. Verejné finančné prostriedky sa môžu využívať len výnimočne a len v prípade vytvorenia hospodárskych štruktúr zameraných na budúcnosť a zaručujúcich pracovné miesta do budúcnosti. Všetky rozhodnutia sa musia prijímať výlučne na základe hospodárskej logiky, ale ako som už povedal, téme štátnej pomoci sa bude podrobne venovať neskôr pani komisárka Kroesová.

Skutočnosť, že GM si ponechá 35 % akcií, jasne naznačuje, že ráta s hospodárskym zotavením svojej bývalej európskej dcérskej spoločnosti. Vítam tiež skutočnosť, že 10 % akcií zostane v rukách zamestnancov. Komisia od januára 2009 diskutuje so všetkými zúčastnenými stranami na pracovnej i politickej úrovni. Všetky členské štáty – a dnes aj predseda flámskej vlády – vítajú a podporujú stanovisko Komisie k budúcnosti spoločnosti General Motors Europe. Komisia má všetky nástroje, aby zabezpečila dodržiavanie všetkých dohôd. Ešte raz zdôrazňujem: nedovolíme, aby sa peniaze daňových poplatníkov využili na krátkodobé politické účely a nie na dlhodobé záujmy podnikov a pracovných miest. Je prirodzené, že počas krízy mnohí ľudia hovoria, že košeľa je bližšia ako kabát. Ako komisár zodpovedný za sociálne záležitosti však dúfam, že Magna nájde spolu so spoločnosťami GM a New Opel európske riešenie.

Diskusia o budúcnosti spoločnosti General Motors Europe nám nesmie zahmliť zrak, pretože situácia na európskom automobilovom trhu je celkovo dramatická. Už pred krízou existovali nadmerné kapacity. Kríza situáciu ešte zhoršila. V poslednom štvrťroku 2008 poklesol počet novo zaregistrovaných áut približne o 20 % a v roku 2009 očakávame celkovo pokles o 11 %. Šrotovné, ktoré zaviedlo 12 členských štátov, ukončilo voľný pád, ale len na trhu s osobnými automobilmi.

Už v januári 2009 sme upozorňovali na mimoriadne ťažkú situáciu v celom odvetví výroby nákladných áut. Čísla o predaji sú katastrofálne. Neexistujú žiadne náznaky zotavenia. To má závažné dôsledky pre celý dodávateľský priemysel. Hlavnú zodpovednosť za riešenie krízy nesie, samozrejme, samotný automobilový priemysel. Na ochranu dotknutých pracovníkov poskytli EIB, členské štáty a Komisia finančné prostriedky na zmiernenie sociálnych dôsledkov v tomto odvetví.

Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii, ktorý Komisia vytvorila dva roky pred krízou, dostal v uplynulých dvoch rokoch sedem žiadostí z automobilového priemyslu zo šiestich krajín. Sumou približne 40 miliónov EUR pomáhame asi 7 000 pracovníkom pri návrate na pracovný trh. Ponúkli sme tiež fórum na prediskutovanie potrebných budúcich reštrukturalizačných krokov, ktoré sa musia uskutočniť sociálnym spôsobom. Vítame, že mnohí výrobcovia áut dokázali zabrániť dramatickému rušeniu pracovných miest zavedením skráteného pracovného času a inými formami flexibilného pracovného času, čo bolo väčšinou dohodnuté so sociálnymi partnermi.

Všetky zúčastnené strany sa zhodli na dlhodobých perspektívach európskeho automobilového priemyslu: v Európe sa musia vyrábať najpokrokovejšie vozidlá na svete, teda najčistejšie, energeticky najúčinnejšie a najbezpečnejšie vozidlá. Táto stratégia znamená, že je potrebné urobiť skok vpred v oblasti automobilovej technológie. Pomáhame dosiahnuť tento cieľ prostredníctvom EIB a siedmeho rámcového programu pre výskum. Komisia urobí aj naďalej všetko preto, aby poskytla tomuto kľúčovému európskemu odvetviu a jeho zamestnancom spoľahlivé rámcové podmienky.

Neelie Kroes, *členka Komisie.* – Vážený pán predsedajúci, témou, ktorou sa budem zaoberať, je verejné financovanie spoločností Opel/Vauxhall jednou alebo viacerými európskymi vládami.

Ako viete, minulý štvrtok oznámila správcovská spoločnosť Opel Trust, v ktorej majú rovnaké zastúpenie spoločnosť General Motors (GM) a nemecké orgány, že schválila predaj väčšiny akcií GM v európskych prevádzkach Opel/Vauxhall konzorciu spoločností Magna International a Sberbank. Toto rozhodnutie majiteľ ov spoločnosti Opel podporila nemecká vláda. Nemecká vláda sľúbila poskytnúť verejné prostriedky do výšky 4,5 miliardy EUR novej spoločnosti Opel s možnou účasťou ďalších európskych vlád.

Vážený pán predsedajúci, Komisia bola v kontakte so všetkými dotknutými členskými štátmi počas celého procesu, ktorý viedol k tejto transakcii, a Komisia si tiež uvedomuje kontroverzné názory týkajúce sa rôznych výhod reštrukturalizačných plánov predložených rôznymi záujemcami vrátane pochybností, ktoré verejne vyjadrili niektorí členovia správcovskej spoločnosti Opel Trust.

V súvislosti s verejným financovaním transakcie GM/Magna sme boli informovaní, že nemecká vláda chce využiť predbežnú dohodnutú schému na základe dočasného rámca Komisie pre štátnu pomoc, aby podporila prístup k finančným prostriedkom počas súčasnej finančnej a hospodárskej krízy.

Vážený pán predsedajúci, chcem dôkladne preskúmať, či možno v tomto prípade využiť túto schému, a určite chápete, že v tomto momente nemôžem zaujať stanovisko, pretože transakcia ešte nebola uzavretá a okrem toho sa ešte rokuje o mnohých aspektoch. V tejto chvíli je však dosť dôležité, aby som vám načrtla najpodstatnejšie súvislosti. Musím predovšetkým zdôrazniť, že štátna pomoc poskytnutá na základe dočasného rámca nemôže podliehať, *de iure* ani *de facto*, dodatočným podmienkam týkajúcim sa miesta investícií alebo zemepisného rozmiestnenia plánovanej reštrukturalizácie. Takéto podmienky by spôsobili – a to musím jasne povedať – neprijateľ nú deformáciu na vnútorných trhoch a mohli by zapríčiniť preteky v poskytovaní dotácií, čo by v súčasnom, veľ mi citlivom období významne poškodilo európske hospodárstvo. Ak by navyše reštrukturalizácia európskeho podniku podliehala nekomerčným podmienkam súvisiacim s verejným financovaním, vzniklo by riziko, že táto spoločnosť by nebola schopná obnoviť svoju dlhodobú životaschopnosť, a toto riziko ohrozenia životaschopnosti je v dôsledku súčasného oslabeného postavenia celého európskeho automobilového priemyslu o to väčšie. Všetci si uvedomujeme, že európsky automobilový priemysel trpí značnými nadmernými kapacitami. Neúspech reštrukturalizácie by teda viedol k veľkej škode pre spoločnosť a jej zamestnancov a k negatívnym dôsledkom pre celé odvetvie a plytvaniu peniazmi daňových poplatníkov. Pri hodnotení prípadu Opel sa budem riadiť týmito zásadami.

Preskúmam, či sú s verejným financovaním *de iure* alebo *de facto* spojené nekomerčné protekcionistické podmienky, a Komisia preskúma nielen právne podmienky, ktoré môžu byť spojené s konečným balíkom pomoci, ale aj celý kontext, v rámci ktorého sa pomoc poskytuje. A budem sa osobitne zaujímať o to, či nemecké orgány účinne poskytli pomoc jednému záujemcovi, a ak je to tak, budem skúmať, prečo považovali obchodný plán tohto záujemcu za najvýhodnejší z priemyselného a komerčného hľadiska.

Z krátkodobého hľadiska je smutným faktom, že vzhľadom na súčasné nadmerné kapacity automobilového priemyslu si bude akýkoľvek plán na obnovu ziskovosti spoločností Opel/Vauxhall vyžadovať rušenie pracovných miest v celom podniku a plánované zatvorenie závodov. Všetky plány na záchranu podnikov Opel/Vauxhall, ktoré predložili rôzni potenciálni investori, počítali so zatváraním závodov a rušením pracovných miest. Sociálna reštrukturalizácia je však jediným spôsobom, ako zabezpečiť životaschopné a stabilné pracovné miesta do budúcnosti. Komisia nemôže a nemala by diktovať, kde sa majú takéto úsporné opatrenia zrealizovať, a ani sa nemôže snažiť zabrániť im. Samozrejme, budeme celý proces veľmi pozorne sledovať, aby sa zabezpečilo, že bude prebiehať na základe komerčných rozhodnutí vypracovaných na udržanie životaschopných pracovných miest a nie na základe protekcionistických motívov.

Werner Langen, *v mene skupiny PPE.* – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, my v Poslaneckom klube Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) srdečne vítame skutočnosť, že komisár Špidla potvrdil, že európske orgány sa zapojili do troch oblastí tohto zdĺhavého procesu zmeny vlastníctva automobilovej spoločnosti.

Po druhé, súhlasím s pani komisárkou Kroesovou, že je potrebné pozorne sledovať, či sa vyskytnú nejaké nekomerčné aspekty. Chcel by som však požiadať Komisiu, aby postupovala s potrebnou rýchlosťou. Nemusí to byť nevyhnutne také rýchle ako prevzatie holandských a belgických bánk do 24 hodín, pričom v prípade nemeckých bánk bolo potrebných 24 mesiacov, ale aj tak by som požiadal o to, aby tento prieskum prebehlo rýchlo a cielene.

Po tretie, je pravda, že na trhu existujú nadmerné kapacity, a to obrovských rozmerov. V roku 2007 sa na celom svete predalo 58 miliónov vozidiel, pričom existovali kapacity na 72 miliónov. To znamená, že reštrukturalizácia odvetvia je aj vzhľadom na ekologické vozidlá v plnom prúde a týka sa predovšetkým výrobcov veľkých vozidiel.

Opel jednoznačne nie je výrobcom veľkých vozidiel, ale energeticky účinných vozidiel. Opel má problémy. Dostal sa do straty. Jeho vozidlá sú kvalitné, technologicky sofistikované a som si istý, že táto spoločnosť má šancu prežiť, ak sa jej podarí zrealizovať tento plán reštrukturalizácie, aj keď ako nezávislá spoločnosť nebude mať takú pozíciu na trhu ako obrovské automobilové spoločnosti.

Čo sa týka reštrukturalizácie, v tlači som čítal, že by sa to týkalo len jedného závodu. Podľa mojich informácií...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Predsedajúci. – Pán Langen, prepáčte, ale pán Méndez de Vigo by chcel využiť postup s modrou kartou a položiť vám otázku. Ak súhlasíte, udelíme slovo pánovi Méndezovi de Vigovi, v opačnom prípade môžete pokračovať.

Váš rečnícky čas sa, samozrejme, vykompenzuje. Budete mať 30 sekúnd navyše.

Íñigo Méndez de Vigo (PPE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, pán Langen povedal, že štúdia Komisie o spoločnosti Opel by sa mala dokončiť v primeranom čase. Pán Langen, čo považujete za primeraný čas?

Werner Langen, v mene skupiny PPE. – (DE) Ako som povedal, je potrebné umožniť, aby proces pokračoval. Nesmú sa vytvárať prekážky. O to v konečnom dôsledku ide. Keď sa pozriem na príklady z bankového sektora, v ktorom tento proces prebiehal roky, bol by určite primeraný kratší čas, než sme mali v niektorých prípadoch v Nemecku.

Na záver by som však chcel povedať toto: ak sú moje informácie správne, tak plán celkovo predpokladá, že z celkového počtu 50 000 pracovných miest zanikne 10 500, z toho 4 500 by bolo v Nemecku a zvyšok v ostatných závodoch spoločnosti Opel. Myslím, že je odôvodnené požiadať Komisiu, aby preskúmala, či je to správne a či sa pritom nepostupuje podľa politických kritérií. Dúfam, že v tejto súvislosti nás spolu so zamestnancami očakáva pozitívnejšia budúcnosť.

Predsedajúci. – Chcel by som poďakovať pánovi Langenovi a pánovi Méndezovi de Vigovi, pretože si myslím, že to bol prvý test, prvá skúška tohto postupu. Je to dobrá vec, oživí to naše rozpravy, ktoré boli niekedy trocha monotónne. S prerušeniami, ako bolo toto, bude však rozprava zaujímavejšia.

Udo Bullmann, *v mene skupiny S&D.* − (*DE*) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, pán komisár, dámy a páni, v tejto situácii, v ktorej sa po niekoľkomesačnom boji napokon podarilo pripraviť riešenie, v rámci ktorého sa z vyše 50 000 dotknutých pracovných miest pravdepodobne podarí zachrániť – aspoň teda podľa informácií nových investorov – asi 40 000, nerátajúc do tohto počtu množstvo pracovných miest u dodávateľov a závislých miestnych podnikov, teraz nastal čas osloviť pracovníkov spoločnosti General

Motors v Európe. Bol to ich spor: Klaus Franz ako predseda celopodnikovej zamestnaneckej rady a všetci ostatní sa stali tvárou spoločnosti Opel Europe, nového technologického koncernu, ktorý si zaslúži príležitosť, a v takej situácii musí naša politika pomôcť.

O čom diskutujeme? Diskutujeme o problémoch spoločnosti General Motors v USA pretrvávajúcich niekoľko mesiacov. Len o vlások unikla zániku, to vieme veľmi dobre, dámy a páni. Čo by bolo rozumnejšie než chopiť sa iniciatívy, vystúpiť do popredia a povedať: tak dobre, musíme sa do toho zapojiť a dať ľuďom šancu. Musíme dať šancu nielen výrobným závodom, ale aj technológiám budúcnosti, aby Európa zostala naďalej dobrým miestom na výrobu áut.

Dokážem sa úplne stotožniť s perspektívou, ktorú pre európsky automobilový priemysel načrtol pán komisár Špidla. Premeňme ju na skutočnosť. Vytvorme rámec priemyselnej politiky s environmentálnymi normami, ktoré budú svetovou špičkou, aby sa zamestnanci a výrobcovia áut v Európe mohli na ich základe rozvíjať práve tu. Kedysi sme to dokázali s uhlím a oceľou. Prečo by sme to nemohli dokázať aj teraz v prípade priemyslu mobility a budúcnosti? Chopte sa iniciatívy! Komisia tu má veľa priestoru na aktivitu a môže začať mnohé iniciatívy.

Pani komisárka Kroesová, podľa mojich informácií ste už schválili zo 4,5 miliardy, ktoré tvoria časť dohody, 1,5 miliardy, aby sa kolesá nezastavili. Pochopiteľne, musíte preskúmať právne predpisy, čo iné by sa malo urobiť? Samozrejme, musia sa podniknúť všetky potrebné kroky, aby sa pri budúcich rokovaniach dosiahlo spravodlivé rozdelenie záťaže. Veľmi vás však prosím, aby ste prieskum uskutočnili rýchle, aby ste dôsledne dospeli k záverom, no vzhľadom na to, o čo tu ide, je absolútne nevyhnutné, aby sa táto šanca nepremárnila. Nesmie to stroskotať na triviálnostiach. Naopak: musíme si uvedomiť aj dôležitosť situácie a musíme dosiahnuť európske riešenie vo verejnom záujme v prospech všetkých.

Guy Verhofstadt, *v mene skupiny ALDE*. – (*NL*) Vážený pán predsedajúci, predovšetkým by som chcel poďakovať pani komisárke, pánovi komisárovi a Komisii za ich dnešné vyjadrenia. To nebolo samozrejmé. Tretieho augusta, keď sa pripravovalo oznámenie, ktoré teraz bolo predložené, som napísal list a dostal som odpoveď od predsedu Komisie. Neobsahovala nič nové. Dnes som si vypočul aspoň niekoľko jasných slov zo strany Komisie prostredníctvom pani komisárky Kroesovej, ktorá hovorí, že táto vec sa musí v každom prípade dôkladne preskúmať.

Pani komisárka Kroesová, chcel by som vás tiež požiadať, aby sa tento prieskum vykonal nielen na základe pravidiel štátnej pomoci, ale aj na základe pravidiel hospodárskej súťaže a fúzií a akvizícií. V konečnom dôsledku sa tu nezaoberáme len štátnou pomocou nemeckej vlády vo výške 4,5 miliardy EUR, ale aj vecou, ktorá je súčasne fúziou a akvizíciou. V tejto oblasti sú pravidlá hospodárskej súťaže prísnejšie než pravidlá štátnej pomoci. Keďže ste vo svojom príhovore hovorili najmä o štátnej pomoci, chcel by som vás požiadať, aby ste do svojho prieskumu zahrnuli oba prvky. V prípade fúzií a akvizícií zohráva v konečnom dôsledku mimoriadne dôležitú úlohu, samozrejme, aj vnútorná súťaž medzi rôznymi závodmi určitého podniku, zatiaľ čo štátna pomoc sa týka najmä podmienok hospodárskej súťaže medzi podnikmi.

Musím povedať, vážený pán predsedajúci, dámy a páni, že spis zahŕňajúci štátnu pomoc vo výške 4,5 miliardy EUR a príspevok zo súkromných prostriedkov vo výške len 500 miliónov EUR nám skutočne otvára oči. Je to ešte záchranná operácia, alebo je to niečo, čo by som takmer nazval zoštátnením? Nech je už akokoľvek, existujú náznaky – a bolo by dobré čo najrýchlejšie o tom zozbierať informácie –, že v pláne, ktorý vypracovala Magna spolu s nemeckou vládou, boli rozhodujúce nielen hospodárske, ale aj politické motívy. V každom prípade by to malo jasne vyplynúť z prieskumu. Pani komisárka Kroesová, chcel by som tiež požiadať o to, aby sa tento prieskum za každých okolností začal rýchlo – úplne v tom súhlasím s pánom Langenom – a aby informácie nepochádzali výlučne od investora, pretože spis predložený Komisii spoločnosťou Magna pravdepodobne preukáže to, čo chce preukázať Magna. Ťažko si predstaviť, že by tento spis takpovediac preukázal, že boli porušené pravidlá hospodárskej súťaže. Preto si myslím, že Komisia musí využiť svoje právomoci, aby dostala informácie od rôznych dotknutých členských štátov, teda Spojeného kráľovstva, Španielska, Poľska, Belgicka a, samozrejme, Nemecka, aby bol umožnený objektívny prieskum. Myslím si tiež, že prieskum, ktorý sa má teraz uskutočniť, je mimoriadne dôležitý, pretože vytvorí precedens pre veľké množstvo ďalších reštrukturalizácií, ktorých svedkami budeme v nadchádzajúcich rokoch počas tejto hospodárskej a finančnej krízy a ktoré sa budú musieť uskutočniť za rovnakých podmienok. Toľko moja prvá pripomienka.

Moja druhá pripomienka je, že podľa môjho osobného názoru Komisia nepostupovala primerane, pretože sa neujala okamžite tohto spisu. Myslím, že sa to malo udiať už pred mesiacmi. Mimochodom, prvé oznámenie Komisie pochádza z februára. V prípade nadnárodnej reštrukturalizácie si myslím, že Komisia môže priamo konať a že nebolo dobré prenechať túto vec jednej krajine. Európske riešenia nevypracúva jeden členský štát,

musia ich vypracovať inštitúcie Spoločenstva. Preto si myslím, že v oblasti priemyselnej politiky mala Komisia zohrať svoju úlohu lepšie a rýchlejšie.

Po tretie, myslím si, že nesmie strácať čas predkladaním komplexného plánu reštrukturalizácie automobilového priemyslu, pretože 35 % nadmerných kapacít nemožno jednoducho eliminovať, ak neprijmeme komplexný európsky prístup.

Rebecca Harms, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár Špidla, pani komisárka Kroesová, dámy a páni, mali by sme si predovšetkým ešte raz uvedomiť, že aj keď teraz diskutujeme o prípade Opel, pričom sa objavujú nezhody o budúcnosti európskeho automobilového priemyslu, všetkých v Európskom parlamente nás spája obava o budúcnosť pracovných miest v tomto odvetví v Európskej únii.

Konanie Nemecka by sa v tomto momente nemalo tak tvrdo napádať, aj keď musí byť preskúmané. Namiesto toho by sa mali vlády ostatných členských štátov Európskej únie, ktorých závody postihla kríza spoločnosti GM, inými slovami, vlády Poľska, Španielska, Belgicka, Spojeného kráľovstva atď., spojiť a zvážiť spolu s Nemcami, ako vyriešiť túto veľmi zlú situáciu a ako možno zabezpečiť budúcnosť pracovných miest dotknutých ľudí v závodoch. Myslím, že tento postup by bol lepší.

Ako som povedala, myslím si, že nás všetkých spája obava o budúcnosť pracovných miest v automobilovom priemysle, a musím povedať, že pán komisár Špidla má úplnú pravdu, keď hovorí, že napriek niekoľkomesačným diskusiám v Bruseli a opäť tu v Štrasburgu a doma v členských štátoch táto rozprava nedospela tam, kde by mala byť. Stále hovoríme o tom, že máme veľmi rozsiahle nadmerné kapacity v tomto odvetví, nemáme však dostatok odvahy, aby sme udali smer a presadzovali opatrenia, ktoré by mali politicky vyviesť toto odvetvie z týchto nadmerných štrukturálnych kapacít. Začali sme a to je podľa mňa dobrá vec.

V mnohých súvislostiach, aj v súvislosti so štátnymi zásahmi, hovoríme o automobiloch pripravených pre budúcnosť, to znamená, o automobiloch, ktoré majú byť účinné a nemajú tak škodiť klíme a ktoré by mali mať iný, perspektívny pohon. Ale ak budem úprimná, vzhľadom na trendy na trhu si nemyslím, že to bude stačiť na to, aby sme dokázali v budúcnosti zabezpečiť rovnaké množstvo pracovných miest v automobilovom priemysle, ktoré v tomto odvetví existuje dnes. Z tohto dôvodu musíme o budúcnosti diskutovať ako o budúcnosti odvetvia mobility a musíme nabrať odvahu, aby sme práve teraz, v tomto čase krízy, prediskutovali transformáciu a konali dôslednejšie.

Je však veľmi správne poznamenať, že v rámci podporných opatrení pre spoločnosť Opel v Nemecku sa v skutočnosti vôbec neuvažuje o perspektívach tohto odvetvia do budúcnosti. Teoreticky tu ide o moderné, perspektívne automobily. Ale čo sa stane s odvetvím verejnej dopravy? Ako dokážeme zabezpečiť, aby sme v budúcnosti mali lepšie systémy verejnej dopravy, ktoré nebudú tak škodiť klíme? Kto bude v budúcnosti vyrábať lepšie autobusy, lepšie vlaky a lepšie nákladné autá? Kto zabezpečí, aby sa vytvorilo koncepčné prepojenie medzi týmto odvetvím a odvetvím informačných technológií a obnoviteľnej energie? O týchto otázkach sa neustále diskutuje, ale nikdy neboli premyslené do dôsledkov a už vôbec nevyústili do politických koncepcií.

Chcela by som využiť túto rozpravu práve teraz, na začiatku činnosti nového Parlamentu, ako príležitosť a povedať, že to naozaj musíme vyriešiť. Musíme sa v tejto súvislosti odvážiť vykonať oveľa viac, lebo inak budeme spoluzodpovední za bezprecedentné straty pracovných miest, ktoré neskôr vôbec nebudeme schopní napraviť z verejných zdrojov.

Brusel nemôže len kritizovať Nemecko alebo iné vlády. Musíme teraz nabrať odvahu a zhodnotiť svoju vlastnú investičnú politiku. Počas uplynulých mesiacov pritieklo do automobilového priemyslu aspoň 4,4 miliardy EUR vo forme výhodných pôžičiek z Európskej investičnej banky (EIB). Ani jedno euro, ktoré prišlo z tohto zdroja do automobilového priemyslu, pán komisár Špidla, nebolo spojené s požiadavkami na takúto transformáciu automobilového priemyslu alebo odvetvia mobility s cieľom zaistiť ich perspektívu do budúcnosti.

PREDSEDÁ: PANI KOCH-MEHRIN

podpredsedníčka

Evžen Tošenovský, *v mene skupiny ECR*. – (*CS*) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka Kroesová, pán komisár Špidla, vo svojom vystúpení tu v Európskom parlamente by som sa chcel ako člen skupiny ECR stručne vyjadriť k súčasnej situácii v automobilovom priemysle, najmä z pohľadu budúcej konkurencieschopnosti európskych výrobcov. Chcel by som tiež poďakovať pani komisárke Kroesovej za jej prístup k tomuto zložitému prípadu, o ktorom dnes diskutujeme a ktorý vytvára mimoriadne zložité

prostredie pre riešenie takýchto hospodárskych situácií v budúcnosti. Globálna hospodárska kríza zasiahla mnohé odvetvia hospodárstva. Jedným z najviac zasiahnutých odvetví je výroba automobilov. Je to hádam preto, že v automobilovom priemysle sa stretáva mnoho rôznych odvetví pri obrovskej náročnosti na kvalitu a pri neuveriteľnom tlaku konkurencie spolu s tlakom na technologický pokrok a inovácie. Kto nezvládol obrovské tempo moderných technológií, dostal sa do vážnych ťažkostí, a práve to dnes vidíme. Ako príklad môžu poslúžiť výrobcovia automobilov v USA.

Dokonca by som povedal, že kríza jasne poukázala na tých, ktorí nedokázali odhadnúť vývoj automobilov, ale aj na tých, ktorí počas priaznivého obdobia rozumne investovali do modernizácie nových konkurencieschopných modelov. Som naďalej zásadne proti účelovým štátnym zásahom, ktoré dokážu vyriešiť len krátkodobé finančné problémy jednotlivých domácich výrobcov. Rozumiem obavám politikov v súvislosti so zvýšením úrovne nezamestnanosti v niektorých oblastiach, ale som si istý, že by bolo veľmi nerozumné spoliehať sa len na finančné injekcie do jedného odvetvia, pretože to jednoducho odďaľuje bolestivé rozhodnutia, často práve na úkor pracujúcich. Globálna kríza môže byť aj veľkým stimulom na vytvorenie nových technológií a využívanie nových pohonných hmôt, akými sú stlačený zemný plyn, vodík alebo napríklad elektrická energia. Ak chce EÚ stimulovať a podporiť európskych výrobcov, mala by podporiť výskum a zjednodušiť inovačné procesy, ktoré sú – a to si musíme priznať – v Európe naozaj veľmi dlhé.

Som rád, že sa členské štáty EÚ doteraz vyhli protekcionistickým tendenciám. Samotný finančný protekcionizmus by len predĺžil život nekonkurencieschopných činností. Podobne, ako katastrofálne povodne na Níle v starovekom Egypte prinášali úrodnosť, mala by byť globálna kríza impulzom na vývoj nových európskych automobilov, ktoré budú ekologickejšie a vysoko konkurencieschopné na svetových trhoch. Som naozaj rád, že pani komisárka Kroesová pristupuje k tomuto problému s takou vážnosťou, pretože v budúcnosti bude mať veľmi vážny dosah na nás všetkých.

Thomas Händel, *v mene skupiny GUE/NGL.* – (*DE*) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, stotožňujem sa s mnohým, čo tu predložila Komisia o príčinách a perspektívach automobilového priemyslu – nadmerné kapacity, potreba zmeny stratégie, nové technológie. Rád by som však poukázal na to, že s mnohými vecami sa nestotožňujeme. Opel zrejme nebude posledným prípadom v automobilovom priemysle, ktorého nadmerné kapacity na celom svete predstavujú 30 %.

Nehovoríme len o približne 12 miliónoch ľudí, ktorí priamo či nepriamo žijú z tohto odvetvia, ale o približne 30 miliónoch ľudí v celej Európe, ktorí sa podieľajú na jeho hospodárskom výkone. V tejto situácii nesie Komisia spoluzodpovednosť za to, aby sa zabezpečilo, že si európsky automobilový priemysel dokáže poradiť s týmto problémom. Komisia znáša spoluzodpovednosť aj za to, aby sa Opel nestal obeťou trhového vyriešenia krízy. Nevyhnutná zmena riadenia slobodných trhových síl v EÚ nevykompenzuje automaticky očakávané straty pracovných miest novými pracovnými miestami. Naopak: v skutočnosti zaplatia účet zamestnanci a európske národné hospodárstva.

Všeobecné zablokovanie štátnej pomoci nepovedie len k vzniku deformácií hospodárskej súťaže, ale aj sociálnych deformácií. Tieto by vyčerpávali štátne rozpočty postihnutých krajín oveľa viac, než si to tieto krajiny môžu dovoliť, a predovšetkým oveľa viac, než záťaž pre tieto rozpočty spôsobená poskytnutím pomoci, ak zohľadníme aj odbúranie sociálnych služieb.

Reštrukturalizácia európskeho automobilového priemyslu si vyžaduje silné iniciatívy od Komisie, ale aj od príslušných národných vlád. Navrhujeme preto zriadenie európskej priemyselnej rady o budúcnosti mobility so zapojením politikov, podnikov, odborov a vedcov. Mala by vyvinúť možné alternatívy postupov pre nevyhnutné technické zmeny a definovať politické opatrenia a s tým súvisiace financovanie. Nadmerné kapacity sa musia metodicky a s rovnomerným rozdelením záťaže preorientovať na novú prácu. To pred rokmi platilo pre oceliarsky priemysel a teraz to musí platiť pre Opel a automobilový priemysel v Európe ako celok.

Štátna pomoc môže a musí byť podľa môjho názoru spojená aj s inštitucionalizovanou účasťou zamestnancov s rozšíreným právom na spolurozhodovanie. Všetci dotknutí zamestnanci v Európe potrebujú istotu pre svoje závody, potrebujú novú prácu a novú, bezpečnú perspektívu do budúcnosti v celej Európe.

Frank Vanhecke (NI). – (*NL*) Vážená pani predsedajúca, dnes popoludní, pred niekoľkými hodinami, vedúci výkonný predstaviteľ spoločnosti Magna opätovne potvrdil to, čoho sme sa obávali, alebo čo sme vedeli: že závod v Antverpách sa natrvalo zatvorí. Je pravda, že sa hovorí o hľadaní alternatív, alternatívneho zamestnávania, inej budúcnosti pre závod, ale nikto nevie, čo to vlastne znamená. Sú to určitým spôsobom plané reči a zdá sa, že ide o taktiku uchlácholiť na čas zamestnancov a ďalšie dotknuté osoby v Antverpách: aby boli ticho a prispôsobili sa.

Myslím, že v súvislosti s celým týmto spisom nesmie Európska komisia urobiť to, čo ohlásila ako svoj zámer, teda ešte trocha počkať, prizerať sa a ešte chvíľu rátať údery. Myslím, že nastal čas konať a že Komisia musí jasnejšie než doteraz povedať, že schválenie tohto spisu akvizície sa podmieni tým, že investor v prípade potreby reorganizácie uplatní len objektívne hospodárske kritériá. Musí existovať úplná transparentnosť a úplná otvorenosť, čo sa týka správ o konkurencieschopnosti týkajúcich sa rôznych závodov a tiež vzhľadom na to, či mala Komisia prístup k týmto správam.

Je napokon všeobecne známe, že závod v Antverpách je veľmi konkurencieschopný, a podľa môjho názoru by bolo neprijateľné, aby závod, ktorý je zrejme najkonkurencieschopnejší zo všetkých, bol postihnutý v dôsledku masívnej pomoci nemeckej vlády. V tomto spise ide o osud mnohých tisícov pracovníkov v našej krajine a obávam sa, že ide tiež o dôveryhodnosť Európskej komisie. V tejto súvislosti nie som optimistický. V konečnom dôsledku ide veľmi často o ten istý scenár. Ako poukázal pán komisár Špidla, európskych vyhlásení je veľa a sú hlasné, ale keď ide do tuhého, vedúci politickí predstavitelia sa starajú predovšetkým o záujmy svojej vlastnej krajiny. Bolo to tak počas nedávnej bankovej krízy a obávam sa, že to tak bude aj teraz počas krízy spoločnosti Opel a nemecké orgány budú presadzovať predovšetkým nemecké záujmy.

Ivo Belet (PPE). – (*NL*) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, vyhlásenie spoločnosti Magna, nového vlastníka spoločnosti Opel, že veľmi pravdepodobne zatvorí závod v Antverpách, je prinajmenšom čudné. Teraz sme sa vlastne dozvedeli, že tento závod spoločnosti Opel patrí medzi najziskovejšie a najefektívnejšie závody v rámci skupiny General Motors, a aj tak ho chcú zatvoriť. Existuje preto vážny dôvod domnievať sa, že toto rozhodnutie sa nezakladalo výlučne na hospodárskych kritériách. Dnes vám preto chceme predložiť dve žiadosti, pán komisár Špidla a pani komisárka Kroesová. Prvá je, že ešte môžete využiť jednoznačné kompetencie, ktoré máte v oblasti hospodárskej súťaže, a preskúmať, či masívna štátna pomoc, ktorú prisľúbili niektoré členské štáty, je naozaj v súlade s európskymi pravidlami. Pani komisárka Kroesová, oprávnene ste prisľúbili prieskum. Dúfam, že budete mať príležitosť dôkladne ho uskutočniť a zabezpečiť v krátkodobom horizonte, aby sme neboli postavení pred hotovú vec. Nemyslím si, že je prehnané povedať, že v tomto prípade ide o dôveryhodnosť Európskej komisie. Hospodársky nacionalizmus a protekcionizmus nemajú v Európe 21. storočia miesto a tento spis to môže veľmi dobre dokázať.

Pani komisárka Kroesová, máte povesť železnej dámy. Spoliehame sa na vás, že aj pri tomto spise potvrdíte svoju povesť a zabezpečíte, aby nebola podkopaná autorita Európskej komisie. Hovorím to celkom bez irónie.

Po druhé, je podstatné, aby Európa prišla s novým priemyselným projektom pre automobilový priemysel. Nesmieme sa pozerať naspäť alebo zameriavať sa na premárnené príležitosti, ale musíme pozerať dopredu a zamerať sa na nové technológie nového elektrického automobilu. Ešte nie je príliš neskoro. Keď tak dnes urobíme, môžeme zabezpečiť, že nový elektrický automobil sa bude vyrábať s využitím európskej technológie a že nebudeme v budúcnosti všetci jazdiť na elektrických automobiloch vyrobených v Číne. To je scenár, ktorému v každom prípade ešte možno zabrániť.

Jutta Steinruck (S&D). – (*DE*) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, v skutočnosti ide o to, aby sme našli spoločné európske riešenie, a nejde o národný egoizmus.

Spoločnosť Opel Europe zohráva v priemyselnej politike Európy významnú úlohu a nejde len o pracovné miesta v tomto podniku, ale aj o pracovné miesta v mnohých dodávateľských podnikoch vo viacerých európskych krajinách. O rozhodnutí pre firmu Magna – a Európska zamestnanecká rada mi to potvrdila – sa dosiahol konsenzus aj v rámci Európskej zamestnaneckej rady a jej členovia pracujú na plný plyn na európskych riešeniach. Zamestnanci sú preto ochotní priniesť obete a očakávame to isté od všetkých subjektov s rozhodovacími právomocami. Všetci musia spolupracovať, a to rýchle. Hovorili o tom aj moji predrečníci.

V záujme zamestnancov je, samozrejme, zmysluplné aj to, aby boli tisíce pracovných miest skutočne dočasne stabilizované so štátnou pomocou. Nebudeme akceptovať žiadne argumenty o konkurencii, ktoré boli predložené. Ide o ľudí a pracovné miesta, ale aj o celé regióny. Cesta, na ktorú sme sa vydali pod nemeckým vedením, musí teraz viesť k čo najlepším výsledkom pre všetkých európskych zamestnancov vo všetkých európskych závodoch.

Jorgo Chatzimarkakis (ALDE). – (*DE*) Vážená pani predsedajúca, som rád, že môžem vystúpiť na schôdzi, na ktorej ste po prvýkrát predsedajúcou. Veľmi ma to teší. Chcel by som sa však predovšetkým poďakovať pánovi komisárovi Špidlovi za to, že hovoril po nemecky, a chcel by som srdečne zablahoželať pani komisárke Kroesovej. Mnohí ľudia si myslia, že prípad spoločností Opel a Vauxhall je nemeckým prípadom. Nie je – je európskym prípadom! Ide o pracovné miesta v celej Európe a osobitný prístup k Nemecku by tu nebol

správny. Preto sa výslovne teším, že Komisia je ochotná tento prípad preskúmať. Ide o otázky na základe európskeho práva v súvislosti s pravidlami hospodárskej súťaže a štátnej pomoci.

Chceme zachrániť každé pracovné miesto, ale za akú cenu? Ako obhajcovi občanov a daňových poplatníkov mi pri transakcii medzi spoločnosťami Opel a Magna nie je jasné, aké dlhodobé záväzky budú znášať daňoví poplatníci. Prípad Opel je pochybný aj z hľadiska priemyselnej politiky. Pomoc dostávajú vždy tí najväčší. Najmenšie a stredné podniky sa musia postarať samy o seba, hoci práve ony sú chrbticou hospodárstva. Zameranie sa na jedného investora je jednoznačne nesprávne. Lepšie a výhodnejšie ponuky sa veľmi skoro zamietli: zamietli ich vlastne politici.

Prípad Opel má viac do činenia s predvolebnou kampaňou než s hospodárskou a priemyselnou politikou, ktorá by bola čestná a v súlade s právom EÚ. Opakujem ešte raz: je dôležité, aby Komisia teraz zohrala aktívnu úlohu, aj keď sa to nemeckej vláde nebude páčiť. Obchod so spoločnosťou Opel je klam. Je to čoraz zrejmejšie. Je možné, že sa zapíše ako najdrahšia predvolebná kampaň v histórii Nemecka.

Chceme, aby Opel prežil, chceme, aby bol zdravý, a chceme bojovať za každé pracovné miesto, ale nechceme, aby vznikli nejaké náklady, a nechceme ani riešenie na úkor európskych partnerov, od ktorých závisí aj Nemecko ako najväčší exportér na svete.

Bart Staes (Verts/ALE). – (*NL*) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, pán komisár, dámy a páni, dnes pociťujem uspokojenie i obavy: uspokojenie v súvislosti s vyhláseniami pána komisára Špidlu a pani komisárky Kroesovej, ktoré poskytli určité uistenie, ale aj obavy, pretože vyhlásenia investora, spoločnosti Magna, naozaj nie sú upokojujúce. Chcel by som prediskutovať niekoľko vecí, ktoré boli vyslovené v rozprave.

Pani komisárka Kroesová, pán komisár Špidla, obraciam sa na vás: buďte tvrdí ako oceľ, zabezpečte, aby sa riadne dodržali všetky pravidlá. Čo sa týka štátnej pomoci, musím naozaj súhlasiť s pánom Verhofstadtom, ktorý povedal, že je potrebné rozšíriť prieskum na všetky aspekty pravidiel hospodárskej súťaže, na celý systém práva o fúziách a akvizíciách. Myslím si, že má v tejto veci pravdu. Súhlasím aj s pánom Langenom, ktorý výslovne uvádza, že sa to musí udiať rýchle. Čo sa mohlo urobiť rýchlo v prípade bánk, musí sa urobiť rýchlo aj v súvislosti s týmto spisom o akvizícii, spisom, ktorý je taký dôležitý pre tisíce zamestnancov.

Chcel by som nadviazať na to, čo povedal pán komisár Špidla o nadmerných kapacitách v odvetví, čo je, samozrejme, pravda. Povedal, že sa použilo množstvo metód, aby sme to napravili. Uviedol globalizačný fond, ktorý dostal sedem žiadostí. Mali by sme si však aj uvedomovať, že tento globalizačný fond nefunguje veľmi dobre. Zajtra budeme diskutovať o spise, správe pána Bögeho, ktorá jasne preukazuje, že z 500 miliónov EUR, ktoré sme mali k dispozícii v roku 2009, sa využilo sotva 8 miliónov EUR. Mali by sme tieto zdroje využiť a pomôcť tak týmto pracovníkom formou vzdelávania, reorganizácie a skutočného vývoja smerom k novému, ekologickému hospodárstvu s nízkymi emisiami uhlíka, ktoré bude menej závisieť od fosílnych palív.

Derk Jan Eppink (ECR). – (*NL*) Vážená pani predsedajúca, predseda vašej strany pán Westerwelle povedal, že jedným zo zámerov tohto pomocného balíka pre spoločnosť Opel bolo, aby tvoril súčasť predvolebnej kampane. Dúfam, samozrejme, že to tak nie je, a dúfam, že reštrukturalizácia spoločnosti Opel podlieha normálnym pravidlám hospodárskej činnosti a že nedospejeme do situácie, keď bude každý uprednostňovať svoje vlastné automobilové závody. Mám plnú dôveru v pani komisárku Kroesovú, ktorá preskúma každý aspekt tejto transakcie. Je známa svojou schopnosťou zaujať pevný postoj, čo veľakrát potvrdila v Holandsku, a nebude sa obávať predložiť jasné vyhlásenia.

Mám pre ňu otázku týkajúcu sa úlohy spoločnosti Sberbank, ruskej sporiteľne. Chcel by som sa spýtať, aká úloha to je a či definitívne povedie k premiestneniu niektorých výrobných činností spoločnosti Opel do Ruskej federácie, keďže Sberbank je v skutočnosti predĺženou rukou hospodárskej politiky vlády inými prostriedkami.

Napokon by som chcel poukázať na pána Staesa, ktorý je prekvapený, že táto spoločnosť je ohrozená, pričom vehementne obhajuje politiku zameranú proti automobilom. Automobily sú čoraz bezpečnejšie a čistejšie, ale kladie sa im vina za všetko. Autá sú strašiakom a vodiči ako daňoví poplatníci sú zdieraní, často v dôsledku politických opatrení presadzovaných v tomto Parlamente. Dámy a páni, automobily predstavujú slobodu. Pre mnohých ľudí so skromnými prostriedkami predstavuje Opel značku, ktorú si môžu dovoliť. Je smutnou skutočnosťou, že pre týchto ľudí je v súčasnosti čoraz ťažšie dovoliť si auto ako Opel, a výsledkom je kolaps výroby automobilov. Z toho dôvodu si myslím, že by sme nemali byť prekvapení z tohto vývoja, keď v tomto Parlamente zároveň presadzujeme politiku zameranú proti autám. Naša strana je za autá, čo vie aj pán Verhofstadt.

Angelika Niebler (PPE). – (*DE*) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, pán komisár, dámy a páni, musím uviesť tri poznámky.

Prvou je, že automobilový priemysel je pre Európu kľúčovým priemyslom a – toto sa už povedalo – ak zohľadníte všetky podniky, ktoré sú s ním spojené, a celý dodávateľský priemysel, závisí od neho 12 miliónov pracovných miest. Chcela by som to zdôrazniť ešte raz preto, lebo predo mnou sedí pán Chatzimarkakis, ktorý práve povedal, že snahy nemeckej vlády sú predvolebným humbugom. Môžem to len rozhodne odmietnuť. Je to výsmech pracovníkov zamestnaných v tomto odvetví v mnohých európskych krajinách, ktorí sa každý deň musia obávať o svoje pracovné miesta.

Po druhé, záchrana spoločnosti Opel je v spoločnom záujme celej Európy. Myslím si, že je veľmi dôležité zdôrazniť to bez ohľadu na dnešnú rozpravu. Existujú závody v Spojenom kráľovstve, Belgicku, Poľsku, Španielsku, Nemecku a iných európskych krajinách. Ak sa Opel zachráni tým, že existuje jeden investor, konkrétne spoločnosť Magna, že budú k dispozícii preklenovacie úvery, za ktoré bojovala nemecká vláda, potom to nie je len v záujme Nemecka, ale v záujme celej Európy. Všetci sa musíme snažiť o zachovanie pracovných miest v našich krajinách. Som veľmi rada. Kde by sme boli dnes, keby sme nepodnikli kroky vedúce k riešeniu vo forme správy? Potom by sme dnes o tomto prípade nemuseli diskutovať, pretože diskusia by bola ukončená a zbytočná, pretože General Motors by do chaosu súvisiaceho s jeho konkurzom stiahol aj spoločnosť GM Europe.

Mojou treťou poznámkou je, že existujú prísne pravidlá štátnej pomoci. Verím, že Komisia riadne preskúma túto vec a spravodlivo posúdi všetky príslušné záujmy. Základná otázka bude, či môže byť spoločnosť Opel Europe v strednodobom horizonte opäť zisková. Verím, že sa podarí presadiť riešenie, ktoré sa teraz vypracovalo a na ktorom pracuje aj Magna a do ktorého sa zapojí množstvo ďalších európskych štátov. Prosím Komisiu, aby poskytla aj potrebné povolenie, a na záver by som chcela ešte raz zopakovať, že v tomto prípade sme dosiahli niečo pozitívne pre celý automobilový priemysel v Európe.

Kathleen Van Brempt (S&D). – (*NL*) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, ďakujem Komisii za jej vyhlásenie. Žiaľ, nestotožňujem sa s optimizmom mnohých kolegov poslancov a to isté platí aj pre vyhlásenie Komisie. Je pravda, že sme dnes dostali ďalšie zlé správy o závode v Antverpách, a skutočnosť, že vysoko produktívny závod s mimoriadne dobrou pracovnou silou má byť zatvorený, vyvoláva množstvo otázok, dúfam, že aj v samotnej Komisii. Dámy a páni, mohlo by to súvisieť s tým, že tento závod sa nachádza v jednom z menších členských štátov a v regióne, ktorý je napriek svojej hospodárskej sile veľmi malý?

Komisia si teraz blahoželá k práci, ktorú vykonala v priebehu uplynulých mesiacov. Žiaľ, ja nesúhlasím. Vy, Komisia, zohrávate úlohu, nevyhnutnú úlohu, ktorú podporujem, veľmi formálnu úlohu ochrankyne záujmov Európskej únie, jej zmlúv a pravidiel hospodárskej súťaže a štátnej pomoci. Zdôrazňujem, že to je potrebné, a opakujem, že vás podporujem v prieskume, ktorý musíte v tejto súvislosti vykonať, pretože to bude rozhodujúci prieskum. No prečo ste neurobili viac? Prečo ste neprijali silnú politickú úlohu, napríklad aj prostredníctvom spolupráce na myšlienkach týkajúcich sa reštrukturalizácie počas rokovaní, ktoré ste viedli s členskými štátmi? Napríklad európske odbory pracujú na reštrukturalizácii a podporujú ju, čo tiež zahŕňa koncepciu solidarity, konkrétne zabezpečenie toho, aby sa ťarcha situácie rozdelila na viacero závodov.

V tejto chvíli by som sa chcela opýtať, a toto je moja najdôležitejšia otázka Komisii, čo urobíte v tomto momente po oznámení tých najhorších správ o závode spoločnosti Opel v Antverpách? Aké kroky podniknete, aby ste zabezpečili, že aj zamestnanci v Antverpách budú mať budúcnosť?

Chris Davies (ALDE). – Vážená pani predsedajúca, všetci z nás, ktorí pochádzajú z krajín alebo regiónov, kde sa nachádzajú automobilové závody, chceme vidieť ich úspech, ale to by nás nemalo zaslepiť a mali by sme vnímať problémy a realitu nadmerných kapacít, ktoré obmedzujú zisky a investície. Špičková úroveň výroby, ktorú som videl v závodoch v našom regióne, v Ellesmere Porte a v Halewoode, na mňa urobila obrovský dojem a už len na tomto základe by mali prosperovať, ale hlboko ma zarmucuje postoj automobilového priemyslu ako takého za uplynulých 10 rokov, počas ktorých som si všímal jeho fungovanie, keď som bol v tomto Parlamente.

Ak ho budeme hodnotiť na základe potenciálu environmentálneho zlepšenia, dosiahol zahanbujúce výsledky. Samozrejme, boli dosiahnuté aj úspechy. Každý deň v novinách čítame o inováciách, ale toto odvetvie ako celok bojovalo proti zavedeniu katalyzátorov, pričom jeho predstavitelia veľmi preháňali ich náklady. Dohodli sa s nami na znížení emisií CO₂ a potom dohodu porušili. V súčasnosti sa snažia vykrútiť z právnych záväzkov, aby používali chladiace prostriedky v klimatizáciách s oveľa nižším potenciálom vzhľadom na globálne otepľovanie, než sú súčasné prostriedky, a už lobujú a snažia sa oslabiť návrhy Komisie o emisiách CO₂ z dodávok a ľahkých úžitkových automobilov.

Na podporu tohto odvetvia boli vynaložené obrovské sumy peňazí. Myslím si, že my, verejnosť, si zaslúžime lepší prístup. Od výrobcov komponentov počujeme, že ambície automobilových montážnych závodov sú príliš nízke. Toto odvetvie teraz musí zaujať nový postoj, najmä jeho predstavitelia – ACEA. Je potrebné, aby si tento priemysel uvedomil, že má záväzky voči spoločnosti ako takej a že jeho budúcnosť je neoddeliteľ ne spojená so zlepšením v environmentálnej oblasti.

Frieda Brepoels (Verts/ALE). – (NL) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, pán komisár, dámy a páni, myslím si, že je jasné, že ani európsky automobilový priemysel nemôže uniknúť realite a musí sa čo najrýchlejšie zreorganizovať, aby sa eliminovali nadmerné kapacity. Vzniká však, samozrejme, otázka o dôveryhodnosti hospodárskych kritérií spoločnosti Opel, keď sľubuje zachovať svoj najdrahší závod, ktorý je v Nemecku, a má sa zatvoriť hospodársky dobre fungujúci závod, akým je Opel Antverpy. Tento scenár dnes popoludní skutočne formálne potvrdil jeden z najvyšších výkonných predstaviteľ ov spoločnosti Magna Siegfried Wolf na frankfurtskej Motor Show. Ako uviedli viacerí rečníci, existujú vážne signály o tom, že Magna urobila voči nemeckej vláde ako výmenu za štátnu pomoc ústupky, ktoré nie sú celkom v záujme priemyselného plánu. Myslím si, že Európska komisia to musí zastaviť, kým nebude neskoro. Pani komisárka Kroesová už vyjadrila svoje obavy, ale ja si myslím, že treba urobiť viac. Komisia najmä nesmie strácať čas vyhláseniami o tom, ako plánuje presadiť, aby aj Nemecko dodržiavalo európske pravidlá hospodárskej súťaže v tomto spise. Podľa mňa by zlyhanie Komisie v tejto veci vytvorilo zlý precedens pre všetky budúce cezhraničné reštrukturalizácie, pri ktorých by menšie členské štáty boli opakovane znevýhodňované. Prečo nevedie aj Komisia rokovania so spoločnosťami GM a Magna, prečo ich vedie len Nemecko? Počula som tiež, že zajtra si nemecká vláda sadne za rokovací stôl s ďalšími európskymi krajinami s cieľom vypracovať pravidlá koordinácie štátnej pomoci. Vzhľadom na Flámsko to vyzerá veľmi cynicky a prichádza to jednoznačne príliš neskoro. Chcela by som sa spýtať, či je do toho zapojená aj Komisia.

Inés Ayala Sender (S&D). – (ES) Vážená pani predsedajúca, najprv by som chcela vyjadriť v mene Európskeho parlamentu našu solidaritu a podporu všetkým zamestnancom v závodoch spoločnosti Opel v celej Európe, najmä zamestnancom v závode vo Figueruelas, zamestnancom a ich rodinám a ďalším ľuďom, ktorí od nich závisia v dodávateľských podnikoch. Chcela by som ich uistiť, že ich podporujeme v tomto novom dobrodružstve, ktoré začína vytvorením nezávislého európskeho výrobcu – GM Europe.

Aby sa však toto dobrodružstvo, ktoré sa začalo zlými správami o kolapse spoločnosti GM v USA, stalo príležitosťou na vybudovanie solventnej, modernej, konkurencieschopnej spoločnosti s jasnou budúcnosťou z podnikového, hospodárskeho a technologického hľadiska, Komisia a samotní členovia Komisie sa musia opäť ujať iniciatívy v súčasných rokovaniach, aby sa zabezpečilo, že dosiahneme skutočne európske riešenie so všetkými potrebnými zárukami.

Kritizovali sme neprítomnosť Komisie na predbežných rokovaniach a spôsob, akým ustupovala v bilaterálnych rokovaniach, keď každý členský štát so závodmi spoločnosti Opel vyzýval na unilaterálne riešenia. V tejto súvislosti treba poukázať na niektoré regionálne vlády, ako napríklad na našu vládu v Aragone, ktorá pred rokom vykonala priekopnícku prácu a navrhla záruku pre závod vo Figueruelas.

Vzhľadom na to, že Komisia sa vzdala svojich právomocí, vyústila táto zmena do súčasného chaosu a existuje vážne riziko, že výsledky volieb, ktoré nemajú žiadny vplyv na kritériá priemyselnej životaschopnosti, zavedú nový európsky podnik do slepej uličky, v ktorej nie sú prioritou kritériá konkurencieschopnosti a budú nevyhnutné vysoké náklady vzhľadom na pracovné miesta. Aby sa tomu zabránilo, potrebujeme európske riešenie, ktoré bude životaschopné teraz, v strednodobom i dlhodobom horizonte a ktorého prioritou bude zamestnanosť vo forme konkurencieschopnosti a produktivity príkladných závodov, ako je závod vo Figueruelas.

Nedovolíme ani o sekundu dlhšie, aby bola Komisia naďalej neutrálna. Musí konať a zabezpečiť zamestnanosť a budúcnosť spoločnosti GM Europe. Parlament to bude žiadať v mene všetkých zamestnancov podniku Opel Europe.

Izaskun Bilbao Barandica (ALDE). – (ES) Vážená pani predsedajúca, ďakujem pani komisárke a pánovi komisárovi za vysvetlenia.

Počas celej tejto rozpravy vo mne vzbudzovalo obavy prepojenie, o ktorom sa hovorilo, medzi voľbami v Nemecku a situáciou tejto spoločnosti, čo ovplyvňuje veľa závodov v Európe.

Zameriam sa na tri aspekty, ktoré spomenula pani komisárka. Myslím si, že táto situácia si vyžaduje úplnú a absolútnu transparentnosť na všetkých rokovaniach, ktoré sa vedú. Súhlasím s tým, že je potrebné

monitorovať všetky aspekty z právneho hľadiska i z hľadiska pomoci. Pani komisárka však povedala, že reštrukturalizáciu vníma ako nevyhnutnú vrátane straty pracovných miest a zatvorenia závodov.

Ako odpoveď na tento prístup, ktorý podľa môjho názoru vyplýva z doteraz predloženého obchodného modelu a úrovne nenásytnosti existujúcej v Európe, myslím si, že vzhľadom na túto budúcnosť musíme klásť na prvé miesto ľudí. My a Komisia musíme zohľadniť a uplatniť inovatívne politické opatrenia, aby sme ochránili ľudí a zabezpečili, že budú môcť žiť dôstojne a dostanú štandardné školenia vo všetkých európskych krajinách, aby sa mohli prispôsobiť budúcemu pracovnému trhu a požiadavkám nových podnikov.

Po druhé, vzhľadom na pomoc podnikom by som chcela povedať, že to musí byť pomoc, ktorá zabezpečí životaschopnosť zostávajúcich podnikov. Je tiež potrebné stanoviť jednoznačný záväzok inovovať, najmä – ako uviedli iní poslanci – v súvislosti s hybridnými technológiami, aby pohon nezávisel výlučne od fosílnych palív.

Práve toto požadujeme od Komisie v budúcnosti.

Philippe Lamberts (Verts/ALE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, chcel by som uviesť niekoľko pripomienok.

Prvá pripomienka je, že štátna pomoc pre automobilový priemysel a opatrenia členských štátov a Komisie doteraz boli na jednej strane, povedal by som, defenzívne a na druhej strane krátkodobé. Napríklad si myslím, že obrovské sumy šrotovného, ktorých svedkami sme boli, v skutočnosti anticipovali a umelo povzbudili dopyt, a myslím si, že teraz, keď sa šrotovné končí alebo onedlho skončí, uvidíme, aký nesprávny dojem vyvolalo. Dopyt nedokáže držať krok s ponukou.

Z tohto dôvodu by sme chceli povzbudiť Komisiu, aby bola pri svojej práci ambicióznejšia. Čo sa týka predovšetkým štátnej pomoci, myslím si, že musíme ako prioritu stanoviť dve oblasti opatrení.

Po prvé, realizácia udržateľných riešení mobility v Európe si vyžaduje nadanie a zručnosti pracovníkov automobilového priemyslu, od inžinierov až po manuálnych pracovníkov. Prvá oblasť opatrení je preto podľa všetkého pomôcť udržať a rozvíjať tieto zručnosti, a to v automobilovom priemysle a súvisiacich odvetviach.

Okrem toho som presvedčený, že štátna pomoc by sa mala spájať s oveľa prísnejšími podmienkami než v súčasnosti. Inými slovami, nestačí povedať, že budeme pokračovať rovnako ako doteraz. Myslím si, že podmienkou štátnej pomoci by malo byť urýchlenie zmien v odvetví. V tejto súvislosti úplne súhlasím so slovami pána Daviesa.

Na záver by som chcel reagovať na slová pána Eppinka, ktorý si zrejme myslí, že sme proti slobode. Situácia na trhu je v skutočnosti taká, že čoraz menej našich spoluobčanov patrí do kategórie ľudí s mottom "moje auto rovná sa moja sloboda". Stačí, ak sa autom vyberiete na cesty v Belgicku alebo Holandsku. Uvedomíte si, že systém narazil na svoje hranice.

Veronica Lope Fontagné (PPE). – (*ES*) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, pán komisár, dámy a páni, keď sa navrhlo, aby sme v pléne viedli rozpravu o budúcnosti spoločnosti Opel Europe, ešte sme nevedeli o kúpe tohto podniku spoločnosťou Magna a jej ruským partnerom Sberbank vo štvrtok.

Po mesiacoch neistoty sa pre Opel Europe začína nová fáza, ktorá je pre niektorých dôvodom nádeje, pre iných však dôvodom obáv. Chceme, aby podmienky definitívnej zmluvy, ktorá sa podpíše v priebehu niekoľkých mesiacov, boli pozitívne pre budúcnosť podniku, a dúfam, že nemecká vláda má pravdu, keď zastáva názor, že toto je najspoľahlivejšia ponuka pre prežitie podniku.

Ako členka Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci a človek pochádzajúci z Aragonu, kde sa nachádza závod vo Figueruelas, ktorý je momentálne jedným z najproduktívnejších závodov, však musím vyjadriť obavy týkajúce sa osudu zamestnancov. Hovorí sa o tom, že Magna vo svojom pláne reštrukturalizácie uvažuje o prepustení 10 560 zamestnancov, z toho momentálne 1 700 zo závodu v Aragone, k čomu treba prirátať ďalšie rozsiahle nepriame prepúšťanie.

Uvedomujeme si, že na záchranu podniku je potrebná rozsiahla reštrukturalizácia a že to bude mať vplyv na našich zamestnancov, ale dúfame, že sa vypracuje plán na základe hospodárskych kritérií a kritérií produktivity, aby sa dosiahlo čo najlepšie riešenie pre všetkých.

Veríme, že v nadchádzajúcich mesiacoch sa do procesu zapoja vlády dotknutých krajín spolu s európskymi inštitúciami. To by znamenalo, že na základe hospodárskych kritérií môžeme spoločne podporiť

životaschopnosť spoločnosti Opel s čo najnižšími nákladmi pre zamestnancov vo všetkých jeho európskych závodoch

Predsedajúca. – Pán Luhan, mali ste otázku pre pani Lopeovú Fontagnéovú. Preto ste zdvihli svoju modrú kartu. však?

Petru Constantin Luhan (PPE). – Vážená pani predsedajúca, myslím si, že je veľmi dôležité, že diskutujeme o tejto téme. O čom sa však doteraz nehovorilo, je riešenie tohto problému v kontexte európskeho a regionálneho rozvoja.

(Predsedajúca prerušila rečníka.)

Predsedajúca. – Toto nie je otázka pre pani Lopeovú Fontagnéovú. Ak chcete hovoriť na základe postupu "catch-the-eye", budete mať príležitosť na konci rozpravy.

Mario Pirillo (S&D). – (*IT*) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, nedávne udalosti v súvislosti so spoločnosťou Opel ma priviedli k zamysleniu nad ďalšími vecami, nielen nad akvizíciou historického európskeho výrobcu automobilov. Zaujímalo by ma, akú priemyselnú politiku chceme mať v Európe. Uprednostnil by som, keby Opel prevzala európska skupina. Demonštrovalo by to spoluprácu a solidaritu medzi jednotlivými odvetviami v tomto sektore a zároveň silný pocit spolupatričnosti k Európskej únii.

Na konferencii Etats Généraux de l'Automobile v januári 2009 európsky komisár pre priemysel pán Verheugen povedal, že automobilový priemysel je kľúčový pre hospodárstvo, spoločnosť, zamestnanosť a výskum. Mám obavy, aké dôsledky pre zamestnanosť by mohla mať táto akvizícia, a dúfam, že nedôjde k strate pracovných miest. Ešte väčšie obavy mám v súvislosti so štátnou pomocou, ktorá nesmie deformovať hospodársku súťaž na trhu s automobilmi. Komisia bude musieť zabezpečiť, aby po poskytnutí pomoci neboli zatvorené závody.

Je hanbou, že nemecká vláda ani riaditelia spoločnosti Opel neprijali návrh, ktorý predložila spoločnosť Fiat. Fiat je v súčasnosti technologicky najprogresívnejším výrobcom automobilov. Stačí sa pozrieť, ako dokázal znížiť emisie CO₂ vo svojich autách.

Dirk Sterckx (ALDE). – (*NL*) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka Kroesová, vnímame vás vlastne ako arbitra v tomto prípade. Ak som to pochopil správne, Antverpy čoskoro stratia svoj závod spoločnosti Opel. Nejaký závod možno bude fungovať ako prenajatý subdodávateľský závod pre niektorú zo značiek, ale, samozrejme, to je veľmi neistá budúcnosť.

Pre mňa ako občana Antverp je veľmi ťažko prijateľné, že sme sa počas dlhých mesiacov presvedčili, že rozhodnutie sa neprijme výlučne na základe hospodárskych argumentov, ale na základe schopnosti Nemecka, nemeckej vlády, položiť na stôl veľmi vysokú sumu peňazí daňových poplatníkov. Preto vás vnímame ako arbitra, aby sme zistili, či je to pravda a či sa v tomto prípade skutočne zohľadnili výlučne hospodárske a komerčné argumenty, alebo či išlo o prípad prežitia hospodársky alebo politicky najschopnejšieho subjektu.

Keď dokončíte prieskum, boli by sme vďační, keby ste mohli svoje zistenia predniesť v tomto Parlamente. Od dotknutých podnikov musíme napokon dostať ešte veľa informácií alebo aspoň nejaké jasné informácie. Preto s vami rátame a dúfame, že nám vysvetlíte argumenty, ktoré použili dotknuté subjekty. Chcel by som, aby ste mi povedali, prečo boli Antverpy, naše mesto, zasiahnuté najtvrdšie, pretože veľmi veľa ľudí u nás doma to bude považovať za symbol dôvery voči Európskej komisii a samotnej Európskej únii.

Marianne Thyssen (PPE). – (*NL*) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, pán komisár, dámy a páni, stotožňujem sa s obavami mnohých poslancov tohto Parlamentu týkajúcimi sa osudu spoločnosti Opel a ľudí, ktorí sú v nej zamestnaní alebo pracujú v tejto oblasti. V zásade bolo prijaté rozhodnutie o akvizícii spoločnosti Opel, ale v uplynulých dňoch či dokonca hodinách boli zverejnené vyhlásenia, ktoré spôsobili vo viacerých otázkach veľa zmätku. Pre zamestnancov a aj pre ľudí v dodávateľských odvetviach je to vyčerpávajúce a teraz okamžite potrebujeme transparentnosť – transparentnosť, ale predovšetkým seriózny, čestný prístup.

V súvislosti s týmto spisom v európskom kontexte mám obavy vzhľadom na vyhlásenie spoločnosti Magna, že sa má zatvoriť len závod v Antverpách, pričom zverejnené štúdie preukázali, že tento konkrétny závod má z hospodárskeho hľadiska všetky tromfy. Preto sa nemôžem zbaviť dojmu, že nadnárodné spoločnosti stavajú proti sebe členské štáty, alebo naopak: že členské štáty využívajú štátnu pomoc, aby ovplyvnili výber závodov, ktoré budú zatvorené alebo zachránené, a to takým spôsobom, ktorý deformuje hospodársku

súťaž. Ak je to naozaj tak, popri hospodárskej kríze a jej ťaživých sociálnych dôsledkoch sa budeme musieť zaoberať krízou inštitúcií, dôveryhodnosťou inštitúcií, v dôsledku čoho stratia ľudia záchytný bod.

Z tohto dôvodu naliehavo žiadam, ako som už žiadala skôr, v písomnej otázke vo februári, aby Komisia skutočne využila všetky prostriedky, ktoré má k dispozícii: prostriedky, aby sa zabezpečilo, že obete experimentov a trápenia v súvislosti so spoločnosťou Opel nebudú ponechané napospas svojmu osudu, a prostriedky na skutočné iniciovanie formálneho prieskumu o využívaní štátnej pomoci. Je to v záujme objektívneho, transparentného prístupu ku všetkým závodom a ľuďom, ktorí od nich závisia. Ľudia sa napokon musia spoľahnúť na to, že Európska únia si bude plniť svoje hlavné úlohy aj v ťažkých podmienkach, ako sú tie súčasné, že sa bude vážne zaoberať týmito vecami a že v Európe nebude miesto na uplatňovanie dvojitého metra. Pani komisárka, pán komisár, toto je naozaj skúška dôveryhodnosti inštitúcií a my sa na vás spoliehame.

Arlene McCarthy (S&D). – Vážená pani predsedajúca, myslím si, že všetci máme rovnaký cieľ – zabezpečiť dlhodobú životaschopnosť a konkurencieschopnosť automobilového priemyslu EÚ a zachovať pracovné miesta v tomto odvetví.

V júli som písala pánovi komisárovi Verheugenovi a potešilo ma, že sa zaviazal zabezpečiť rovnaké podmienky pre plány reštrukturalizácie európskej pobočky spoločnosti GM. Závod spoločnosti Vauxhall v Ellesmere Porte je pilierom hospodárstva nášho regiónu a priamo vytvára približne 2 200 pracovných miest. Závod prešiel radikálnou reštrukturalizáciou a považuje sa za štíhlu, efektívnu a konkurencieschopnú prevádzku, podobne ako závod v Lutone v juhovýchodnom Anglicku.

Nik si neželá stratu pracovných miest, ale všetky rozhodnutia musia byť založené na životaschopnosti a efektívnosti závodov. Musia byť založené na spravodlivosti, nie na uprednostňovaní, nie na tom, že niektorý členský štát prisľúbi viac peňazí než iné členské štáty. Som rada, že pani komisárka Kroesová uznáva, že tu niet miesta pre politické obchody, politické manipulácie alebo podmienky pri poskytovaní štátnej pomoci.

Vyzývam Komisiu, aby bola obozretná a zabezpečila, aby sa finančná podpora poskytovala v súlade s pravidlami štátnej pomoci a schopnosťou európskych prevádzok udržať si obchodnú životaschopnosť a hospodársku efektívnosť do budúcnosti. Zachovanie silného európskeho automobilového priemyslu znamená presadzovať celoeurópsky postup pri udržaní životaschopnej a efektívnej infraštruktúry vo všetkých členských štátoch a regiónoch.

Bogusław Sonik (PPE). – (*PL*) Vznikla otázka, či poskytnutie sumy 4,5 miliardy EUR nemeckou vládou na reštrukturalizáciu spoločnosti Opel, ktorá sa vyhlasovala za úspech, bolo politickým alebo hospodárskym opatrením. Najlepšiu odpoveď na túto otázku poskytli zástupcovia nemeckej vlády, keď sa rozhodlo o spoločnosti Magna ako o subjekte, ktorý má prevziať spoločnosť Opel. Jeden zo zástupcov vlády sa nezúčastnil na rozhodujúcom hlasovaní a ďalší zástupca, pán Wennemer, hlasoval proti, pretože to považoval za politické rozhodnutie.

Európska komisia by mala preskúmať charakter štátnej pomoci poskytnutej spoločnosti Opel a informovať Parlament, či nešlo o prípad ochrany miestneho trhu na úkor závodov a pracovných miest v iných členských štátoch Európskej únie. Závažnosť hodnotenia Európskej komisie sa ma osobitne dotkla, pretože zamestnanci lodeníc v Štetíne a Gdyni nedostali príležitosť pokračovať vo výrobe lodí. Bude hodnotenie pani komisárky Kroesovej v tomto prípade štátnej pomoci rovnako závažné a spoľahlivé ako v prípade poľských lodeníc? Občania Európy majú podozrenie, že sa v tejto oblasti uplatňuje dvojitý meter.

Na záver by som chcel poukázať na to, že globálna finančná kríza trvá už jeden rok. V týchto ťažkých časoch by mala byť Európska komisia pripravená pomôcť, hodnotiť, poradiť a navrhovať riešenia, na ktoré nepadá tieň podozrenia, že boli prijaté na základe politických alebo protekcionistických záujmov jednotlivých členských štátov. Žiaľ, mám dojem, že Komisia zaujala v tomto prípade pasívny postoj.

Olle Ludvigsson (S&D). – (SV) Vážená pani predsedajúca, môžeme len dospieť k záveru, že kríza, v ktorej sa nachádzame, je bezprecedentná. Je preto nevyhnutné, aby sme presadzovali súdržnú a aktívnu politiku nielen na záchranu pracovných miest, ktoré možno zachrániť, ale aj na pomoc tým, ktorí stratia prácu, aby sa mohli vrátiť na pracovný trh. Odborné školenia budú mimoriadne dôležité.

Automobilový priemysel je motorom európskeho hospodárstva a je dôležité, aby sa rozhodnutia prijímali na základe dlhodobých cieľov rozvoja udržateľného európskeho automobilového priemyslu. Boli predložené rôzne návrhy, ako majú byť rušené pracovné miesta a rozdelené výpovede. Ak je pravda, že zanikne každé piate pracovné miesto v spoločnosti Opel, dôjde k neuveriteľnému tlaku na ľudí a spoločnosti, ktoré tým

budú zasiahnuté, bez ohľadu na to, v ktorej krajine sa to stane. Preto dúfam, že tento proces prebehne korektne a že nadnárodné spoločnosti počas procesu akvizície nepostavia proti sebe jednotlivé krajiny a tým aj zamestnancov jednotlivých závodov. Európske úsilie pri riešení krízy musí byť koordinované a vyvážené.

Je tiež dôležité, aby boli zapojené odbory a aby sa mohli zúčastniť na tomto procese aktívnym a konštruktívnym spôsobom. Ďalej je dôležité, aby Komisia a Parlament pozorne sledovali celý vývoj. Pre budúcnosť automobilového priemyslu bude mať rozhodujúci význam výskum a vývoj, a to neplatí len pre Opel, ale aj pre všetkých výrobcov vozidiel v celej Európe.

Petru Constantin Luhan (PPE). – (*DE*) Vážená pani predsedajúca, veľmi oceňujem, že sa v Európskom parlamente vedie rozprava o takej dôležitej téme. Ja osobne som pracoval vyše tri roky v dodávateľskom odvetví pre automobilový priemysel. V našej krajine sú zahraničné investície do automobilového priemyslu najvyššou prioritou. Preto si myslím, že automobilový priemysel zohráva dôležitú úlohu v súvislosti s regionálnym rozvojom.

Popri podpore inovácií by sme mali vytvoriť stimuly na reštrukturalizáciu a expanziu aj pre dodávateľov pre automobilový priemysel a výrobcov automobilov v celej Európe, pretože medzi najdôležitejšie ciele Európskej komisie a Európskeho parlamentu patrí zabezpečenie vysokého stupňa hospodárskej súdržnosti. Komisia by mala urobiť viac aj čo sa týka poskytovania príspevkov pre automobilový priemysel. To by sa malo v súčasnosti považovať za opatrenie zamerané na boj proti finančnej a hospodárskej kríze, ale takisto za jeden zo stavebných kameňov inovácie automobilového priemyslu.

V tejto súvislosti je spoločnosť Opel len jedným príkladom toho, že toto odvetvie sa v súčasnosti nachádza v ťažkostiach, ale, samozrejme, mnohí výrobcovia automobilov sú v rovnakej situácii. Z tohto dôvodu si želáme, aby Komisia pristupovala k tomuto odvetviu a k tejto oblasti prioritne.

Matthias Groote (S&D). – (*DE*) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, pán komisár, dámy a páni, toto nie je, samozrejme, po prvýkrát, čo vedieme rozpravu o spoločnosti Opel a o automobilovom priemysle. Som rád, že sa záchrana podarila. Na stole boli aj iné návrhy, napríklad riadený konkurz. V dodávateľskom priemysle – prichádzam práve z Bavorska, kde som navštívil jeden dodávateľský podnik – ľudia nevyhnutne závisia od objednávok. Veci sa dostali mimo kontroly. Ak by sa aj Opel dostal do konkurzu, nastala by veľmi, veľmi zlá situácia, ktorá by mala katastrofálne dôsledky.

Práve sme si vypočuli závery Komisie. Prebehol samit automobilového priemyslu s účasťou Komisie, ale po ňom sme už nepočuli nič. Dnes sme si vypočuli, čo nie je možné. To sa musí v budúcnosti zmeniť – od Komisie si musíme vypočuť, čo je možné, aby nevznikali nacionalistické diskusie. Komisia musí byť efektívnejším sprostredkovateľom, aby sme mohli presadzovať spoločnú európsku priemyselnú politiku. Aj toto očakávam od budúcej Komisie.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Vážená pani predsedajúca, myslím si, že najprv musím povedať, že hovorím z dvojnásobne zaujatej pozície. Moja manželka pracuje vo vedení jednej automobilovej spoločnosti v Nemecku a ľudia v Rakúsku sú radi, že sa zdá, že Opel bol týmto spôsobom zachránený. Ale keď sa na tieto udalosti pozrieme pozornejšie, mám veľké pochybnosti, či nerobíme presne to isté, čo sme v Rakúsku zažili v súvislosti so zdanlivou záchranou zoštátneného priemyslu a čo sa už stalo v Nemecku v súvislosti so spoločnosťou Holzmann pred rozhodujúcimi voľbami. Neviem, či sú tu v Parlamente kolegovia z Nemecka, ktorí by so mnou uzavreli stávku, či by domnelí nemeckí daňoví poplatníci podporili takýmto spôsobom Opel, keby sa o desať dní nekonali také dôležité voľby.

Želal by som si, aby Komisia zohľadnila *sine ira et studio* a aby si naozaj premyslela, či je to rozumné. Keď budeme stále hovoriť o hospodárskej súťaži, tak by sme ju aj mali mať a nemalo by to viesť k špirále smerujúcej nadol, ktorá strhne so sebou aj tých, ktorí hospodárili lepšie než Opel.

Theodor Stolojan (PPE). – (RO) Vážená pani predsedajúca, hovoríme vlastne o náznakoch zotavenia v Európe, ale situácia v automobilovom priemysle je, žiaľ, stále alarmujúca. Z tohto dôvodu si myslím, že musíme európskym krajinám vyslať jasný signál a povzbudiť ich, aby pokračovali vo svojich programoch náhrady starých automobilov s vysokou spotrebou paliva novými a zároveň zachovali programy stimulov zo svojich rozpočtov. Musíme tiež spojiť tieto programy s určitými podmienkami reštrukturalizácie s cieľom ušetriť energiu.

Saïd El Khadraoui (S&D). – (*NL*) Vážená pani predsedajúca, provizórne riešenie spisu Opel obsahuje dobré správy pre niektorých ľudí, ale najmä veľa zlých správ pre tisíce ľudí, ktorí stratia svoje pracovné miesta, a na základe oznámenia z dnešného popoludnia viem, že to budú aj ľudia z Antverp. A to nehovorím

o dodávateľskom reťazci, v ktorom takisto zanikne veľké množstvo pracovných miest. To všetko sú sociálne tragédie a myslím si, že v tejto súvislosti sú dôležité tri veci.

Po prvé, Komisia teraz musí využiť všetky svoje právomoci, aby zaručila, že negatívne dôsledky oznámenej reštrukturalizácie prebehnú čestným, objektívnym spôsobom. Je to nevyhnutné, aby sa zachovala dôveryhodnosť Európy a aby sa zabránilo tomu, že ľudia nadobudnú pocit, že si nie sú všetci zamestnanci rovní.

Po druhé, Komisia musí odteraz vynaložiť všetku svoju energiu, aby pomohla vytvoriť novú budúcnosť tým lokalitám, kde zanikajú pracovné miesta.

Po tretie – a myslím, že toto je pre nás hlavným ponaučením – potrebujeme aktívnejšiu Komisiu, potrebujeme európsku priemyselnú politiku, perspektívu vzhľadom na problémy, príležitosti a spôsob, ako pristupovať k problémom z európskeho hľadiska – a to v súvislosti s nadnárodnými priemyselnými odvetviami, ako je napríklad automobilový priemysel.

Krisztina Morvai (NI). – Vážená pani predsedajúca, ospravedlňujem sa za svoju nevedomosť. Som právnička v oblasti ľudských práv a veľmi málo sa vyznám v hospodárskych otázkach, preto mám dve veľmi jednoduché otázky.

Prvá znie: nenachádza sa zásadný problém v hospodárskom systéme, v ktorom sa zisky privatizujú a škody zoštátňujú a platia ich daňoví poplatníci, ktorých väčšina sú chudobní ľudia, resp. mnohí z nich sú chudobní ľudia, ktorí majú platiť za zlé rozhodnutia úzkej bohatej priemyselnej elity? Neobsahuje takýto systém nejakú zásadnú chybu a nemali by sme sa pozrieť na hlavnú príčinu toho, o čom dnes hovoríme?

Druhá otázka znie: hovoríme o diskriminácii pri poskytovaní verejných zdrojov zemepisne alebo medzi jednotlivými národmi a štátmi. Ako to však vyzerá v jednotlivých sektoroch? Je spravodlivé, že tieto veľké podniky dostávajú verejné zdroje z peňazí daňových poplatníkov a malé a rodinné podniky ich nedostávajú? Nie je to zásadným porušením princípu rovnakých príležitostí medzi hospodárskymi subjektmi v Európskej únii?

Richard Howitt (S&D). – Vážená pani predsedajúca, ako poslanec EP, ktorý zastupuje Luton vo východnom Anglicku, by som sa chcel pripojiť k svojej britskej kolegyni pani McCarthyovej a vyjadriť naše skutočné želanie voči pánovi Špidlovi a voči Komisii, aby riadok za riadkom preskúmali dohodu týkajúcu sa spoločností GM a Opel a zabezpečili, aby tento obchod, ktorý je európskym výpredajom, bol dobrým obchodom pre Európu ako celok.

Chcel by som ho tiež vyzvať, aby osobitne preskúmal problematiku týkajúcu sa výroby dodávok, čo je výroba v Lutone. Po prvé, pretože partnerom spoločnosti Magna je ruský výrobca nákladných automobilov a pretože existujú obavy, že tento podnik by profitoval na úkor existujúcej výroby. Po druhé, pretože sa očakáva, že na trh s dodávkami musí do roku 2012 prísť nový model, a kým Magna neposkytne uistenie, že tento nový model príde na trh, vznikajú obavy o budúcnosť závodu. A napokon sú tu obavy, že dohoda nebude kompatibilná so spoločným výrobným podnikom spoločností General Motors a Renault, ktorý predstavuje polovicu výroby v Lutone. Prosím ho, aby urobil všetko, čo je v jeho silách, a zabezpečil fungovanie tejto výroby a zároveň zachovanie pracovných miest, ktoré sú s ňou spojené.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Dámy a páni, rozprava jasne preukázala, že automobilový priemysel je jednou z najdôležitejších oblastí hospodárstva Európskej únie. Podľa môjho názoru tiež jasne preukázala, že pre automobilový priemysel – rovnako ako pre Opel – môže existovať len európske riešenie a že v rámci jednotlivých krajín nie je možné nájsť dlhodobé riešenie, ktoré by obstálo v teste času z hospodárskeho a politického hľadiska. Podľa môjho názoru sa tiež jasne zdôraznilo, že je dôležité, aby Komisia zabezpečila absolútne dôsledné a úplne nestranné uplatňovanie všetkých pravidiel. Veľmi veľa sa diskutovalo o pravidlách hospodárskej súťaže, ale chcel by som zdôrazniť, že Európa má k dispozícii niekoľko veľmi podstatných smerníc zameraných na sociálnu oblasť a reguláciu reštrukturalizácie, informovanie zamestnancov a celú škálu otázok, ktoré musíme zásadne zohľadniť, pretože každá hospodárska operácia je v podstate vzťahom medzi ľuďmi, a musíme v plnom rozsahu brať do úvahy sociálne dôsledky všetkých rozhodnutí. Chcel by som zdôrazniť, že prípad Opel jasne demonštruje všetky dôležité komponenty pre automobilový priemysel, a myslím, že podľa toho, ako budú spolupracovať jednotlivé európske úrovne pri riešení tohto problému, budeme môcť povedať, akú budúcnosť má európsky automobilový priemysel.

Dámy a páni, v rozprave sa viac-menej nepriamo vyjadrilo, že Komisia nebola dostatočne aktívna. Musím povedať, že počas krízy a najmä na jej začiatku sa prejavili veľmi zreteľné tendencie smerom k protekcionizmu

a hospodárskemu nacionalizmu. Po niekoľkých mesiacoch to už nebola aktuálna téma. Podľa môjho názoru by sme mali oceniť enormné úsilie Komisie v súvislosti s týmto problémom, ktoré prinieslo konkrétne výsledky. Pokiaľ ide o samotný prípad, môj kolega pán Verheugen zorganizoval dve stretnutia, ktoré sa zaoberali týmto prípadom a na ktorých spojil jednotlivé členské štáty. Medzi výsledky týchto rokovaní patrí, že členské štáty si vymieňajú informácie, čo pri predošlých reštrukturalizáciách nebolo vždy zvykom. Podľa môjho názoru rozprava tiež jasne preukázala, že európsky automobilový priemysel prechádza dlhodobou reštrukturalizáciou a že tento fakt treba zobrať do úvahy. Hlavnou témou bol budúci pokrok a som veľmi rád, že môžem ešte raz zdôrazniť, že prostredníctvom Európskej investičnej banky sú podporované inovácie v automobilovom priemysle, aby v situácii krízy nedošlo k oslabeniu inovatívnych schopností tohto odvetvia.

Dámy a páni, hoci prijaté rozhodnutie je veľmi významné pre prípad, o ktorom sme diskutovali, nachádzame sa napriek tomu uprostred celého procesu a niet pochybností o tom, že Komisia zmobilizuje všetky svoje právomoci a nástroje, aby zabezpečila, že tento proces prebehne korektne a starostlivo zohľadní sociálny rozmer.

Neelie Kroes, *členka Komisie.* – Vážená pani predsedajúca, som vďačná takmer za všetky prednesené pripomienky, a to z mnohých dôvodov. Je to vynikajúca príležitosť zistiť, kde má úloha Komisie svoje hranice, kde naráža na problémy a aké sú jasné zámery politiky Komisie. Chcem sa tiež dotknúť časového hľadiska. Pán Langen sa k tomu vyjadril dosť jasne, ako aj k úlohe Komisie.

Všetci si uvedomujeme, že žijeme na kontinente – a nielen na kontinente – ktorý neobývajú len anjeli. Pokušenie využiť štátnu pomoc v rôznych situáciách je prítomné a my všetci si to uvedomujeme. Práve preto je posúdenie štátnej pomoci v rukách Komisie: je to rozhodnutie podporené všetkými členskými štátmi. Mimochodom, stále na mňa robí veľký dojem skutočnosť, že zakladatelia Európy v 50. rokoch minulého storočia si už uvedomovali problém využívania štátnej pomoci nesprávnym spôsobom. Vyjadrili sa dosť jasne a to vyjadrenie sa stále nachádza v Rímskej zmluve.

Vychádzajúc z uvedeného je úlohou Komisie overiť, že so štátnymi financovaním nie sú spojené žiadne protekcionistické podmienky, a práve v tom spočíva náš hlavný problém. Niektorí z vás sa pýtajú, prečo sa nemôžeme poponáhľať, ale my robíme všetko, čo je v našich silách. Mimochodom, štátna príslušnosť nebola nikdy témou pri spolupráci s bankami. Máme príklady z nemeckého bankovníctva, kde proces v súvislosti s bankou Sachsen LB prebehol dosť rýchlo, ale to závisí – aj v tomto prípade – od jednotlivých subjektov. Potrebujeme fakty a čísla. Je samozrejmé, že sa treba poponáhľať: o tom ani nemusíme hovoriť, pretože si to uvedomujeme. Budeme postupovať tak rýchlo, ako nám to umožní dostupnosť informácií. Vychádzajúc z uvedeného sme chápali vaše jasné želanie postupovať veľmi opatrne a starostlivo a začať prieskum s cieľom nájsť dôkaz a vrátiť sa do Parlamentu. Som vždy ochotná – a dúfam, že to budem môcť urobiť – vrátiť sa sem a vysvetliť naše výsledky, ale musíme si overiť, čo zistíme. Musíme si byť istí a zároveň schopní splniť túto úlohu.

Ak si pán Verhofstadt želá, aby sme zašli ešte ďalej a zaoberali sa nielen štátnou pomocou, ale aby sme zohľadnili aj pravidlá o akvizíciách, tak potom ak konzorcium spoločností Magna a Sberbank podlieha nahláseniu Komisii na základe nariadenia EÚ o fúziách, tak to starostlivo preskúmame. Uvedomujem si, že aj pán poslanec si to želá.

Musíme byť veľmi opatrní, aby sme nezdravé, ale vysoko konkurenčné odvetvie nenahradili kartelom založenom na rozdelení trhu a dohode o cenách, pretože tak by sa to, čo chceme zachrániť, dostalo do horšej situácie. Akceptujeme pripomienky o urýchlení a veľmi opatrnom, ale starostlivom prístupe a o hĺbkovom šetrení. Je veľmi dôležité, aby štátna pomoc viedla k riadnej reštrukturalizácii. To je zásadné a Komisia sa o to jednoznačne zasadzuje. Na veľkosti členských štátov nezáleží, ani na štátnej príslušnosti alebo veľkosti spisu podniku. Sme objektívni.

Uisťujem vás, že sa teším na predkladanie návrhu a že budeme môcť povedať, že sme si urobili svoju prácu, že sme si ju urobili riadne, a budeme vás môcť uistiť, že riešenie je životaschopné a pracovné miesta sú stabilné aj do budúcnosti. To je jedna z hlavných vecí, ktorú sme dlžní ľuďom žijúcim teraz v neistote.

Predsedajúca. – Rozprava sa skončila.

21. Lesné požiare počas leta 2009 (rozprava)

Predsedajúca. – Ďalším bodom programu je vyhlásenie Komisie o lesných požiaroch počas leta 2009.

Stavros Dimas, *člen Komisie.* – (*EL*) Vážená pani predsedajúca, v prvom rade by som chcel vyjadriť podporu tým, ktorí boli postihnutí nedávnymi lesnými požiarmi.

Počas tohto leta Spoločenstvo významne prispelo k zahaseniu mnohých ťažko zvládnuteľných lesných požiarov, ktoré vypukli v rôznych členských štátoch. Pilotný program taktickej rezervy EÚ na boj proti lesným požiarom zohral dôležitú úlohu a poskytol pomoc členským štátom postihnutým lesnými požiarmi.

Rád by som vyjadril osobitnú vďaku Európskemu parlamentu za to, že schválil financovanie tohto pilotného programu. Musím tiež povedať, že tento pilotný program je malou súčasťou, čiastočnou implementáciou návrhov a nápadov zo správy Michela Barniera, ktorému sa chcem takisto poďakovať.

Tento pilotný program výrazne posilnil mechanizmus Európskeho spoločenstva v oblasti civilnej ochrany a, v konečnom dôsledku, aj možnosť pomáhať krajinám zasiahnutým prírodnými katastrofami.

Mechanizmus Európskeho spoločenstva na posilnenie civilnej ochrany využili Francúzsko, Taliansko, Španielsko a iné členské štáty Európskej únie na poskytnutie leteckých prostriedkov boja proti požiarom v Grécku, Taliansku, Portugalsku a v iných krajinách. Ba dokonca sa po prvý raz dve protipožiarne lietadlá Spoločenstva zapojili do boja proti požiaru spoločne s gréckymi, portugalskými a francúzskymi leteckými zdrojmi v rámci pilotného programu na vytvorenie nezávislej protipožiarnej brigády Spoločenstva.

Pri príležitosti týchto nedávnych požiarov znova reagovali mnohí politici, vedci, novinári i bežní občania a požadovali vytvorenie špecializovaných protipožiarnych jednotiek na európskej úrovni, ktoré by boli schopné priamo a účinne zasiahnuť v situácii, keď sú národné zdroje boja proti požiaru nedostatočné.

V tomto smere bolo vyvinuté obrovské úsilie na vytvorenie nezávislých zásahových jednotiek boja proti lesným požiarom a, ako som uviedol, podpora zo strany Európskeho parlamentu bola rozhodujúcim faktorom. Umožnila nám zabezpečiť si financie na prenajatie protipožiarnych lietadiel a po prvý raz v tomto lete, v období od 1. júna do 30. septembra, sme založili a splnomocnili letecké protipožiarne jednotky pod dohľadom Európskej komisie, taktickej rezervy EÚ na boj proti lesným požiarom, ktorej lietadlá sa zapojili do protipožiarnych operácií vo viacerých krajinách. Aby sme boli presní, boli nasadené v šiestich z deviatich požiarnych udalostí, pri ktorých bol o pomoc požiadaný mechanizmus Európskeho spoločenstva v oblasti civilnej ochrany.

Vskutku sa teda stalo, že národné letecké zdroje, či už grécke, portugalské alebo talianske, ako aj letecké zdroje z iných krajín, dostali posilu v podobe protipožiarnych lietadiel vyslaných samotným Spoločenstvom, ktoré lietajú pod vlajkou Európskej únie a nie pod vlajkou členského štátu.

Cieľom tohto pilotného programu bolo zaplniť medzery v leteckej kapacite členských štátov, a nie nahradiť dostupné národné zdroje. Ako som uviedol, prenajaté rezervné lietadlá boli v tomto roku použité v Portugalsku, na juhu Francúzska a na Korzike, v Taliansku a v Grécku v regióne Attica, kde vypukli rozsiahle požiare. Ich základne sú na ostrove Korzika, ktorý sa na účely intervencií nachádza v rovnakej vzdialenosti z oboch strán Stredozemia.

Nazdávam sa, že teraz je naliehavo potrebné vytvoriť nezávislú kapacitu na boj s prírodnými katastrofami na úrovni Spoločenstva. Dúfame, že tento pilotný program vytvorí jadro budúcich európskych jednotiek rýchleho zásahu na boj proti lesným požiarom či iným prírodným alebo človekom spôsobeným katastrofám.

Samozrejme, existujú tu určité rozdielne stanoviská k otázke lesných požiarov, keď niektorí ľudia citujú princíp decentralizácie v sektore správy a ochrany lesných zdrojov. Existujú však aj výhrady voči odovzdávaniu väčšej právomoci Komisii v sektore civilnej ochrany. Sú tu tiež argumenty, že existencia európskych protipožiarnych jednotiek by mnohým národným orgánom vyslala falošný signál bezpečnosti, v dôsledku čoho by mohli zanedbať nevyhnutné investície požadované v ľudských zdrojoch, v zdrojoch boja proti požiarom a, čo je dôležitejšie, v prevencii požiarov a iných prírodných katastrof.

Popri týchto reakciách čelíme aj viacerým praktickým problémom, problémom koordinácie, najmä v otázke lesných požiarov. Napríklad aké kritériá a aké priority sa budú uplatňovať pri určovaní spôsobu využitia európskych leteckých protipožiarnych jednotiek v situácii, ak požiare vypuknú súčasne vo viacerých krajinách, napríklad zároveň v Portugalsku aj Grécku.

Tak či onak, všetky tieto otázky rozanalyzujeme v správe predloženej Európskou komisiou na rozpravu v Rade ministrov a v Európskom parlamente. Témou správy bude priebeh pilotného programu v tomto lete.

Radu, Európsky parlament i Komisiu, všetkých bude treba presvedčiť a budú musieť spolupracovať na vytvorení tohto mechanizmu. Členské štáty, samozrejme, medzitým nesmú žiadnym spôsobom zanedbávať svoje povinnosti v sektoroch informácií, vzdelávania a prevencie.

Poviem zopár ďalších slov o mechanizme Európskeho spoločenstva v oblasti civilnej ochrany, ktorý bol vytvorený v roku 2001 a ktorý bol počas prvých rokov existencie použitý iba pri niekoľkých zásahoch. Od roku 2005 počet zásahov na území Európskej únie i mimo nej – približne 50 % z nich bolo v Európskej únii a 50 % mimo nej – vzrástol päťnásobne a koordináciu a pomoc, ktoré poskytujeme prostredníctvom mechanizmu Európskeho spoločenstva v oblasti civilnej ochrany, sa podarilo významne skvalitniť.

Všetci vieme, aký dôležitý bol zásah v prípade tsunami aj počas hurikánu Katrina. Dokonca sme boli prví, kto v týchto oboch prípadoch vyslal na miesta katastrofy špecialistov. Ako som však predtým uviedol, ešte máme pred sebou veľa práce a každý, kto si prečíta Barnierovu správu, uvidí, ako veľmi ešte môžeme skvalitniť civilnú ochranu v prospech európskych občanov a, samozrejme, ochrany životného prostredia.

Theodoros Skylakakis, v mene skupiny PPE. – (EL) Vážená pani predsedajúca, každoročne je v južnej Európe zničených 400 000 hektárov lesa. Ide o systémovú katastrofu masívnych rozmerov a situácia sa v najbližších desaťročiach bude ďalej zhoršovať. Počas najbližších minimálne 30 či 40 rokov budeme žiť – nech už z hľadiska redukcie skleníkových plynov podnikneme čokoľvek – v zhoršujúcom sa podnebí, čo bude najmä na juhu Európy, kde sú lesy zraniteľné, pociťované ako negatívny jav. V budúcnosti budeme musieť zápasiť s ešte väčšími požiarmi a závažnejšími nebezpečiami.

Za normálnych okolností je boj proti požiarom povinnosťou a súčasťou zodpovednosti členských štátov a členské štáty v južnej Európe každoročne úspešne eliminujú desiatky tisícok požiarov. Za výnimočných okolností sa však každý rok vyskytnú aj požiare s obrovskou ničivou silou, pri ktorých sú potrebné externá pomoc a solidarita.

Rozhodnutie navrhnuté Európskou ľudovou stranou (kresťanskými demokratmi) sa zakladá na týchto zisteniach a okrem iného ilustruje aj naliehavú potrebu efektívnych európskych jednotiek rýchlej reakcie, ako to spomenul pán komisár Dimas a ako je to navrhnuté v Barnierovej správe.

Ilustruje to potrebu flexibilnej a okamžitej mobilizácie zdrojov Fondu solidarity EÚ, potrebu zaoberať sa lesnými požiarmi v južnej Európe ako prioritou v rámci akčného plánu EÚ (ktorý je práve spracúvaný s cieľom prispôsobiť ho zmenám klímy), ako aj potrebu čo najrýchlejšieho predloženia návrhu Komisie k európskej politike boja proti následkom prírodných katastrof.

Pre moju krajinu – a predovšetkým pre dotknutých občanov – je dôležité, aby toto rozhodnutie Európsky parlament schválil. Pre tento Parlament je dôležité, aby preukázal, že si je vedomý, o akú zásadnú otázku ide z pohľadu južnej Európy.

Anni Podimata, v mene skupiny S&D. – (EL) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, v tomto roku sa znova a v ešte horšom vydaní zopakovala história lesných požiarov. Každú jeseň sa tu schádzame po letnej prestávke a diskutujeme o obnove postihnutých oblastí a pomoci pre obete.

Aj tento rok v Grécku nariekame nad státisícmi zhorených hektárov a nevyčísliteľnou ekologickou a hospodárskou katastrofou, pričom Španielsko, Portugalsko, Taliansko a Francúzsko postihli katastrofy podobného rozsahu.

Vážený pán komisár, jedna vec je jasná a vy ste ju naznačili: akoby sme neboli schopní poučiť sa z vlastných chýb v nedávnej minulosti. Už šesť rokov hovoríme o spoločných európskych jednotkách civilnej ochrany. Vždy to bolo požiadavkou zo strany Európskeho parlamentu, jej dôležitosť sa však znížila v dôsledku chýb na strane určitých národných vlád. Chybami pri tvorbe a uplatňovaní preventívnych mechanizmov a opatrení, neschopnosťou alebo neochotou zaviesť prísne právne predpisy, na základe ktorých by opätovné zalesňovanie v zničených oblastiach bolo povinné, a neschopnosťou využiť všetky dostupné zdroje Spoločenstva na kompenzáciu škôd obetiam.

Na úrovni Spoločenstva, nad rámec jednotiek civilnej ochrany, základnými prioritami Komisie musí byť priama aktivácia zdrojov Fondu solidarity a, čo je dôležitejšie, ich očistenie od byrokratických mechanizmov.

Na záver, vážený pán komisár, viete lepšie ako my všetci, že čelíme novej generácii požiarov, takzvaných požiarov vysokej intenzity, ktoré sú priamo spojené so zmenou klímy a postihujú predovšetkým lesy v Stredozemí a v južnej Európe. Preto potrebujeme, aby bola ochrana lesov na národnej úrovni i na úrovni Spoločenstva ihneď pretvorená prispôsobením prevencie požiarov a boja proti požiarom novým okolnostiam

a integráciou tejto politiky do rámca opatrení, ktorý treba zaviesť, aby členské štáty mohli úspešne zvládať úlohy súvisiace so zmenou klímy.

Izaskun Bilbao Barandica, *v mene skupiny ALDE.* – (*ES*) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, ďakujem vám pekne za vysvetlenia.

Skutočne si myslím, že potrebujeme politiku Spoločenstva, v prvom rade preto, aby sme zabránili požiarom, ktoré vznikajú, a ako sme videli, dialo sa to počas celého leta.

Chcela by som tiež povedať, že by som rád svoj príhovor uviedla spomienkou na štyroch hasičov, ktorí zahynuli v júni v obci Horta de Sant Joan v provincii Tarragona, a chcela by som vyjadriť úctu ich rodinám a kolegom.

Potrebujeme politiku prevencie, ale aj politiku koordinácie. Nemali by sme zabúdať, že v prípade mnohých požiarov existuje podozrenie, že mohli vypuknúť v dôsledku špekulácií a rozvojových zámerov. Myslím si preto, že aj v Európe musíme pracovať aj na zvyšovaní úrovne bezpečnosti prostredníctvom vyšetrovania environmentálnych zločinov a štandardizácií postihov. Mali by sme tiež zvážiť možnosť stíhania previnilcov pomocou európskeho zatykača.

Profesionálom treba dať potrebné zdroje, aby mohli vyvinúť inovačné mechanizmy na meranie počasia, vetra a teplôt, čo im umožní pracovať v potrebných podmienkach, pretože v konečnom dôsledku svojou prácou chránia nás všetkých.

Michail Tremopoulos, *v mene skupiny Verts/ALE.* – (*EL*) Vážená pani predsedajúca, aké zaujímavé, že sú to predovšetkým Gréci, ktorí sa hlásia k slovu v tejto mimoriadne dôležitej otázke, ktorá sa týka celej južnej Európy, keď zvážime, že enormné lesné požiare pravidelne ničia obrovské oblasti s dosahom na kvalitu života, biodiverzitu, regionálny rozvoj a budúcnosť občanov.

Lesné požiare často vznikajú, ako sa to nedávno stalo v Grécku, v dôsledku zle sformulovaných a navzájom si odporujúcich politík lesníctva a bývania, čo podporuje podpaľačstvo a protizákonnú činnosť v záujme zisku lesnej pôdy. Obe hlavné zúčastnené strany sa, žiaľ, snažia zmierňovať a znižovať ústavnú ochranu lesov.

Neustály tlak na zmenu využívania pôdy, rozširovanie obytných oblastí a, samozrejme, nekontrolované skládky odpadu, ktoré sú spaľované alebo sa v súvislosti so zmenou klímy vznecujú spontánne a ktoré pre niektorých ľudí slúžia ako jednoduché alibi, v súčasnosti zvyšujú možnosť vzniku ďalších prírodných katastrof.

Preto je dôležité, aby sme sa viac sústredili na prevenciu, ochranu a na pohotový manažment rizík, na európskej úrovni, prostredníctvom koordinovanej spolupráce. V tomto rámci musíme zabezpečiť uplatňovanie udržateľnej spoločnej európskej politiky v oblasti lesného hospodárstva a zaistiť, aby financie z Kohézneho fondu, z Fondu regionálneho rozvoja a z Fondu solidarity, ktoré sú vyhradené na prevenciu a riadenie rizík a na obnovu postihnutých oblastí, sa skutočne využívali racionálnym a udržateľným spôsobom.

Financie vyplatené s cieľom obnoviť postihnuté oblastí sa musia využívať na základe racionálnych opatrení opätovného zalesňovania a vedeckých štúdií, pričom by sme chceli zdôrazniť, že členské štáty ich budú musieť vrátiť, ak sa zistí, že postihnuté lesné oblasti mali neskôr zmenenú klasifikáciu na účely bytového alebo turistického rozvoja.

V minulosti, iba pred dvomi rokmi, Parlament prijal uznesenia obsahujúce odporúčania na prevenciu prírodných rizík a rýchlu reakciu na ne, ktoré však, žiaľ, neboli účinne uvedené do praxe. Domnievame sa, že dlhodobá ochrana lesov a biodiverzity bude uskutočniteľná iba vtedy, ak sa bude na národnej, regionálnej i miestnej úrovni uplatňovať praktická politika prevencie a riadenia rizík, a to v podobe aktívneho zaangažovania miestnych komunít, udržiavania hladín populácie na vidieku, vytvárania nových "zelených" profesií, celoživotného vzdelávania a odbornej prípravy a posilňovania lesníckych služieb s dôrazom na dobrovoľné hasičské zbory pripravené na zásah proti lesným požiarom.

Napokon musíme vystupňovať úsilie vyvinúť účinnejšie mechanizmy rýchlej reakcie na prírodné katastrofy posilnením jednotiek stálej civilnej ochrany, ktoré spomenul pán Dimas, a intenzívnejším využívaním záverov Barnierovej správy. V tomto rámci dnes predkladáme Európskemu parlamentu uznesenie v nádeji, že sa nám podarí dosiahnuť pokrok v zmysle spoločných krokov a spolupráce medzi členskými štátmi smerom k skutočnej prevencii a riadeniu prírodných katastrof a efektívnejšiemu využívaniu finančných prostriedkov Európskej únie na tento účel. Dlhujeme to našim deťom.

Nikolaos Chountis, v mene skupiny GUE/NGL. – (EL) Vážená pani predsedajúca, naša krajina, Grécko, už tretí rok za sebou zažila zničenie obrovského územia požiarmi. Požiare v roku 2007, ktoré patrili medzi najhoršie tragédie svojho druhu, a požiare v tomto roku na severovýchode regiónu Attica ilustrujú, aký nedostatočný je systém požiarnej bezpečnosti a ochrany životného prostredia.

Chcel by som Parlamentu pripomenúť, že Atény sú európskym hlavným mestom s najmenším pomerom zelených plôch na počet obyvateľov a s najviac znečistenou atmosférou a že požiare v rokoch 2007 a 2009 problém životného prostredia ešte vyostrili.

Zmenu klímy možno do určitej miery použiť ako vysvetlenie katastrof, ktoré sa vyskytli v južnej Európe. Existujú však aj nedostatky v politike jednotlivých členských štátov i v politike Európskej únie v tom zmysle, že zmena klímy zatiaľ nebola riadne integrovaná do environmentálnej stratégie.

Grécke samosprávy umožňujú využitie spálených oblastí na výstavbu a privlastnenie štátnej pôdy, pričom fondy EÚ nie sú pružné. Keďže je to tak, pán komisár, rád by som sa vás spýtal, či chce Európska komisia prispieť k inštitucionálnej ochrane lesov v krajine okamžitou mobilizáciou postupu na navrhnutie a ratifikáciu lesných máp, ktoré – ak by boli existovali – by možno zabránili tomuto podpaľačstvu.

Chce sa Komisia priamo podieľať na financovaní protipovodňových a protieróznych stavieb, aby sme zabránili novým katastrofám v postihnutých oblastiach? Chce Komisia financovať vhodné opätovné zalesňovanie, pretože je ho stále primálo nato, aby nahradilo vzniknuté škody? A napokon, chce Európska komisia diskutovať s tou novou vládou, ktorá vznikne po najbližších voľbách v Grécku, o vytvorení mestského parku na starom letisku Hellenikon, čo by regiónu Attica prinieslo závan čerstvého vzduchu?

Ďakujem vám veľmi pekne a pánovi komisárovi v deň jeho menín želám všetko najlepšie, ako to v Grécku máme vo zvyku.

Niki Tzavela, v mene skupiny EFD. – (EL) Vážená pani predsedajúca, vážený pán komisár, veľmi ma potešilo, že som vás tu videla a mohla si vypočuť váš prejav. Nazdávam sa, že to, o čom ste hovorili, je tiež odpoveďou na list, ktorý sme vám poslali na druhý deň po vypuknutí požiarov a v ktorom sme načrtli návrh spoločného postupu v južnej Európe s cieľom prevencie a eliminácie požiarov spolu s určitými ďalšími podrobnými návrhmi.

Rada by som tiež dodala, že ma teší, keď vidím, že všetci poslanci EP z gréckych politických strán a tiež španielska strana odpovedali na našu výzvu na spoločnú prítomnosť v Európskom parlamente a na spoločné snahy naplánovať európsku stratégiu postupu pri prírodných katastrofách.

Pán komisár, vyzerá to tak, že zmena klímy má za následok požiare a povodne a je dnes už významným štrukturálnym javom, pretože aj požiare a povodne, ktorých sme svedkami, sú štrukturálnym javom.

O týchto veciach nesmieme premýšľať zo strednodobého a krátkodobého hľadiska. Musíme položiť základy dlhodobej stratégie. Preto by sa mali vlády štátov Stredozemia zjednotiť v snahách presvedčiť našich severných partnerov o potrebe mechanizmu, ktorý ste spomenuli, a to v rámci subsidiarity i v rámci solidarity.

Mám informácie, pán komisár, že so severnou Európou máte problémy, pokiaľ ide o subsidiaritu. Dúfam, že fenomén prírodných katastrof zasiahne iba južnú Európu, ale veľmi sa obávam, že zmena klímy napreduje takou rýchlosťou, že sa môžeme dožiť prírodných katastrof – iného druhu – v severnej Európe. Celkom oprávnene ste preto navrhli, aby sme naplánovali túto stratégiu, ako zabrániť prírodným katastrofám a riešiť ich následky.

Nateraz máme k dispozícii spomínanú malú jednotku so základňou na Korzike. Počas tohto leta sa osvedčila. Je naliehavo potrebné, aby komisár pre životné prostredie vo svojich príslušných odporúčaniach Komisii i Rade ďalej rozvíjal a podporoval túto jednotku. Vyzvala by som poslancov EP z južných krajín, aby spolupracovali so svojimi vládami a podporili odporúčania predložené pánom Dimasom Komisii aj Rade, pretože to bude osožné pre všetky krajiny na juhu.

Videla som návrh uznesenia od Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a súhlasím s ním. Ich návrh uznesenia ma veľmi teší. K tomuto návrhu uznesenia od PPE by som ešte niečo dodala. Keď vezmeme do úvahy zmenu klímy na začiatku a požiare a povodne ako jej výsledok, Komisia by na kodanskej konferencii mala klásť zvýšený dôraz na prípravu stratégie prevencie a riešenia prírodných katastrof, mala by určiť rozpočet potrebný na pokrytie prevencie a zabránenia prírodným katastrofám, čo posilní túto príkladnú jednotku taktickej rezervy EÚ na boj s lesnými požiarmi.

Očakávame, že európsku stratégiu prevencie a riešenia prírodných katastrof uvidíme ako jednu z priorít, ktorá bude zaradená medzi prvé body programu rokovania kodanskej konferencie.

Franz Obermayr (NI). – (*DE*) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, nemali by sme dopustiť, aby sa zopakovalo to, čo sa odohralo v Grécku počas tohto leta. Celkovo 75 požiarov zúrilo iba v samotnom Grécku, z toho šesť sa celkom vymklo spod kontroly, a najhorší z nich, ako sme si dnes vypočuli, vypukol severne od Atén, blízko hlavného mesta. Iba vďaka odvážnym a obetavým snahám predovšetkým dobrovoľných protipožiarnych brigád a iných dobrovoľných organizácií sa požiare v mnohých oblastiach nemohli nekontrolovane šíriť a ľudské tragédie sa podarilo udržať na minime.

Vysoko si preto vážim svojich priateľov, dobrovoľnícke požiarne zbory, ktorých vybavenie – ako sme počuli a ak použijeme zdvorilý výraz – často nebolo najmodernejšie. Keď používam výrazy "kolegovia" alebo "priatelia", robím to preto, lebo som sám už niekoľko desaťročí členom dobrovoľníckej protipožiarnej organizácie v Rakúsku, a preto úplne chápem úsilie, ktoré tu bolo vynaložené, a viem sa do neho vcítiť.

Prešiel by som k postrehom Komisie. Myslím si, že je skvelé, ak európske jednotky nasadenia pomôžu tam, kde miestne hasičské zbory situáciu nebudú zvládať. Som však tiež presvedčený, že staré úslovie "Pomôž si sám a aj Boh ti pomôže" vyjadruje dôležitú zásadu a z tohto dôvodu si tiež myslím, že je veľmi dôležité ďalej budovať mechanizmy civilnej ochrany. V tejto súvislosti môžem iba odporučiť a naliehavo vyzvať, aby sa zužitkovalo know-how, ktoré existuje najmä v strednej Európe, v Nemecku a Rakúsku, čím mám na mysli celonárodné dobrovoľnícke systémy, dobrovoľnícke hasičské zbory, ktoré sa v praxi osvedčujú už vyše storočia.

Keďže som sám hasič, s radosťou by som pomohol pri nadväzovaní kontaktov s regionálnymi i národnými dobrovoľníckymi hasičskými organizáciami. V takých prípadoch je tiež zaujímavé aktívne sa zapojiť a ak by sa to ukázalo ako prínosné, môžem ponúknuť realizáciu pilotného projektu s našimi gréckymi priateľmi s cieľom založiť dobrovoľnícky protipožiarny zbor vo vybranom regióne alebo vo vybranej obci. Bol by som tiež viac ako šťastný, keby som mohol aktívne pomôcť a angažovať sa v takom projekte spoločne so svojimi kolegami z hornorakúskeho krajinského združenia hasičských zborov.

Michel Barnier (PPE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, rád by som sa, samozrejme, poďakoval pánovi komisárovi Dimasovi za jeho prítomnosť i odpovede, ako aj a za pozornosť, ktorú naďalej venuje všetkým týmto katastrofám.

Spoločne sme odviedli veľký kus práce, keď ma pán prezident Barroso požiadal vypracovať návrh správy o vytvorení európskych jednotiek civilnej ochrany, o ktorej sa takisto zmienil.

Túto správu som predložil 9. mája 2006. Keď som si ju znova prečítal a keď vidím všetky katastrofy, ku ktorým došlo, uvedomujem si, že je naďalej aktuálna.

Pani Tzavelová, samozrejme, že nejde iba o Grécko. Týka sa to každej krajiny a dodal by som, že nejde iba o prírodné katastrofy, ale aj o ľudské katastrofy spôsobené človekom. Myslím pritom na námorné katastrofy, nehodu tankera *Erika* a nespočetné ďalšie, ako aj na priemyselné nehody typu Černobyľ. Existujú aj iné prírodné katastrofy ako požiare. Mám na mysli cunami. Príde deň, keď budeme musieť očakávať cunami aj v Stredozemí, podobné tomu zo začiatku 20. storočia, ktoré celkom zničilo mesto Messina.

Úprimne povedané, pán komisár, dámy a páni, nástroje, ktoré používame, nestačia na boj s týmito katastrofami, ktoré sa budú iba stupňovať pod vplyvom dvojitého účinku globálneho otepľovania a dopravy. To je príčina, prečo si myslím, že by sme mali byť ambicióznejší.

Som vďačný Komisii, pánu komisárovi Dimasovi a všetkými jeho tímom z generálneho riaditeľstva za to, že uvádzajú do prevádzky mechanizmus civilnej ochrany. Myslím si, že musíme zájsť ďalej. Vieme si predstaviť rozšírenú spoluprácu s tými členskými štátmi, ktoré o ňu majú záujem. Ak sa nenájde 27 krajín, ktoré sa spoločne rozhodnú vytvoriť tieto jednotky civilnej ochrany, začnime aspoň s 12 alebo 15 členskými štátmi. Potom uvidíte, že to bude mať vplyv na všetkých.

Keď si zostavím zoznam katastrof, môžem povedať, že postihnutí sú všetci: záplavy, ktoré zasiahli Nemecko v roku 2002, veľké pandémie a tiež terorizmus. Z tohto dôvodu, pán komisár, by som chcel, aby Komisia prevzala ďalšiu iniciatívu a navrhla, aby samotné členské štáty išli ešte ďalej. Náš Parlament, Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín a Podvýbor pre bezpečnosť a obranu vás v týchto aktívnych iniciatívach podporia.

Edite Estrela (S&D). – (*PT*) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, znova sme sa zišli a diskutujeme o požiaroch, pretože každoročne požiare zlikvidujú časť európskych lesov. Vzhľadom na zmenu klímy a globálne otepľovanie budúcnosť nevyzerá o nič nádejnejšie.

Prírodným katastrofám sa nedá zabrániť, ale mali by sme sa pokúsiť im predchádzať. Môžeme to urobiť ihneď vo forme zníženia našich emisií skleníkových plynov a sformulovania vhodnej politiky lesného hospodárstva, ktorá uzná rôzne environmentálne služby, ktoré vykonávajú lesy najmä ako zásobárne uhlíka.

Aby sme boli spravodliví, európsky mechanizmus civilnej ochrany dnes už funguje lepšie a viaceré členské štáty vyvinuli veľkú snahu a významne investovali do prevencie požiarov a rýchlych zásahov v prípade ich výskytu. Napríklad v našej krajine, Portugalsku, bol schválený plán, ktorý zahŕňa nové rozdelenie krajiny do zón, vytvorenie osobitného rozpočtu na boj proti požiarom, úpravu právnych predpisov a program ozdravenia spálených oblastí. Napriek tomu sa požiare naďalej vyskytujú.

Všetky členské štáty postihnuté požiarmi musia robiť viac a lepšie, a Európska komisia takisto musí prijať návrhy, ktoré predložil Európsky parlament vo viacerých uzneseniach. Existuje viacero dokumentov, ktoré poukazujú na riešenia. Barnierov dokument a iné dokumenty, ktoré predložil Parlament, sme už v diskusii spomenuli. Osobne som bola spravodajkyňou pre správu o prírodných katastrofách vo Výbore pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín a sama som predložila niekoľko návrhov.

Tým členským štátom, ktoré vinia finančné problémy za to, že nie sú zvlášť rýchle v zdokonaľovaní mechanizmu, treba povedať, že prevencia má nižšie náklady ako liečba. Veľmi dôležité je aj to, aby sa na konferencii v Kodani dosiahla ambiciózna medzinárodná dohoda o boji proti zmene klímy. Pritom, pán komisár, naďalej čakáme na smernicu o požiaroch podobnú tej, ktorá bola vydaná v súvislosti s povodňami.

François Alfonsi (Verts/ALE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, v tomto lete sa aj Korzika stala obeťou veľmi vážnych požiarov, tak ako Sardínia, Katalánsko, Grécko, Kanárske ostrovy a veľa ďalších európskych regiónov.

Pokiaľ ide o zasiahnuté obyvateľstvo, naša skupina by v prvom rade chcela požiadať, aby bola zaručená európska solidarita prostredníctvom implementácie Fondu solidarity.

Ako bude v tejto súvislosti postupovať Komisia? To je prvá otázka, ktorú by som rád položil pánovi komisárovi.

23. júla boli horúčavy na Korzike výnimočné: 44 stupňov, veľmi suchý vzduch a veľmi silný vietor "scirocco". Za takých podmienok, ktoré budú v dôsledku globálneho otepľovania stále častejšie, boli miestne protipožiarne zdroje vyčerpané v plnej miere napriek tomu, že v predošlých rokoch bolo počasie miernejšie a Korzika bola od nešťastí ušetrená.

Pre mňa je lekcia jednoduchá: keď sa vyskytnú takéto poveternostné podmienky, podmienky, ktoré je možné predpovedať, musíme byť schopní spoľahnúť sa na podporu jednotiek európskej civilnej ochrany, takých, aké odporúča Barnierova správa a ktoré nám predovšetkým umožnia boj proti začínajúcim požiarom ešte predtým, ako sa vymknú spod kontroly, pretože potom už je príliš neskoro. Ak požiar zasiahne les, zastaví sa až vtedy, keď celý les vyhorí.

Preto je pre nás dôležité zájsť oveľa ďalej ako v pilotnom projekte, ktorý ste spomenuli, pán komisár. Čo plánuje urobiť Komisia, aby čo najrýchlejšie implementovala tieto jednotky civilnej ochrany, ktoré sa skutočne dokážu vyrovnať s touto obrovskou úlohou, ktorá čaká všetkých Európanov, s úlohou ochrany životného prostredia a predovšetkým boja proti požiarom v stredozemskej oblasti?

Je správne, že v rozpočte na rok 2010 nie sú vyhradené žiadne prostriedky pre tieto jednotky?

V tomto zmysle sme predložili pozmeňujúci a doplňujúci návrh. Dúfajme, že veľké skupiny, a predovšetkým Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) pána Barniera, sa rozhodnú pomôcť nám zaistiť prijatie tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (*EL*) Vážená pani predsedajúca, požiare sú vo veľkej miere politickým problémom, ktorý sa vo veľmi akútnej forme prejavuje v krajinách ako Portugalsko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko a Grécko s bolestivými dôsledkami pre ľudí i životné prostredie.

Pokiaľ ide o naše skúsenosti v Grécku, požiare, ktoré zúrili v severovýchodnej časti regiónov Attica, Kithairon, Eubója a v iných oblastiach Grécka a spôsobili nevyčísliteľné škody, sú dôsledkom podpaľačskej politiky

EÚ a striedajúcich sa vlád v našej krajine, ktoré túžia po pôde, lesoch a horských masívoch ako po komoditách kapitalistického hospodárstva.

Táto nesmierne nebezpečná politika vkladá zbrane do rúk podpaľačom, ktorí – ak možno vychádzať zo spôsobu vypuknutia požiarov a zo sťažností obyvateľov oblastí postihnutých požiarmi – znova konali spojenými silami. Vyjasnime si jednu vec: ak sa nevyrovnáme so základným problémom komercionalizácie a zmeny využitia pôdy, žiadny mechanizmus – nech bude akokoľvek dobre vybavený aktuálnymi zdrojmi – nebude schopný zastaviť tento vážny problém, ktorý devastuje životné prostredie a vo všeobecnosti stanovuje cenu, ktorú budeme musieť zaplatiť za budúcnosť našej planéty.

Prvé tragické dôsledky tejto politiky bolo možné pozorovať na ostrove Eubója 12. septembra 2009 – iba pred niekoľkými dňami – v podobe katastrofických povodní, ktoré zaplavili požiarmi zničenú Eubóju. Neprimerané protipovodňové stavby a nezdravá pôda v dôsledku požiarov v spojení s intenzívnymi dažďami spôsobili jedno úmrtie a obrovské škody v dedinách, na cestách, mostoch a na ostatnej infraštruktúre. Náhle prívaly dažďa nevysvetľujú tento stupeň deštrukcie. Nie je náhoda, že vždy, keď dôjde k prírodnej katastrofe, sú to pracujúci ľudia, ktorí musia oplakávať stratené životy a sú svedkami deštrukcie svojej biednej existencie a životného prostredia.

Naliehavo je potrebné financovať priame opatrenia na zaznamenanie škôd a odškodnenie postihnutých rodín robotníkov, roľníkov na ornej pôde a chovateľov hospodárskych zvierat bez akejkoľvek zmeny využívania pozemkov, ako aj opätovne zalesniť spálené územia. Vlastníctvo veľkých súkromných nehnuteľností v horách a lesoch by takisto malo prejsť štátu a lesy i lesnícke komisie by sa mali reštrukturalizovať a skvalitniť...

(Predsedajúca prerušila rečníka.)

Mario Mauro (PPE). – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, niet pochýb o tom, že rozpočtový nástroj, ktorým sa vyzbrojila Európska únia, aby sa vyrovnala s takým dôležitým problémom, akým je tento (mám na mysli Fond solidarity), je užitočný, ale zároveň je pravda, že otázku flexibility zdôrazňujeme už od roku 2007, kedy sme mali pocit, že bolo správne kritizovať prístup aplikovaný pri tomto rozpočtovom nástroji.

Je dôležité, aby manažment tohto nástroja bol čo najflexibilnejší, aby dokázal reagovať na problémy, ktoré sa menia z jedného dňa na druhý. Napríklad je iba správne, aby sme od členských štátov požadovali poskytnutie dokumentácie súvisiacej s udalosťami s dodržaním krátkej časovej lehoty – 10 týždňov a o nič viac; avšak prečo nevyžadujeme dodržanie toho istého termínu aj pre odpoveď členským štátom?

Zároveň si uvedomujeme, že hoci je v určitých smeroch rozsah škôd dôležitý, musí sa zvážiť úmerne k tomu, s čím musí zápasiť každé jednotlivé územie, aby sa nám podarilo pochopiť a určiť rôzne potreby obyvateľ stva. Práve pre túto príčinu Parlament spoločne s Výborom pre rozpočet a inými výbormi už dlhý čas predkladá komentáre, ktoré aj sprostredkúvame do pozornosti Rady, avšak Rada sa tvári, že ich nevidí. Ak je možné prehodnotiť aspekt flexibility, znamená to, že Fond solidarity ako nástroj môže byť skvalitnený a ešte viac zefektívnený, čo nám umožní riešiť obrovské problémy, ktorým budeme čeliť stále častejšie.

Požiadavkou teda je, pán komisár, aby sa plne zohľadnili odseky 3 a 11 tohto uznesenia tak, aby aspekt flexibility nebol vnímaný ako požiadavka členských štátov, aby si mohli robiť čokoľvek, čo si zmyslia, len aby si zaistili odpoveď, ale ako požiadavka, ktorá inteligentne reaguje na zmeny, čím zaručí skutočne úplnú efektívnosť tohto nástroja.

Andres Perello Rodriguez (S&D). – (ES) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, skutočne niet pochýb o tom, že sme v poslednom čase dosiahli pokrok, ale napriek všetkému zaznamenanému pokroku zaznamenávame čoraz častejší výskyt požiarov v južnej časti Európskej únie. Preto uznesenie, ktoré prijal Parlament, nemôže byť iba ďalším uznesením, ktorého úlohou je demonštrovať naše vážne obavy v súvislosti s katastrofami, ktoré sa odohrávajú inde.

K lesným požiarom dochádza z rozličných príčin, ale nikto nemôže poprieť, že sú poháňané zmenou klímy. Nezávisle od zodpovednosti, ktorá môže spočívať na niektorých členských štátoch alebo niektorých autonómnych regiónoch, je isté, že Parlament musí jasne vyzvať Komisiu, aby konala rýchlo a sprístupnila všetky zdroje, ktoré má k dispozícii, a tie nie sú zanedbateľné. Obete, utrpené škody a potreba opätovného zalesňovania nemajú žiadne porozumenie pre byrokraciu alebo medzery v rozpočte.

Musíme si určiť priority a musíme konať, čo v tomto prípade znamená zmenu stratégií, mobilizáciu zdrojov, ich rozšírenie a optimalizáciu preventívnej politiky. Musíme požadovať, aby členské štáty prevzali zodpovednosť, ak sa tak nedeje, ale aj porozumieť, že tu nejde iba o problém niekoľkých členských štátov

v južnej Európe a že zmena klímy nemá vplyv iba na niektoré členské štáty – jej účinok pocítia všetci a ide o naše spoločné záujmy.

Preto jednou z hlavných úloh, ktoré má Parlament, je zaistiť, aby Európska únia na summite v Kodani prijala jasné, pevné záväzky čo najviac redukovať emisie skleníkových plynov, pretože je zrejmé, že ony sú v pozadí požiarov a ich príčin, pričom samotné požiare takisto sú príčinami ďalšej zmeny klímy.

Preto, keď už sme prijali toto uznesenie, toto bude nepochybne úlohou pre náš Parlament. Úlohu, pred ktorou stojí Komisia, však treba vyriešiť, ak chce pán komisár skutočne zabrániť tomu, aby južná časť Únie, ktorá naozaj existuje, naďalej horela.

Veronica Lope Fontagné (PPE). – (*ES*) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, žiaľ sa musíme na prvom plenárnom zasadnutí nášho zákonodarného zboru zaoberať touto smutnou a dnes už tradičnou otázkou: prírodné katastrofy, a to predovšetkým požiare.

Znova oplakávame šírenie požiarov počas leta 2009, ktoré spôsobili straty na ľudských životoch. Vyhaslo dvadsať životov, všetky v mojej krajine. Preto moja prvá myšlienka a maximálny súcit patria ľudskému utrpeniu spôsobenému týmito katastrofami.

Rád by som zdôraznila katastrofálny účinok, ktorý má tento typ katastrofy na životy dotknutých populácií, na ich hospodárstva, zamestnanosť, prírodné a kultúrne dedičstvo, životné prostredie a cestovný ruch. V mojom regióne počas tohto leta horelo na ploche 22 000 hektárov, pričom polovica z toho bola na územiach, ktoré sú chránené vzhľadom na svoju environmentálnu dôležitosť.

Na tieto problémy musíme odpovedať bez váhania, ľudia to požadujú. Európske inštitúcie nemôžu opätovne preukázať neschopnosť nájsť adekvátne riešenie pre tých, ktorí boli postihnutí. Musíme byť schopní pomáhať obetiam a dláždiť cestu k obnove dotknutých oblastí. Potrebujeme pokračovať v tvrdej práci na prevencii a ďalej pokročiť v rozvoji európskej služby civilnej ochrany.

Rada by som vyjadrila dve výzvy: po prvé by som chcela vyzvať Európsku komisiu, aby zanalyzovala situáciu a prijala vhodné opatrenia na odškodnenie sociálnych nákladov súvisiacich so stratou zamestnania a zdrojov príjmov obyvateľov dotknutých regiónov. Po druhé by som chcela adresovať výzvu španielskej vláde, ktorá bude predsedať Rade od januára 2010. Španielska vláda musí dokázať sprostredkovať svoje pocity a obavy svojim náprotivkom. Považujem za nevyhnutné, aby si za prioritu vo svojom programe určila odblokovanie reformy európskeho Fondu solidarity.

Španielske predsedníctvo tiež musí prijať jasný záväzok rozvíjať spoločnú európsku stratégiu. Musí tiež prehodnotiť preventívne opatrenia a modely manažmentu lesného hospodárstva, ktoré podporujú vznik veľkých požiarov.

Francesca Balzani (S&D). – (*IT*) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, ako členka Skupiny Progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente, ktorá, dokonca aj v posledných dňoch, s veľkým smútkom pozorovala, ako jeden požiar za druhým devastoval obrovské územia v okolí mesta Janov v talianskom regióne Ligúria, cítim, že je skutočne naliehavo potrebné, aby Európa venovala pozornosť tejto otázke a zasiahla s cieľom zabrániť tomuto smutne opakovanému výskytu katastrof.

K opakovaniu katastrof by nemalo dochádzať. Každý deň by sme mali pracovať na tom, aby sme zamedzili výskytu cyklických katastrof. Preto sa domnievam, že iba samotná Európa môže a musí účinne zasiahnuť v podobe záväzných predpisov, ktoré zachovajú tieto vzácne oblasti, ktorým každý rok hrozí, že ich zasiahne požiar a ktoré sú v skutočnosti dedičstvom nás všetkých, pretože je síce pravdou, že k vzniku požiarov dochádza stále častejšie v južnej Európe, ale i keď horí iba malá časť tejto južnej Európy, v skutočnosti ničivé plamene zasahujú celú Európu.

Musíme intervenovať v podobe preventívnej politiky a vhodných direktív pre oblasť lesného hospodárstva – a pod prevenciou mám tiež na mysli intervenciu prostredníctvom precíznej, dôkladnej a cielenej kampane proti všetkým formám špekulácie priamo alebo nepriamo spojenej s týmito katastrofami. Myslím si však, že tiež musíme zaistiť širší, ľahší a rýchlejší prístup k základným zdrojom, aby sme prinajmenšom zmiernili ničivé účinky týchto katastrof. Odvolávam sa tým v prvom rade a najmä na Fond solidarity, nástroj, ktorý by sa mal nepochybne rýchlejšie využívať na pomoc dotknutým oblastiam.

Françoise Grossetête (PPE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, bolo to v roku 2001, keď sme vyzvali na vytvorenie európskeho mechanizmu civilnej ochrany tesne po katastrofe 11. septembra.

Neskôr sme vytvorili fond. Potom prišla Barnierova správa, ktorá zdôraznila potrebu preukazovania solidarity. Dnes táto solidarita funguje, musí však byť účinnejšia a musíme dokázať zaradiť vyššiu rýchlosť.

Treba rozvinúť dva body. Po prvé, schopnosť reagovať. Všetci ľudia, ktorí boli, nanešťastie, zasiahnutí týmito požiarmi, vyjadrujú ľútosť nad faktom, že postupy sú často príliš zdĺhavé a že ich zavádzanie je veľmi zdĺhavé, napriek tomu, že v reálnom živote v prípade požiarov musíme konať veľmi rýchlo. Skutočne musíme byť flexibilnejší a dokázať pružnejšie implementovať tieto procedúry, pretože čas je v tomto prípade drahocenný.

A potom je tu prevencia. Nehovoríme dosť o prevencii, pretože sa dotýka princípu subsidiarity. Počúvame, že členské štáty sú tými, ktoré majú rozhodovať. Avšak keď tieto požiare poškodzujú biodiverzitu a životné prostredie, keď vplývajú na veci, ktoré sú pre ľudí najdrahocennejšie, teda na ich majetok, vlastníctvo a ich domovy, a keď navyše tragicky zapríčinia stratu životov, nemáme právo nezabezpečiť túto prevenciu. To je trestný čin.

Musí to prestať, a ak to má prestať, potrebujeme aj finančné zdroje. Je preto absolútnym imperatívom zabezpečiť sa optimálnymi rozpočtami, aby sme v kontexte tohto európskeho mechanizmu civilnej ochrany boli oveľa efektívnejší. Zaistime preto, aby rozpočet – náš rozpočet – skutočne zohľadnil tento problém. Toto všetko tiež vyžaduje, aby sme uplatňovali špecifický prístup k našej politike v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, a toto je problematika, o ktorej dostatočne nehovoríme.

Prevencia, schopnosť reagovať a zdroje: jedným slovom, treba urobiť všetko, aby sme zaistili, že južná Európa už nevyhnutne nebude ako mačka na horúcej streche.

Kriton Arsenis (S&D). – (EL) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, opätovne tento rok bola južná Európa neuveriteľ ne tvrdo zasiahnutá ničivými požiarmi, pričom požiare podobných rozmerov tiež vypukli v USA a v iných krajinách rozvinutého i rozvíjajúceho sa sveta.

Nemôže byť pochybností o tom, že zmena klímy ohrozuje lesy Stredozemia a iné kľúčové oblasti planéty. Deštrukcia lesov v Stredozemí však ničí schopnosť prírodných ekosystémov pôsobiť ako prírodná zásobáreň oxidu uhličitého. Potrebná je európska politika prevencie a riešenia lesných požiarov, ako aj finančná podpora z Európskej únie pre krajiny ako Grécko, ktoré sa tento rok vyrovnávajú s najhoršími dôsledkami.

Nemôže byť pochýb o tom, že v niektorých krajinách existovali veľké nedostatky v koordinácii medzi mechanizmami lesnej ochrany a civilnej ochrany a že pri prijímaní preventívnych opatrení sa toto nikdy nesmie zopakovať. Vzniká tiež dojem, že lesy v dosahu troch hodín cesty od veľkých miest alebo stredísk cestovného ruchu sú často ohrozené požiarmi. Mnohí ľudia majú pocit, že môžu z ničenia lesov ťažiť osobný zisk. Dokážu "sadiť" domy a iné budovy rýchlejšie, ako členské štáty a prírodné ekosystémy dokážu sadiť stromy na spálenej zemi.

Často existujú vnútroštátne zákony, ktoré také postoje povzbudzujú a vysielajú nesprávne posolstvo. Európska politika ochrany lesov, obnovy spálenej zeme, zalesňovania priestorov, v rámci európskej pomoci pri boji so zmenou klímy, je absolútne nevyhnutná, ako sú aj koordinované kroky Európy pri prevencii a likvidácii požiarov, obnove lesov a zakladaní nových lesných priestorov.

Potrebujeme tieto veci dať okamžite do pohybu najmä v období predchádzajúcom rokovaniam na kodanskej konferencii, ktorá bude rozhodujúcou pre budúcnosť našej planéty. Rozvojové krajiny budeme žiadať, aby ochraňovali dažďové pralesy; budeme sa zaoberať kľúčovým problémom, ktorým je, že ničenie lesov zodpovedá za 20 % emisií skleníkových plynov. Musíme preto byť tí, ktorí pôjdu príkladom vďaka tomu, že zaistíme absolútnu ochranu ohrozených lesov, našich ohrozených lesov v Európe, a to sú lesy v Stredozemí.

Markus Ferber (PPE). – (*DE*) Vážená pani predsedajúca, rozsah lesných požiarov v skutočnosti presahuje schopnosti menších členských štátov, najmä v regiónoch zvlášť postihnutých suchom. Samozrejme, práve preto Parlament podporuje európsky Fond solidarity. Vyzývame Radu, aby konečne tieto financie uvoľnila bez prekážok. Regióny peniaze naliehavo potrebujú na rekonštrukciu a prevenciu. Fond solidarity, v spojení s existujúcimi environmentálnymi a poľnohospodárskymi programami, by mohol pomôcť na skutočne trvalej báze.

Odhliadnuc od toho však pri boji s požiarmi ide primárne o národnú kompetenciu. Prísnejšie tresty pre tých, ktorí zakladajú požiare, zmrazenie rozvoja približne na 30 rokov, kde sa dokáže podpaľačstvo, vyškolenie požiarnych zborov – v tomto ohľade je možné a jednoducho nevyhnutné robiť viac. Európa však tiež musí robiť viac, najmä pokiaľ ide o lepšiu koordináciu. Know-how európskych požiarnych zborov sa musí preniesť do regiónov s vysokými úrovňami zraniteľnosti voči katastrofám a potrebujeme lepšie pravidlá na realizáciu cezhraničných operácií. V tomto smere očakávame návrhy od Komisie, tieto by však nemali zasahovať do

kompetencií členských štátov. Tento bod – nezasahovanie do kompetencií členských štátov – je niečím, čo je podľa môjho názoru mimoriadne dôležité. Rozhodne je možné zamýšľať sa nad európskymi požiarnymi zbormi a európskymi leteckými silami, ale až potom, keď budú optimalizované všetky schopnosti samotných štátov a podarí sa efektívne dosiahnuť finančnú pomoc pre postihnuté územia.

Myslím si, že je priskoro na diskusiu o prevencii katastrof ako o európskej kompetencii. Najprv urobme prvý krok a až potom druhý. Vykonajme najskôr najdôležitejšie veci, to znamená opatrenia siahajúce od európskej pomoci k svojpomoci vrátane prostriedkov z Fondu solidarity so školeniami a lepšou európskou koordináciou.

PREDSEDÁ: PÁN ROUČEK

podpredseda

Inés Ayala Sender (S&D). – (ES) Vážený pán predsedajúci, v prvom rade by som chcela vyjadriť našu sústrasť a náš záujem o obete a ich rodiny, pretože je pravda, že každé leto musíme vyjadrovať žiaľ nad touto situáciou.

Preto je čoraz dôležitejšie, aby sa Európa konečne vyzbrojila efektívnym nástrojom. Myslíme si, možno preto, lebo patrím do sektora dopravy a som odborníčkou na bezpečnosť cestnej premávky, že by sme možno, pán komisár, mali pouvažovať o niečom podobnom akčnému plánu pre bezpečnosť cestnej premávky. O európskom akčnom pláne s cieľmi, stratégiami, v ktorých by sa skvalitnenie rýchlej intervencie v rámci nevyhnutného časového úseku, ako sa to deje pri bezpečnosti na cestách, možno ukázalo osožným a tiež by skvalitnilo pracovné podmienky a školenia pre profesionálov. Myslím si tiež, že zvyšovanie povedomia a podpora kultúry prevencie majú základnú dôležitosť. Postupne sa nám to darí dosahovať pri bezpečnosti na cestách. Prečo by sme to isté nemohli urobiť vo vzťahu k ponuke protipožiarnej ochrany?

Samozrejme, vítame fakt, že koordinácia spoločne so solidaritou sa skvalitnili. Myslím si, že vyslaním potrebných lietadiel sa španielska vláda stala súčasťou procesu zvyšovania povedomia medzi južnými krajinami, ale podobne by sa to malo diať i medzi severom a juhom.

Takisto vítame fakt, že pilotný projekt taktickej rezervy protipožiarnych vzdušných síl by sa v budúcnosti skutočne mohol stať intervenčnou jednotkou, čo naozaj považujem za dôležité.

V Rade však naďalej máme blokované právne predpisy, napríklad právne predpisy týkajúce sa Fondu solidarity, ako aj právne predpisy týkajúce sa ochrany pôdy, prijatie ktorých by podľa nášho názoru bolo mimoriadne užitočné.

Gaston Franco (PPE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, v tomto lete les v Stredozemí opätovne pohltili plamene: v Marseille a na južnej Korzike, avšak aj v Taliansku, v Španielsku a vo veľkom rozsahu aj v Grécku. Vyše 400 000 hektárov lesa a polí ľahlo popolom, čo spôsobilo značné materiálne škody, nenapraviteľnú ujmu biodiverzite, ako aj tragickú stratu ľudských životov.

Keďže ma rozhorčuje, ako tu opätovne, rok čo rok, vyslovujeme toto konštatovanie, a keďže mám na pamäti znásobujúci účinok globálneho otepľovania na požiare, vyzývam, aby sa sformovalo európske povedomie o potrebe koordinovanejších snáh a koordinácie protipožiarnych zdrojov.

Rád by som videl, ako pod Úniou pre Stredozemie nadobúda formu obrovský euro-stredozemský projekt spolupráce v boji proti lesným požiarom. Vítam existujúce iniciatívy a predovšetkým Európsky informačný systém o lesných požiaroch – pilotný projekt.

Okrem toho vyzývam aj na uskutočnenie reformy Fondu solidarity Európskej únie tak, aby sa stal efektívnym nástrojom reagovania na krízy. Ďalej vyzývam na posilnenie európskych ochranných síl a nástroja EuropeAid, ktorý navrhol pán Barnier v roku 2006 na zásahy na území 27 členských štátov, ako aj v zahraničí.

Domnievam sa, že jeden z kľúčov k problému lesných požiarov súvisí s delením sa o informácie a optimálne postupy v oblasti prevencie, a rád by som poukázal na priekopnícku úlohu, ktorú zohrali hasiči pri boji proti lesným požiarom v mojom vlastnom departmente. Samozrejme môžem Európe ponúknuť tento príklad, ktorý môže byť užitočný.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, posledný rok patril medzi najtragickejšie z hľadiska lesných požiarov. Stratili sme stovky a tisíce hektárov lesa najmä v oblasti Stredozemia. Dohady o príčinách vzniku lesných požiarov vedú k vášnivým hádkam, pretože, žiaľ, všetci sme si vedomí negatívnych následkov. Objavil sa názor, že zmena klímy zodpovedá za zvýšenie počtu lesných požiarov a že aj v Európe by sme sa

mali pripraviť na dlhšie obdobia lesných požiarov, nielen od júna do septembra, ako to bolo bežné doteraz. Letá začínajú skôr, sú teplejšie a suchšie, najmä na juhu, a riziko vzniku požiarov preto narastá. Je pravda, že tento rok sa, výnimočne, vyskytli prudké lesné požiare na severozápade Španielska a v Portugalsku už v marci a že podmienky na vznik lesných požiarov sú preto priaznivé, samotný problém však nespočíva v postupnej zmene prírodných podmienok, ale inde.

Výskumní pracovníci v oblasti životného prostredia zistili, že lesné požiare v EÚ, Austrálii a Kalifornii možno vysvetliť najmä sociálno-ekonomickými faktormi. Zatiaľ sa im nepodarilo nájsť žiadne priame prepojenie k zmene klímy. Kľúčové faktory pri vypuknutí lesných požiarov sú stavby a tlaky spojené s potrebou vzniku nových obydlí, poľnohospodárstvo, určité druhy rastlín a stromov, ktoré boli pestované, nedostatok vedomostí a obozretnosti, a napokon nedbalosť na strane úradov. Napríklad nedostatočný počet hasičských zborov a neschopnosť riešiť a zabraňovať zločinom, ktoré by mohli vyústiť v požiare, stoja za tragédiami z tohto leta

So zmenou klímy sa budú meniť aj prírodné podmienky – to je fakt. To však nevysvetľuje environmentálne katastrofy, najmä ak sa tie isté javy opakujú každých pár rokov, a preto by sme zrejme mali byť lepšie pripravení. Nastal čas, aby sa členské štáty Únie pozreli do zrkadla, pretože či v budúcnosti budú alebo nebudú vznikať lesné požiare, bude závisieť od nás. Prispôsobiť sa meniacemu sa prostrediu je jedna vec, akceptovať zlé strnulé postupy a byť nepripravený je celkom iná vec.

(potlesk)

Sari Essayah (PPE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, súhlasím s tými v tejto sále, ktorí povedali, že je vždy lacnejšie predchádzať škode, ako riešiť jej následky. Väčšina tohto financovania by sa mala venovať prevencii požiarov a záplav v južnej Európe. Popri monitorovaní satelitmi potrebujeme rovnaký druh výstražného systému pred lesnými požiarmi a systému prevencie, ktorý úspešne už mnohé roky funguje napríklad vo Fínsku. Okrem toho potrebujeme na národnej úrovni zabezpečiť, aby vybavenie používané hasičskými zbormi bolo na štandardnej úrovni, čo nám umožní čo najskôr dostať požiare pod kontrolu.

Zvýšenie počtu záplav je do veľkej miery zapríčinené zmenou klímy, a preto najlepší spôsob, ako tomu zabrániť, je dosiahnuť vhodnú dohodu na kodanskej konferencii. Je však takisto možné vyvinúť aktivitu na národnej úrovni, ktorá sa bude týkať prevencie záplav. Musíme praktizovať ten správny druh politiky v lesnom hospodárstve, lesy v horských pásmach potrebujú ochranu, a mali by sme sadiť lesy s tými správnymi druhmi stromov, aby ich koreňové systémy dokázali vstrebávať vodu, čo zaručí, že nedôjde k príliš rýchlemu vysušeniu. Takisto by sa v blízkosti vodných útvarov mali budovať hrádze a priehrady a mali by sa vybagrovať vodné kanály na účinnejšie odvodňovanie v čase povodní. Musíme uznať, že za tieto záležitosti vo veľkej miere zodpovedá každý členský štát. EÚ nemôže prevziať zodpovednosť za záležitosti, ktoré podliehajú rozhodnutiam štátov, ani za nedbalosť, ku ktorej dochádza. Fond solidarity Európskej únie je v prvom rade zdrojom núdzovej pomoci, a ja dúfam, že rôzne členské štáty budú pripravené investovať do dlhodobej politiky lesného hospodárstva, prevencie požiarov a ochrany pred povodňami.

Gabriel Mato Adrover (PPE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, požiar je vždy tragédiou, tragédiou pre ľudí, tragédiou pre životné prostredie, hospodárskou a spoločenskou tragédiou.

Mal som to nešťastie žiť veľmi blízko k tejto tragédii, k požiaru, ktoré toto leto vypukol na ostrove La Palma na Kanárskych ostrovoch. Preto vítam toto uznesenie a som presvedčený, že budeme schopní prijať ho jednomyseľne. Ide o kompletné uznesenie, ku ktorému bolo doručených mnoho príspevkov a ktoré predovšetkým robí niečo dôležité. V prvom rade pamätá na obete, na všetky obete, a vzdáva hold všetkým, ktorí ako dobrovoľníci pracujú na hasení požiarov.

Zahŕňa však aj významné úvahy o dôležitosti sucha a zväčšujúcej sa rozlohy púští pri šírení požiarov, ako aj o výslednom každoročnom miznutí státisícov hektárov.

Obsahuje tiež dôležité zamyslenia o príčinách, ktoré požiare eskalujú, napríklad postupné opúšťanie vidieka, nedostatočná údržba lesov a neadekvátne tresty pre podpaľačov. V tomto smere potrebujeme konať a konať rázne.

Komisia by mala vypracovať stratégiu prevencie rizík a efektívnu stratégiu boja proti prírodným katastrofám, ako aj protokol jednotného postupu. Pomoc je však takisto dôležitá pre obnovu, opätovné vybudovanie produkčného potenciálu a pre kompenzáciu sociálnych nákladov a straty pracovných miest.

Ako uviedol pán komisár, koordinácia má zásadnú dôležitosť. Potrebná je však koordinácia medzi rôznymi nástrojmi Spoločenstva: medzi štrukturálnymi fondmi a Fondom solidarity – ktorý očividne treba zreformovať

– a ich flexibilita, a tiež medzi nástrojmi typu Aid Plus a, samozrejme, mechanizmom rýchlej reakcie, o ktorom sme už diskutovali.

Pri riešení týchto problémov musíme zájsť ďalej a úprimne sa domnievam, že toto uznesenie je krokom správnym smerom.

José Manuel Fernandes (PPE). – (*PT*) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, toto je čas, kedy máme preukázať solidaritu, ale ide tiež o našu príležitosť – dokonca by som povedal povinnosť – pracovať na vylepšeniach, zmenách a tiež prispôsobeniach. Prispôsobenia, ktoré sú okamžite potrebné, sa týkajú Fondu solidarity Európskej únie tak, aby mohol byť využívaný – a využívaný pohotovo – pri boji s následkami týchto katastrof, kým vylepšenia a zmeny sa týkajú politiky v oblasti lesného hospodárstva.

Potrebujeme európsku politiku v oblasti lesov, ktorej cieľom bude jednak zvýšiť ich profil, jednak prevencia požiarov. V mnohých členských štátoch, čo je aj prípad môjho štátu, Portugalska, dokonca ešte ani neexistuje kompletný register pôdy, takže ani nepoznáme všetkých majiteľov. To spôsobuje problémy pri rozvoji pôdy, opätovnom zalesňovaní a v politike prevencie požiarov.

V súvislosti s touto politikou prevencie tu mám otázku, ktorá je zároveň návrhom: prečo by sme nezahrnuli opatrenia v rámci prevencie lesných požiarov do plánu hospodárskej obnovy EÚ, do plánu oživenia európskeho hospodárstva? Ak by sme podporili opatrenia na vyčistenie našich lesov – a ak by napríklad produkt takýchto opatrení mohol byť využitý na tvorbu energie pomocou elektrární využívajúcich biomasu a riadne naprojektovaných na daný účel – ak by sme takto konali, jednoznačne by sme pomáhali životnému prostrediu jeho ochranou a zároveň by sme vytvárali pracovné miesta, čo je momentálne ďalší z európskych cieľov.

Lambert van Nistelrooij (PPE). – (NL) Vážený pán predsedajúci, je dobré, že v tento prvý deň zasadnutia Parlamentu diskutujeme o katastrofách v južnej Európe, a ja takisto ďakujem tým kolegom a kolegyniam, ktorí pracovali konkrétne na týchto textoch. Máme pred sebou dobré uznesenie. V prvom rade ide, samozrejme, o medziľudskú angažovanosť alebo blízkosť k ľuďom – ako to vždy tvrdíme v súvislosti s našimi voľbami – a o solidaritu. Tentoraz ide o požiare v južnej Európe, ale ktovie, túto zimu môže dôjsť k záplavám v celkom iných častiach Európy. My vo Výbore pre regionálny rozvoj sme už viackrát diskutovali o vylepšeniach vo Fonde solidarity. Rozhodne nie je naším zámerom požadovať nové nástroje, ale skôr vylepšovať tie, ktoré už máme, tak, aby boli účinnejšie. A teraz, pán komisár Dimas, čo je na tomto všetkom trochu zvláštne? Všetko sme s drvivou podporou sformulovali tu v Parlamente a špecifikovali sme, ktoré veci by bolo možné vylepšiť, to všetko však zablokovala Rada. Rada už dva roky nie je schopná čokoľvek v tejto záležitosti podniknúť. Moja otázka na vás znie, či ešte vôbec máme nejakú nádej pohnúť sa vpred. Oprávnene ste predniesli správu o pokroku v súvislosti s pilotným projektom a leteckými silami, ktoré boli nasadené, ale vôbec nič nepočujeme o základných dokumentoch, ktoré sme tak dôrazne žiadali. Sú ešte vôbec na programe činnosti? Čo sa deje naozaj?

V súvislosti s jednotkami civilnej ochrany by som povedal, že samo osebe je skvelé, ak Európa nasadzuje svoje vlastné nástroje, ale že široké základy ležia v samotných členských štátoch. Výmena odborných poznatkov a ich uplatňovanie predovšetkým v samotnom širšom regióne by mali tvoriť tieto základy.

A napokon rehabilitácia: náprava škôd, nové osadenie a všetko, čo s tým súvisí. Tu nejde o záležitosť pre centralizovanú kontrolu, ale o takú, ktorá musí byť decentralizovaná na členské štáty. Máme však aj tieto fondy – štrukturálne fondy, poľnohospodárske fondy – tak prečo nezačať? Môže ísť o hospodársky plán, ako sme si práve vypočuli, ale rovnako aj o plán obnovy, ktorý sa bude uplatňovať komplexným spôsobom a v ktorom budú decentralizované nástroje zohrávať mimoriadne dôležitú úlohu. Práve toto požaduje uznesenie, a preto ho zajtra bezvýhradne podporíme.

Antonio Cancian (PPE). – (*IT*) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, akokoľvek presné je uznesenie nazvané Prírodné katastrofy, ktoré predložila Skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov), napriek tomu by som chcel upriamiť pozornosť na niektoré body, o ktorých sme sa dnes večer už zmienili, ktorými sa však uznesenie nezaoberá, a preto sú predmetom pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, ktoré som predložil.

Počas tohto leta sa popri požiaroch vyskytli aj iné katastrofy, k poslednej z nich pritom došlo iba minulý víkend na juhu Talianska. Ja sám pochádzam z talianskeho regiónu Veneto, ktorý bol v júni a júli postihnutý zosuvmi pôdy a smršťami, pričom by som ako príklady mohol uviesť Vallà di Riese a Borca di Cadore.

V uznesení by sme mali spomenúť aj iné prírodné katastrofy, nielen požiare, pretože letné záplavy, žiaľ, nie sú novým úkazom; ide o jeden zo scenárov, s ktorým sa budeme musieť v budúcnosti stretávať, pretože ide o smutný dôsledok zmeny klímy zapríčinenej globálnym otepľovaním. Musíme sa preto pokúsiť trvať na preventívnych opatreniach a na vybudovaní infraštruktúry, ktorá dokáže týmto udalostiam zabrániť alebo aspoň dokáže zabrániť šíreniu škôd, či ešte niečomu horšiemu, keď táto infraštruktúra škody ešte zvyšuje: myslím pritom na priehrady v horských oblastiach, oblasti zeleného pásma, vidiecke a lesné oblasti, ako aj územia popri vodných tokoch.

Po druhé, keďže sú vo väčšine prípadov prírodné katastrofy spôsobené aj ľudským konaním, je dôležité zistiť, kto je za ne zodpovedný, stíhať previnilcov a sprísniť tresty. Napokon by som rád povedal, že založenie týchto nezávislých intervenčných jednotiek a súvisiaceho Fondu solidarity je dobrý nápad. Ako spomenul pán Mauro, dôležité však je pokúsiť sa rozšíriť zásahy aj na iné katastrofy, zvýšiť pridelenie prostriedkov na tieto katastrofy kombináciou rôznych fondov, zjednodušiť postupy a zaistiť väčšiu koordináciu a flexibilitu.

Mairead McGuinness (PPE). – Vážený pán predsedajúci, túto rozpravu som počúvala vo svojej kancelárii. Ako je zrejmé (a sme za to vďační), v Írsku nezažívame také prudké požiare ako naši juhoeurópski kolegovia. Na um mi prišli dve myšlienky. Jednou z nich je, že v tomto Parlamente máme tendenciu hovoriť iba o tých problémoch, ktoré majú priamy vplyv na naše vlastné krajiny, a vzhľadom na to, že v Írsku práve diskutujeme o Lisabonskej zmluve – kde hovoríme o solidarite v celej Európskej únii –, nazdávam sa, že ide o zlozvyk, ktorého by sme sa mali zbaviť. Myslím si, že viacerí z nás by mali prehovoriť aj o otázkach, o ktorých vieme, že zaujímajú aj iné členské štáty, aby sme podporili pocit väčšej solidarity medzi poslancami tohto Parlamentu v súvislosti s obavami, ktoré trápia občanov v našich krajinách. Ja by som napríklad privítala, keby sa aj iní zaoberali otázkami, ktoré môžu byť dôležité v Írsku pre mojich spoluobčanov. Myslím si, že by nám to pomohlo propagovať myšlienku, že Európa je prospešná nám všetkým a že nehľadíme iba na svoje vlastné záujmy. Toto je jedna z vecí, v ktorých Európska únia zatiaľ zlyháva, a práve s tým zápasíme počas rozpravy o Lisabonskej zmluve.

Dovoľte mi podporiť vaše snahy v tejto rozprave a vyjadriť svoju solidaritu vo vzťahu k problémom v južnej Európe. Treba si poradiť s tými, ktorí úmyselne deštruujú. Pozrime sa na prevenciu. Oveľa viac musí dosiahnuť manažment a napokon sa musia uvoľniť fondy solidarity pre potreby tých, ktorí sú na ne odkázaní.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (*ES*) Vážený pán predsedajúci, pán komisár Dimas, som po prvý raz poslancom Európskeho parlamentu (zvolený som bol 7. júna), ale z rozpravy je jasné, že sa táto záležitosť vracia každý september po vlne ničivých požiarov, ktorými je postihnutá najmä južná Európa: Taliansko, Francúzsko, Grécko a Španielsko.

Spomenutý už bol ničivý požiar na ostrove La Palma, v najvzdialenejšom regióne Kanárskych ostrovov, španielskej autonómnej komunity, kde som sa narodil a kde žijem. Dôležité však je, aby sme si uvedomili, že hoci sú mimoriadne silné na južných hraniciach Európy, dostávame tu príležitosť ešte zintenzívniť sympatiu a spojenie, ktoré cítia občania k tomu, čo znamená Európa: pridanú hodnotu pri reakcii na nešťastie.

Znamená to európsku pridanú hodnotu pri prevencii a európsku pridanú hodnotu pri koordinácii inštitúcií: Komisie, Rady a Európskeho parlamentu s uznesením, v spolupráci s členskými štátmi. Potrebujeme však tiež európsku pridanú hodnotu v reakcii na nešťastie.

Preto je dôležité, aby sme prešli od rozpravy k činom, a to tak, že Fond solidarity urobíme flexibilnejším pri reakcii na núdzové situácie a uvedieme do prevádzky spomínané európske jednotky civilnej ochrany, ktoré na to stále ešte iba čakajú a ktoré by v budúcnosti skutočne mohli zavážiť, keď budeme znova čeliť podobným núdzovým situáciám, opakujúcim sa každé leto v dôsledku zmeny klímy a globálneho otepľovania.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (*PT*) Vážený pán predsedajúci, viac ako všetky prejavy solidarity zoči-voči tejto pohrome lesných požiarov, ktoré každoročne pustošia naše južné členské štáty vrátane Grécka, Talianska, Španielska a Portugalska, naliehavo potrebujeme prijať nevyhnutné opatrenia na zvrat tejto situácie, pretože nám ničí aj naše posledné lesy, majetky, hospodárske zvieratá, biodiverzitu a – čo je ešte horšie – aj nejeden ľudský život.

Nastal preto čas postaviť sa čelom príčinám tejto pohromy a zaregistrovať závažnú a rastúcu mieru opúšťania vidieckych oblastí. Nastal čas zmeniť spoločnú poľnohospodársku politiku tak, aby sme investovali do prevencie, čo tiež znamená investície do multifunkčného poľnohospodárstva vrátane lesníctva v Stredozemí prostredníctvom rodinných hospodárstiev a vytvorenia podmienok pre poľnohospodárske usadlosti menšieho a stredného rozsahu, aby mladí ľudia zostávali vo vidieckych oblastiach a týmto spôsobom prispievali k opatreniam s cieľom predísť tejto každoročnej pohrome.

Malika Benarab-Attou (Verts/ALE).–(FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, uspokojila ma odpoveď, ktorú nám mohol k tejto otázke poskytnúť pán komisár Dimas, a najmä to, keď hovoril o dôležitosti poskytovať pomoc aj za hranicami nášho kontinentu.

Popri environmentálnej ochrane Stredozemného mora, mohli by sme tiež formálne navrhnúť, aby ako súčasť projektu Únie pre Stredozemie táto núdzová pomoc v prípade výskytu požiarov a rozvoj odborných znalostí z lesného hospodárstva k tejto téme mohli byť ponúknuté a rozvíjané spolu s neeurópskymi krajinami Únie pre Stredozemie?

Petru Constantin Luhan (PPE). – (RO) V tomto lete museli Portugalsko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko a Grécko čeliť lesným požiarom veľkého rozsahu. V Grécku požiare zdevastovali územie s rozlohou približne 21 200 hektárov, pričom zničili približne 2 milióny stromov a aspoň 150 domov.

V koordinovanom úsilí na európskej úrovni Francúzsko, Španielsko a Cyprus vyslali lietadlá Canadair do regiónu Atén, aby požiare zahasili. Strategická podpora EÚ v boji proti lesným požiarom sa preto znova ukázala byť užitočnou. Fond solidarity EÚ môže poskytovať pomoc aj v tomto druhu situácií, pričom znáša časť nákladov na núdzové opatrenia prijaté s cieľom obnovy infraštruktúry, poskytnutia dočasného príbytku a ochrany prírodného dedičstva.

Chcel by som upriamiť pozornosť na fakt, že potrebujeme zredukovať byrokraciu súvisiacu s prístupom k tomuto fondu. Môžem vám uviesť konkrétny príklad zo svojej krajiny. Rumunsko bolo postihnuté prírodnými katastrofami v júni minulého roka. Dnes, v septembri 2009, finančné prostriedky ešte stále neboli dané k dispozícii rumunskej vláde. Nazdávam sa tiež, že pre budúcnosť potrebujeme udržateľnú politiku lesného hospodárstva, ako aj stratégiu prevencie katastrof tohto druhu.

Stavros Dimas, *člen Komisie*. – (*EL*) Vážený pán predsedajúci, chcel by som sa poďakovať váženým poslancom a poslankyniam Parlamentu za ich nesmierne konštruktívne príspevky do našej dnešnej večernej rozpravy a za vynikajúce nápady, ktoré navrhli.

Mimoriadne udalosti si často vyžiadajú vysoké ľudské, finančné a environmentálne náklady. V budúcnosti, v dôsledku zmeny klímy, ako zdôraznili mnohí poslanci, sa pravdepodobne budeme musieť vyrovnať s viacerými a ešte väčšími katastrofami – nielen s lesnými požiarmi, ktoré sa neobmedzia na južnú Európu a začnú sa objavovať aj v strednej a dokonca aj v severnej Európe, ale aj s inými druhmi katastrof, napríklad s povodňami. Preto je potrebné, aby sme neustále posilňovali a skvalitňovali európske zdroje manažmentu katastrof, ktoré nám práve teraz jasne preukázali svoju pridanú hodnotu.

Potvrdili to aj požiare v tomto lete, ktoré nám pripomenuli, že Spoločenstvo musí vylepšiť nielen svoju schopnosť reagovať na prírodné katastrofy, ale tiež svoju schopnosť predchádzať im, ako to dnes večer zdôraznili mnohí rečníci. Tu by som mal Parlamentu pripomenúť, že vo februári Komisia prezentovala komuniké o prevencii prírodných a človekom spôsobených katastrof, v ktorom sformulovala určité návrhy.

Od Európskeho parlamentu a od Rady očakávame komentáre k tomuto komuniké. Verím, že nový Parlament neodloží svoju odpoveď na neskôr, a očakávame, že nám bude doručená vo februári. Veríme, že nám dajú politický stimul – ako nám ho dá aj uznesenie k tejto téme z nadchádzajúcej konferencie – pokračovať v potrebnej práci v tomto smere.

Keďže mnohí rečníci, počínajúc pani Podimatovou, predložili túto otázku, rád by som zvýraznil tému zmeny klímy a potreby adaptácie a navrhnutého prehodnotenia stratégie Spoločenstva v oblasti lesného hospodárstva, pričom cieľom bude riešenie aspektov súvisiacich s klímou. Toto nám takisto poskytne príležitosť preskúmať otázky súvisiace s lesnými požiarmi. Tu by som mal dodať, že spomínané komuniké Komisie je veľmi dôležité, podobne, ako je dôležité komuniké, ktoré sme vydali minulý týždeň k financovaniu dohody o otázke zmene klímy, ktorú očakávame ako výsledok samitu v Kodani, aj s uvoľnením veľkého finančného objemu na financovanie prispôsobenia sa na zmenu klímy v rozvojových krajinách. Financie budú určené na potrebné práce tak, aby krajiny, ktoré znášajú následky zmeny klímy bez toho, že by boli prispeli k skleníkovému efektu, boli schopné vyrovnať sa so spomenutými dôsledkami.

Dokonca som navrhol, aby sme nie iba jednoducho čakali na rok 2013 a až vtedy začali v tejto veci konať, ale začať by sme mali ihneď, v roku 2010. Dúfam, že Európska rada odsúhlasí buď 17. septembra, alebo v októbri, že peniaze by mali byť poskytnuté na okamžitý začiatok prác, tak aby tieto krajiny videli, že Európska únia a rozvinuté krajiny myslia svoje návrhy a vyhlásenia vážne.

Zaznelo tu mnoho ďalších, veľmi dôležitých myšlienok – a môžem povedať, že všetky boli správne – o úlohe financovania zo strany Spoločenstva. Mechanizmus Spoločenstva pre rozvoj vidieka a Európsky fond

regionálneho rozvoja ponúkajú možnosť podpory národných preventívnych opatrení. Komisia využije možnosti poskytované Fondom solidarity Spoločenstva na podporu snáh o obnovu v členských štátoch.

Keďže som si vypočul, že intervencia zo strany Komisie by mala byť okamžitá, mal by som tu vyjasniť nasledujúce: máme tu dve otázky a nebolo jasné, ku ktorej z nich vyjadrenia zazneli. Jednou je mobilizácia Mechanizmu Európskeho spoločenstva na posilnenie civilnej ochrany a druhou aktivácia Fondu solidarity. Pokiaľ ide o mobilizáciu Mechanizmu Európskeho spoločenstva na posilnenie civilnej ochrany, môžem vám povedať, že mobilizácia je okamžitá, v reálnom čase. Odcitoval by som nedávny príklad požiarov, ktoré vypukli v Grécku: do hodiny po doručení oficiálnej žiadosti od gréckej vlády vzlietli talianske lietadlá, aby boli pripravené na zásah priamo na mieste na druhý deň. Mobilizácia je teda okamžitá.

Ako som uviedol vo svojom prvom prejave, boli sme prví, kto vyslal špecialistov na scénu katastrofy v prípadoch cunami a hurikánu Katrina. Zožali sme veľa chvály za kroky, ktoré sme podnikli prostredníctvom mechanizmu Európskeho spoločenstva v oblasti civilnej ochrany, a to potvrdzuje jednak prácu vykonanú v posledných rokoch, jednak potenciál, ktorý mechanizmus má za predpokladu, že má dostatočné právomoci a zdroje – predovšetkým finančné zdroje – na realizáciu svojej činnosti v prospech Európskej únie, občanov, ochrany životného prostredia a majetku európskych občanov.

Pokiaľ ide o Fond solidarity, vypočul som si (a je to pravda), že by mal byť flexibilnejší. A vskutku musí byť schopný reagovať čo najrýchlejšie, pretože presne to je filozofiou Fondu solidarity: vykryť núdzové náklady (alebo aspoň ich časť) spôsobené katastrofami.

Je preto logické, že Komisia by mala konať ihneď a že členské štáty by prostredníctvom buď svojich centrálnych, alebo regionálnych administratív mali podniknúť okamžité kroky na distribúciu financií. Navyše Fond solidarity EÚ obsahuje aj ustanovenie o tom, že práce sa musia vykonať do jedného roka od vyplatenia prostriedkov. Je to logické, ale malo by to byť pružnejšie.

Na záver – a ľutujem, že nemám viac času, aby som reagoval na veľmi konkrétne otázky, ktoré tu boli položené – by som len chcel povedať (skôr, ako na to zabudnem): viacerí rečníci sa zmienili o programoch hospodárskej obnovy. To je skutočne vynikajúci nápad, pretože zo začlenenia projektov na prevenciu katastrof budú plynúť mnohé výhody (pričom výskyt katastrof viac-menej možno očakávať aj na budúci rok – ako bolo spomenuté, diskutujeme o týchto záležitostiach každoročne), na jednej strane preto, lebo vyústia v hospodársku aktivitu a vytvoria viac pracovných miest, a na druhej strane preto, lebo predídu škodám vo výške miliónov eur na obnovovacie práce. Ide teda o investície, ktoré prinesú mnohoraké výnosy a samozrejme zabránia ľudskej dani za katastrofy.

Naostatok by som chcel podotknúť, že hoci riziko lesných požiarov alebo iných katastrof, napríklad záplav, zemetrasení a dokonca vojenskej intervencie – pretože Mechanizmus Európskeho spoločenstva na posilnenie civilnej ochrany intervenoval pri záplavách, zemetraseniach, lesných požiaroch i pri presune populácií, napríklad po konflikte v Libanone, kde sme pomáhali s veľkým úspechom – nemôže byť bezo zvyšku eliminované, predsa len môže byť zredukované vďaka našej spolupráci a lepšej kolektívnej odpovedi na takéto katastrofy. Komisia sa zaväzuje posilniť príspevok Spoločenstva k prevencii, pripravenosti, reakcii a obnove pri výskyte katastrof s cieľom chrániť občanov a životné prostredie.

Dovoľte mi opäť sa Parlamentu poďakovať za jeho aktívnu podporu pri potrebe zlepšovať manažment katastrof v prospech všetkých európskych občanov.

Predsedajúci. - Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v stredu 16. septembra 2009.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Iosif Matula (PPE), písomne. – (RO) Som skutočne znepokojený veľkosťou, akú tieto katastrofy nadobudli v posledných rokoch, pričom ich príčiny nie sú iba prírodného, ale aj ľudského rázu, s negatívnym vplyvom na hospodársku i spoločenskú infraštruktúru. Naša odpoveď na tento jav prostredníctvom Fondu solidarity Európskej únie poskytuje dôležitú podporu pri úlohe obnovy oblastí postihnutých katastrofami, spolu s redukciou ich možných cezhraničných vplyvov. Chcem však zdôrazniť potrebu zjednodušovať a skvalitňovať transparentnosť kritérií využívania tohto fondu, aby postihnuté oblasti mohli využiť podporu Spoločenstva čo najrýchlejšie. Musíme tiež viacerým regiónom umožniť získať pomoc zavedením nižšieho limitu na využitie. Okrem toho podporujem aj sformulovanie európskej stratégie boja proti prírodným katastrofám a posilnenia spoločných európskych jednotiek pripravených na reakciu v prípade výskytu katastrofy v ktorejkoľvek lokalite EÚ.

Richard Seeber (PPE), písomne. – (DE) V tomto lete znova vypukli ničivé lesné požiare v niektorých oblastiach Európy, ktoré nielen spôsobili značné hospodárske škody, ale vyžiadali si tiež 11 životov. Európa musí pri výskyte takýchto prírodných katastrof preukázať solidaritu. Naliehavé situácie tohto rázu dávajú Spoločenstvu príležitosť preukázať svoje kvality a umožniť európskemu obyvateľstvu oceniť priamu pridanú hodnotu zo strany Európskej únie. Pri praktickej implementácii sa však jednoznačne musia dodržiavať pravidlá subsidiarity. Sú to členské štáty, ktoré zodpovedajú za preventívne prípravy na katastrofy a za sformulovanie núdzových plánov manažmentu. EÚ nesmie zasahovať do týchto dôležitých kompetencií patriacich jednotlivým členským štátom. Fond solidarity Spoločenstva je solídnym a hodnotným nástrojom finančného manažmentu. Dlhodobo je potrebné skvalitňovať stratégiu prevencie požiarov tejto povahy v Európe a musíme sa prestať spoliehať na krátkodobý krízový manažment.

Dominique Vlasto (PPE), písomne. – (FR) Vzhľadom na tragické požiare, ktoré opätovne spustošili južnú Európu, musíme reagovať, aby sme úspešne zabránili výskytu týchto neprijateľných udalostí. Po prvé tak, že budeme lepšie organizovať prostriedky intervencie: predstavou pána Barniera je mať európske jednotky civilnej ochrany schopné intervenovať v rámci podpory národných síl. Na zabránenie šíreniu veľkoplošného požiaru je potrebný rýchly zásah: európska solidarita musí byť efektívnejšia. Prevencia však zostáva rovnako dôležitá: lesy treba udržiavať a čistiť. Na juhu Francúzska 75 % lesov patrí do súkromného vlastníctva. Preto je dôležité zabezpečiť si podporu vlastníkov a povzbudzovať ich v tom, aby udržiavali svoje zalesnené oblasti. Konkrétne to bude znamenať regeneráciu lesov v Stredozemí, ktorej hospodárska návratnosť je však prinízka: iniciatívy podporované štrukturálnym fondom musia povzbudiť pravidelné odoberanie vzoriek biomasy a jej využívanie na energetické účely, ako aj rozvoj udržateľného lesného hospodárstva a zodpovednej ekoturistiky. Vyzývam preto Európsku komisiu, aby uznala charakteristické črty lesov v Stredozemí a navrhla akčný plán vytvorený na ich ochranu a lepšie využívanie ich prírodných zdrojov. Vyzývam preto Európsku komisiu, aby uznala charakteristické črty lesov v Stredozemí a navrhla akčný plán vytvorený na ich ochranu a lepšie využívanie ich prírodných zdrojov. To je minimum, ktoré môžeme urobiť na zníženie rizík výskytu požiarov z dlhodobého hľadiska a na zachovanie a obnovu krehkých ekosystémov v južnej Európe.

22. Dohoda o voľnom obchode s Južnou Kóreou: dopad na európsky priemysel (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu sú vyhlásenia Komisie o dohode o voľnom obchode s Južnou Kóreou: dopad na európsky priemysel.

Catherine Ashton, *členka Komisie.* – Vážený pán predsedajúci, existuje obrovský potenciál nových vývozných možností na ázijských trhoch, ktoré majú veľké miery rastu, ale, samozrejme, aj veľké prekážky vstupu. Okrem multilaterálnych rozhovorov je dôležitým spôsobom, ako prekonať tieto prekážky, využitie nášho vplyvu pri rokovaniach o dohode o voľnom obchode.

Práve preto členské štáty požiadali Komisiu, aby začala novú generáciu dohôd o obchode s kľúčovými ázijskými hospodárstvami. Tieto dohody o voľnom obchode by mali byť ambiciózne pri vytváraní nových vývozných možností pre viaceré odvetvia.

To, čo sme s Kóreou dosiahli po dvoch rokoch intenzívnych rokovaní, je najambicióznejšia dohoda o voľnom obchode, akú Európska únia kedy dojednala.

Existuje konsenzus v tom, že v dvoch z troch hlavných odvetví nášho hospodárstva sú výhody z dohody o voľnom obchode jednoznačne v náš prospech: veľa výhod z tejto dohody získajú predovšetkým naši konkurencieschopní poskytovatelia služieb. Napríklad v oblastiach, ako sú telekomunikácie, doprava, stavebníctvo a služby pre životné prostredie, bude obchodovanie v Kórei v budúcnosti oveľa jednoduchšie.

Po druhé, Kórea zruší takmer všetky svoje mimoriadne vysoké clá na poľnohospodárske výrobky – v priemere dosahujú až 35 %. Oživí sa tým poľnohospodársky vývoz, okrem iného bravčového mäsa, vína, whisky alebo mliečnych výrobkov. Zabezpečíme aj ochranu európskych zemepisných označení, ako sú parmská šunka, Rioja alebo Tokaj.

Ale dohoda o voľnom obchode takisto prinesie veľké výhody pre európskych vyvážajúcich výrobcov. Celkovo európski vyvážajúci výrobcovia ušetria na tarifách takmer 1,2 miliardy EUR ročne, z čoho sa 800 miliónov EUR ušetrí už v prvom dni. Napríklad vývozcovia strojov by ročne ušetrili 450 miliónov EUR na každoročných colných poplatkoch, zatiaľ čo vývozcovia chemikálií by na clách ušetrili viac ako 150 miliónov EUR.

Odstránenie ciel takisto umožní našim vývozcom posilniť svoje miesto na kórejskom trhu, a tak rozšíriť predaj. Kórejskí zákazníci každoročne nakupujú výrobky EÚ v hodnote takmer 25 miliárd EUR. Vďaka tomu je Kórea jedným z našich najdôležitejších vývozných trhov v Ázii.

Okrem toho sa osobitne dbalo na pravidlá. Dohoda zahŕňa transparentnosť, pokiaľ ide o reguláciu, účinné presadzovanie záväzkov, lepšiu ochranu práv duševného vlastníctva, pravidlá o dotáciách WTO-plus, ktoré budú všetky v prospech výrobcov predávajúcich v Kórei.

Okrem toho sa vytvorili ambiciózne disciplíny v oblasti priemyselných technických prekážok v obchode najmä s autami, elektronikou a liečivami, ktoré sú založené na regulačnom modeli Európy a zodpovedajú dlhoročným požiadavkám európskych podnikov v týchto odvetviach. Kórea bude musieť zmeniť svoje vnútroštátne nariadenia, aby boli v súlade s týmito záväzkami, zatiaľ čo v Európe by žiadna takáto zmena nebola potrebná.

Pokiaľ ide konkrétne o automobilový priemysel, chcela by som predovšetkým uviesť, že aj my máme záujem o zvýšenie prístupu európskych áut na trhy v Kórei. Naši automobiloví vývozcovia s vysokým tempom rastu sú nesporne najsilnejšími dovozcami na kórejskom trhu. Môžu to rozvinúť ešte ďalej, keďže budú môcť využívať výhodu kombinácie zrušenia ciel – 2 000 EUR ušetrených na aute v hodnote 25 000 EUR – a zrušenia technických prekážok.

Dojednaná dohoda zahŕňa najambicióznejšie disciplíny pre necolné prekážky, ktoré sa kedy dohodli s treťou krajinou. Kórea od prvého dňa uzná, že autá, ktoré zodpovedajú medzinárodným normám, vyhovujú tým kórejským predpisom, ktoré náš priemysel označil za predpisy predstavujúce závažné prekážky.

Sú tu aj ustanovenia, na základe ktorých Kórea uznáva rovnocennosť európskych a kórejských predpisov v oblasti životného prostredia. Kórea dokonca súhlasila s tým, že už aj pred tým, ako táto dohoda nadobudne platnosť, bude uplatňovať určité prechodné výnimky z kórejských environmentálnych noriem, ktoré sú dôležité pre našich vývozcov. Veľmi pozorne monitorujeme diskusie v Kórei o nových predpisoch na obmedzenie emisií CO₂, aby sme im dokázali, že nepredstavujú žiadne prekážky pri obchodovaní.

Sme si vedomí citlivosti odvetvia automobilového priemyslu. Obhajovali sme dlhé prechodné obdobia na liberalizáciu nášho najcitlivejšieho automobilového sektora, a to malé autá. Tarify sa zrušia až v piatom roku dohody, čo poskytuje čas na prispôsobenie. Nemali by sme zabúdať na značné kórejské investície do automobilového priemyslu v Európe.

Mierne sme zmenili pravidlá označovania pôvodu pomocou zvýšenia povolených obmedzení zahraničnej hodnoty kórejských áut zo 40 % na 45 %. Dohodli sme aj dvojstrannú ochrannú doložku, ktorá nám umožní stanoviť clá v prípade náporu dovozu a hrozby poškodenia našich priemyselných odvetví.

Môj posledný bod týkajúci sa vrátenia cla nepredstavuje nič nové. V rámci Svetovej obchodnej organizácie sú takéto politiky oprávnené. Vrátenie cla takisto nepredstavuje podstatnú konkurenčnú nevýhodu pre našich automobilových výrobcov, keďže naše tarify na súčiastky do áut sú vo všeobecnosti veľmi nízke a budú sa naďalej znižovať. Dohodli sme osobitnú doložku, ktorá by nám umožnila efektívne obmedzovať vracanie cla.

Zdôrazňujem silu podpory tejto dohody zo strany európskych výrobných odvetví, ako aj organizácií poľnohospodárstva a služieb. Toto je dôležité a je to jasný signál nášho odhodlania presadzovať záujem o prístup na trhy v kľúčových rozvíjajúcich sa ázijských hospodárstvach.

Daniel Caspary, v mene skupiny PPE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, Južná Kórea je štvrtým najväčším vonkajším obchodným partnerom EÚ s objemom vývozu približne 30 miliárd EUR ročne. Uzatvorenie dohody o voľnom obchode je preto vo veľkom záujme európskych zamestnávateľov a európskych pracovníkov.

Okrem toho, pani komisárka, nemám v úmysle vám dnes blahoželať, keďže dohoda sa ešte nepodpísala. Ale ak sa vám podarí v tejto dobe krízy – keď sa rozpadli vývozné sadzby po celom svete tak, ako nikdy predtým – prijať túto dohodu o voľnom obchode, bol by to úžasný úspech, ktorý vám z celého srdca prajem dosiahnuť.

Dohody o obchode sú často mimoriadne kontroverzné, ale osobne by som povedal, že Južná Kórea je veľmi cennou výnimkou. Takmer z každej oblasti európskeho priemyslu dostávam veľmi priaznivú spätnú väzbu. Mám na mysli strojárenský, farmaceutický, elektrotechnický a chemický priemysel, ako aj viaceré odvetvia služieb. Nikdy predtým som nenarazil na príklad, kedy by priaznivá spätná väzba na obchodné rokovania

prišla z odvetvia poľnohospodárstva. Je to určite novinka – myslím, že je to niečo, s čím sa prakticky nikto z nás doteraz nestretol.

Výsledky sú nepochybne pozitívne, aj keď mnohé odvetvia by boli radšej, keby sme toho dosiahli viac. Je tu však jedna výnimka, a to konštrukcia vozidiel. Avšak ani tu to nie je celé odvetvie, ale len pár výrobcov, ktorí majú k dohode kritický postoj. Iní výrobcovia a najmä mnohí dodávatelia sú veľmi priaznivo naklonení dohode v jej súčasnej podobe.

Myslím si, že by bolo dobré, keby sme sa chopili príležitosti a zaoberali sa niektorými kritickými bodmi v tomto odvetví a keby sme možno ešte vyriešili niektoré zo škodlivých dôsledkov dohody o voľnom obchode upresnením niektorých detailov. V tejto súvislosti mám na mysli kľúčové oblasti ako zákon o hlavnom regióne Soul, normy pre palubnú diagnostiku, environmentálne normy, ochrannádoložka o vrátení ciel a pod. Mali by sme sa vyhýbať nedorozumeniam alebo ešte lepšie, úplne ich objasniť a predovšetkým naliehať na Južnú Kóreu, aby splnila záväzky, ktoré nám dala. Bolo by nepochybne rozumné jasne monitorovať možné nové necolné prekážky v obchode.

Dúfam, že dohoda čoskoro vstúpi do platnosti a že spotrebitelia a pracovníci Európskej únie z nej budú môcť mať veľmi rýchlo prospech. Veľmi pekne vám ďakujem a želám vám veľa trvalých úspechov v cieľovej rovinke.

Kader Arif, v mene skupiny S&D. – (FR) Vážený pán predsedajúci, vážená pani komisárka, dámy a páni, som rád, že počujem konzervatívneho a liberálneho poslanca, ako súhlasí s Komisiou. Vďaka tomu je moja práca socialistu jednoduchšia.

V každom prípade dúfam, že dnešná večerná rozprava nakoniec umožní, aby sa vyriešili viaceré obavy týkajúce sa vplyvu tejto dohody o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Kóreou a najmä vplyvu na európsky priemysel.

Hovoríte o konsenze, ale rád by som vám pripomenul, pani komisárka, že vás už pár mesiacov určité priemyselné odvetvia vrátane výrobcov áut a odborov pracovníkov, ktoré ich podporujú, varujú o možných tragických dôsledkoch tejto dohody. V súčasnosti sa ešte podstatná časť týchto záležitostí nedoriešila.

Môže sa však stať, že ste sa rozhodli obetovať európsky automobilový priemysel v prospech služieb.

Prečo by sme teda mali povoliť Kórei vrátenie cla, čo je výhoda, ktorá sa nikdy predtým nikomu neudelila, a to dokonca ani takým rozvojovým krajinám, ako sú krajiny Stredomoria? V čom spočíva logika flexibilných pravidiel označovania pôvodu, ktorých vplyvu sa treba obávať nielen v súvislosti s automobilovým priemyslom, ale aj v súvislosti s európskym textilným priemyslom?

Prečo povoliť takéto deformácie hospodárskej súťaže a predovšetkým, prečo stanoviť tento precedens?

So zreteľom na tieto riziká a, nanešťastie, aj ďalšie, o ktorých sa nebudem zmieňovať, ale ktorých podrobnosti poznáte – práve ste ich spomenuli – Komisia navrhla posledné východisko, zaradenie ochrannej doložky. Viete však, pani komisárka, že ochranná doložka nie je automatická, že ju bude veľmi zložité zaviesť a že ju nebude možné aktivovať na päť rokov.

Uvediem len jeden príklad, aby som ilustroval naše obavy. Ak dohoda o voľnom obchode umožní Kórei vyvážať do Európy ďalších 100 000 vozidiel – už teraz ich vyváža 600 000 ročne – stratí sa tým 6 000 pracovných miest. Naopak, Európa je veľmi obmedzená tým, že každý výrobca môže v rámci celkovej európskej kvóty 6 000 vozidiel vyviezť do Kórey len 1 000 vozidiel.

Ako vysvetlíte skutočnosť, že v súčasnej dobe krízy, ktorá má mimoriadny vplyv na pracovníkov v automobilovom priemysle, sa Európa chce zaviazať k takejto dohode? Navrhujete opätovné prerokovanie kontroverzných bodov, ktoré som práve uviedol? Presne to požadujú mnohé členské štáty a priemyselné odvetvia, ktoré som práve spomenul.

Zaviažete sa nakoniec, pani komisárka, k tomu, aby ste zabezpečili väčšiu transparentnosť a aby ste nás, poslancov Parlamentu, mohli vo vyššej miere zapojiť? My a Komisia sme vytvorili podmienky na negatívny obraz poľského inštalatéra. Nechcime vytvoriť aj negatívny obraz kórejského výrobcu karosérií.

Michael Theurer, *v mene skupiny ALDE*. – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, v prvom rade sa chcem poďakovať vám, pani komisárka Ashtonová, v mene Skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu, za informácie, ktoré ste nám poskytli dnes večer na mimoriadnom zasadnutí výboru a tu na plenárnom zasadnutí. Je zrejmé, že dohoda o voľnom obchode s Južnou Kóreou sa čoskoro uzavrie. Z pohľadu

liberálov a najmä z pohľadu našej vlastnej nemeckej Slobodnej demokratickej strany je cieľ slobodného a spravodlivého svetového obchodu veľmi dôležitý, a to práve teraz, keď sme počas hospodárskej a finančnej krízy svedkami tendencií k protekcionizmu, tendencií, ktoré sa musia rázne riešiť v záujme prosperity a zamestnanosti v Európskej únii.

V tejto súvislosti sa vynára otázka, akú dôležitosť Komisia prikladá dohode o voľnom obchode s Južnou Kóreou, keďže sa už dlho zameriava na pokrok v kole rokovaní o rozvoji v Dauhe bez toho, aby sa doteraz dosiahla akákoľvek dohoda. Moja otázka má istý dôvod, pani komisárka Ashtonová: vnímate uzatvorenie dohody o voľnom obchode s Južnou Kóreou ako prvý krok k ďalším dvojstranným dohodám o voľnom obchode a znamená to, podľa vášho názoru, odklonenie sa od Dauhy? Alebo sú takéto dvojstranné dohody len doplnkom alebo rozšírením politiky voľného obchodu Európskej únie?

Ako už viete, doložka o vrátení ciel je príčinou obáv v mnohých členských štátoch a priemyselných odvetviach, a to najmä v automobilovom priemysle. Táto doložka by mohla viesť k podporeniu podnikov v krajinách s nízkymi nákladmi, ako sú India a Čína, a tým aj k ohrozeniu európskeho výrobného odvetvia. Poznáte spôsob, ako by sa mohli vyriešiť tieto obavy zo strany viacerých členských štátov, pokiaľ ide o takéto vracanie ciel?

Ilda Figueiredo, *v mene skupiny GUE/NGL.* – (*PT*) Vyhlásenie pani komisárky objasňuje, že v Európskej únii sú hospodárske a finančné skupiny a odvetvia, ktoré získajú výhody z tejto dohody s Južnou Kóreou. Je tu však aj druhá strana mince, ktorú ste ešte nezvážili, pani komisárka. Myslím tým najmä určité citlivejšie odvetvia, ako je textilný a odevný priemysel a zamestnanosť pracovníkov.

Keďže sa týkajú priemyslu a organizácií pracovníkov v našich krajinách, je znepokojujúce, že Európska komisia naďalej ignoruje vážne ťažkosti, ktorým čelí textilný a odevný priemysel. Musím zdôrazniť situáciu v našej krajine, Portugalsku, kde nezamestnanosť dosiahla znepokojivú úroveň najmä v regiónoch, kde prevládajú tieto priemyselné odvetvia: na severe a v niektorých častiach stredného Portugalska.

Práve preto zdôrazňujeme potrebu konzistentnej a koordinovanej stratégie na podporu priemyslu v Európskej únii, najmä tých odvetví, ktoré závisia od vysokého podielu ľudskej práce, či už prostredníctvom naliehavej regulácie svetových trhov alebo prostredníctvom verejných politík, ktoré podporujú investície, inovácie, diverzifikáciu, odborné vzdelávanie a vytváranie pracovných miest so zaručenými právami.

David Campbell Bannerman, v mene skupiny EFD. – Vážený pán predsedajúci, moje prvé vystúpenie v tomto Parlamente. Keďže som poslancom UKIP pre východné Anglicko, budete odo mňa očakávať prejav rebelanta, takže sa pokúsim nesklamať vás ani svojich voličov.

Dnes vedieme rozpravu o dohodách EÚ o obchode a osobitne o dohode s Južnou Kóreou, ktorá sa má podpísať tento rok. Keďže nemáme veľa podrobností o tejto konkrétnej dohode, okrem toho, že si myslím, že dve tretiny výhod plynú pre Južnú Kóreu a jedna tretina pre EÚ, chcel by som poukázať na pár všeobecnejších bodov.

Mnohí ľudia si neuvedomujú, že existuje viac ako stovka osobitných dvojstranných dohôd EÚ o obchode, ako je práve táto. Jeden odhad hovorí o 116. Existujú dohody o obchode s krajinami, ako sú USA, Kanada, Mexiko, Brazília, India, Čína, Japonsko a Juhoafrická republika. V Európe sú dohody o obchode s Ruskom, Ukrajinou, Tureckom a Lichtenštajnskom.

Sú tu takisto aj dohody o obchode s krajinami, ktoré nie sú členskými štátmi EÚ – krajinami EHP a EZVO, ako je Švajčiarsko a Nórsko. Nórsko si vďaka dohode o obchode úzkostlivo chráni svoj rybolov a poľnohospodárstvo a Nórsko nie je bezvýznamný partner. Je to štvrtý najväčší dovozný partner EÚ a predstavuje šiesty najväčší vývozný trh.

Čo by teda mala dohoda o obchode napríklad s Južnou Kóreou obsahovať? Myslím, že výrazným príkladom je Švajčiarsko. Majú ustanovenia, ktorými sa rušia colné poplatky a obchodné kvóty na priemyselné a poľnohospodárske výrobky. Majú tu ustanovenia, ktoré poskytujú švajčiarskym občanom právo žiť a pracovať v krajinách EÚ a občanom EÚ žiť a pracovať vo Švajčiarsku. Pre Švajčiarsko existujú ustanovenia, vďaka ktorým patrí do schengenského priestoru bez hraníc. Švajčiari, ak si to želajú, môžu byť v Európskej environmentálnej agentúre, vo filmových či vzdelávacích programoch EÚ a môžu požiadať o výskumné granty EÚ. Existuje tu spolupráca v oblasti leteckých spoločností či v azylových a súdnych záležitostiach. Skrátka sú im udelené všetky výhody členstva v EÚ, ale bez nákladov.

Je pravda, že Švajčiarsko musí platiť za prístup 600 miliónov CHF ročne, ale švajčiarska vláda vykazuje úspory z toho, že nie je členským štátom EÚ vo výške 3,4 miliardy CHF, čo ročne predstavuje čisté úspory

2,8 miliardy CHF. A ani Švajčiarsko nie je bezvýznamným obchodným partnerom: 80 % švajčiarskeho vývozu ide do EÚ a je to štvrtý najväčší obchodný partner EÚ.

Tým chcem povedať, že dohody o obchode môžu dosiahnuť výhody z obchodu EÚ bez zaťaženia vysokými regulačnými nákladmi, straty suverenity a zdrojov. Dokonca aj webová stránka Komisie priznáva, že Švajčiarsko si môže vytvoriť a zachovať vlastné predpisy v ďalších oblastiach, ktoré sa odchyľujú od rozhodnutí EÚ. Je to v jeho záujme, ako na finančných, tak aj na pracovných trhoch. Ako rada by sa Británia podobne odchýlila od smernice o pracovnom čase, od smernice o agentúrach dočasného zamestnávania či od novej smernice o správe fondov!

Uzavriem to otázkou, tak prečo nie Británia? Prečo Británia nemôže mať podobnú priateľskú dohodu o obchode s EÚ ako Južná Kórea, namiesto plného členstva v EÚ? Británia je sama o sebe najväčším nezávislým obchodným partnerom EÚ s ročným deficitom 40 miliárd GBP. Aj my môžeme mať podobné záruky, aké využívajú Švajčiari. Mohli by sme a myslím si, že by sme aj mali znovu byť nezávislým slobodným obchodujúcim národom, ako je Nórsko, Švajčiarsko a dokonca Južná Kórea.

Peter Šťastný (PPE). – Vážený pán predsedajúci, ako jeden zo spravodajcov dohody o voľnom obchode s Južnou Kóreou a silný zástanca dohody o voľnom obchode, verím vo vyrovnanú dohodu s rovnakými podmienkami, ktorá by predstavovala výhody pre obe strany – v skutočnú obojstranne výhodnú situáciu.

Jedno z našich hlavných priemyselných odvetví nie je spokojné so súčasným stavom rokovaní a má v tejto oblasti viacerých priateľov vrátane niektorých členských štátov, podnikov a poslancov Parlamentu. Všetci vidia, že v tejto dohode sú podmienky nespravodlivo naklonené v prospech Južnej Kórey. Európska komisia a Európska rada by sa mali bližšie pozrieť na problematické oblasti, a to konkrétne na ochrannú doložku o vrátení ciel, necolné prekážky a pravidlá označovania pôvodu. Ak by sa dosiahol určitý pokrok, ktorý by viac uspokojil automobilový priemysel EÚ, potom by sa mohli skutočne využívať a zachovávať úrovne zamestnanosti, silné HDP a očakávaná životná úroveň.

Avšak rovnaké podmienky nebudú nevýhodné. Mal by sa vytvoriť silný precedens pre ďalšie dohody o voľnom obchode, ktoré sú v poradí a majú sa predložiť v blízkej budúcnosti. Je mi jasné, že táto dohoda celkovo prináša EÚ a niektorým priemyselným odvetviam EÚ ďalšie výhody. V užšom zmysle tu vždy budú víťazi a porazení: to je povaha každej dvojstrannej dohody. V širšom zmysle by sme sa mohli priblížiť skutočnej rovnováhe. V prípade takého podstatného priemyslu, ako je automobilový priemysel, je však v tejto nešťastnej situácii potrebné pokúsiť sa dosiahnuť viac. Až keď sa dosiahne dodatočný pokrok, môžeme hovoriť o skutočne vyrovnanej dohode o voľnom obchode, ktorá je prijateľná a má skutočný a pozitívny vplyv ako precedens pre budúce dohody o voľnom obchode.

Gianluca Susta (S&D). – (*IT*) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, vítam prácu vykonanú počas tohto obdobia, v ktorom pani Ashtonová vykonávala svoju úlohu komisárky. Musím povedať, že sme s ňou mali lepší vzťah ako s jej predchodcom napriek ich spoločnej politickej príslušnosti, ktorú máme takisto rovnakú, a ich spoločnej národnosti.

Tentokrát však nepociťujem rovnaké nadšenie v tejto oblasti ako pani komisárka, pretože za posledné roky tu Komisia príliš často vystupovala a hovorila o určitých iniciatívach, pričom nakoniec sa aj tak vydala inou cestou. Práve prekonávame mimoriadne obdobie veľkej hospodárskej a finančnej krízy, ktorá je takisto výsledkom nedostatku vzájomnosti vo svete, a to nielen vo vzťahu s rozvojovými krajinami – čo má svoju vlastnú logiku, svoje vlastné vysvetlenie – ale aj s novými hlavnými aktérmi a tradičnými hlavnými aktérmi.

Príliš často sa mi zdá, že Komisia, jej predseda a komisári pociťujú nedostatok informácií o tom, ktoré iniciatívy by sa mali zaviesť, aby pomohli s obnovou európskeho priemyslu, s obnovou európskeho výrobného priemyslu. Zdá sa mi, že táto dohoda, ktorá je nepochybne pozitívna a má mimoriadne priaznivý obsah, má skôr akademickú hodnotu. Je to učebnicová zmluva, ale aj zmluva, ktorá sa netýka skutočnosti.

Do Kórey vyvážame 30 miliárd USD, avšak do Európy sa z Kórey vracia len 20 miliárd USD vo forme vyvážených áut. Nepriama pomoc vyplývajúca pre kórejské autá v Európe bude 1,5 miliardy USD, a to neuvádzam textilné ani ďalšie odvetvia. Toto je jasná nerovnováha, na ktorú sa podľa mňa musí poukázať a ktorá sa musí napraviť predtým, ako dostane dohoda o voľnom obchode, ktorá trestá európsky priemysel, zelenú. Máme kvalitný priemysel, ktorý sa zaviazal vyhovieť novým požiadavkám, ktoré si vyžaduje inovácia. Určite to nie je bankrotujúci priemysel, ktorý nedokáže riešiť potreby inovácie existujúce v rámci hospodárstva.

Zuzana Roithová (PPE). – (*CS*) Vážený pán predseda, pani komisárka, ani mne sa nepáčia zvláštne zmeny v dohode, ako je vrátenie ciel za dovezené komponenty v prípade výrobkov na vývoz do Únie či zníženie

60 % hranice na stanovenie krajiny pôvodu. Ide o zvýhodnenie kórejského dovozu na úkor konkurencieschopnosti európskeho priemyslu a nezamestnanosti. Na tom sa vo veľkej miere podieľa dovoz tovarov z Ázie, kde je bezkonkurenčne nízka cena práce, a to vďaka nízkym či skôr žiadnym sociálnym a environmentálnym normám. Obchodné rozhovory by sa preto mali zameriavať na zvýšenie týchto noriem, a nie na prosperitu ázijského priemyslu na úkor Európy. Komisia to svojim občanom dlhuje už dlho.

Uvedomuje si Komisia negatívny vplyv dohody na európsku konkurencieschopnosť a zamestnanosť v automobilovom a textilnom priemysle? Po druhé, uvedomuje si Komisia, že zmluva vytvára nepriaznivý precedens pre budúce obchodné zmluvy? Po tretie, má Komisia v úmysle ignorovať zásadné výhrady odborov zastupujúcich európske strojárenstvo? Po štvrté, ako je možné, že kórejské médiá už oslavujú víťazstvo svojho automobilového priemyslu a pritom sa o zmluve ešte nediskutovalo ani na kolégiu komisárov? Alebo je Komisia pripravená revidovať návrh a prerokovať vyváženú dohodu? Je Komisia odhodlaná vyvíjať tlak na Kóreu, aby prijala medzinárodné záväzky týkajúce sa sociálnych a environmentálnych noriem ešte skôr ako Kórea získa všetky výhody voľného obchodu s Európskou úniou? Ďakujem za odpoveď. Verím, že zvíťazí zdravý rozum.

David Martin (S&D). – Vážený pán predsedajúci, musím povedať, že ma celkom znepokojuje tón tejto rozpravy. Možno s výnimkou príspevku Daniela Casparyho bol doteraz skôr negatívny.

Bol som spravodajca Parlamentu pri dohode o voľnom obchode s Kóreou. Pred začiatkom tejto rozpravy som sa pozrel na to, čo sme sa rozhodli žiadať – kvôli čomu sme požiadali Komisiu, aby začala tieto rokovania a pracovala v náš prospech – a vlastne si myslím, že Komisia dosiahla to, o čo sme ju požiadali. Rád by som vzdal hold hlavnému vyjednávačovi, ktorý, ako vidím, sedí vedľa barónky Ashtonovej, a samotnej barónke Ashtonovej za spôsob, akým nám odovzdali túto dohodu.

Každá dohoda o voľnom obchode – vo svojej podstate – a každé iné rokovanie má, samozrejme, svojich víťazov a porazených. Ale ak sa pozriete na globálny vplyv tejto dohody, máme tu veľkých víťazov v Európe a veľkých víťazov aj v Kórei. Preto máme veľkých víťazov, ktorí udržiavajú svetový obchod v pohybe. V súčasnej dobe krízy musí byť dobré všetko, čo vysiela pozitívny signál o tom, že v rámci dvoch takých veľkých celkov, ako je Kórea a Európska únia, chceme udržiavať aktívny a otvorený obchod.

Musím povedať, že ak Európsky parlament a Rada ministrov nedokážu túto dohodu doviesť ku konečnému podpísaniu dohody medzi Kóreou a EÚ, môžeme pokojne poslať správu GR pre obchod, aby zastavili rokovania o ostatných dohodách o voľnom obchode, pretože, ak to nevyjde s Kóreou, zabudnite na ASEAN, zabudnite na štáty Perzského zálivu, zabudnite na všetky ďalšie dohody o voľnom obchode, ktoré sa snažíme uzatvoriť, a, úprimne, zabudnite na Dauhu. Je to dôležitá dohoda, v ktorej Európa dosiahla svoje strategické ciele. Vyšlime pozitívny signál zvyšku sveta o tom, že Európa je otvorená pre podnikanie a že aj napriek tejto recesii sa veľmi snažíme udržať naše trhy čo najotvorenejšie.

Seán Kelly (PPE). – Vážený pán predsedajúci, len v krátkosti. Je to všetko pre mňa nové a túto rozpravu považujem za veľmi podnetnú a poučnú. Keď na začiatku vystúpila barónka Ashtonová, pomyslel som si, že je to pre Európsku úniu fantastická dohoda a uvažoval som nad tým, či má Kórea z toho vôbec nejaký prospech. Ďalší rečníci však potom jeden po druhom vyjadrovali opačný názor, takže dúfam, že na otázky a poznámky pána Arifa, pána Theurera, pána Campbella Bannermana a ďalších rečníkov odpovie práve barónka Ashtonová. Takisto by nám mohla povedať, či práve prebiehajú nejaké ďalšie rokovania s konkrétnymi ázijskými krajinami o dvojstranných dohodách, ako aj to, ako ďaleko s nimi pokročili.

Gerard Batten (EFD). – Vážený pán predsedajúci, rád by som podporil tvrdenia môjho kolegu, pána Campbella Bannermana. V roku 2006 federálna vláda Švajčiarska vypracovala správu o všetkých aspektoch existujúcich a možných vzťahov s Európskou úniou.

Dospeli k názoru, že plné členstvo v EÚ by ich stálo šesťkrát viac ako ich súčasné dvojstranné dohody. Keďže Švajčiari sú Švajčiarmi, rozhodli sa, že pre nich je lepšie nevstúpiť a nezískať plné členstvo v EÚ.

Ak to platí pre Švajčiarov, celkom iste to platí aj pre Britov. Ak by naša vláda mala taký citlivý a pragmatický pohľad na britské hospodárstvo, ako majú Švajčiari na švajčiarske, potom by sme vystúpili práve tak, ako by Švajčiari nevstúpili.

David Martin (S&D). – Vážený pán predsedajúci, ste veľmi tolerantný predsedajúci, ale v našich pravidlách je veľmi jasne stanovené, že zásahy v rámci postupu "catch-the-eye" sa musia týkať predmetu rozpravy. Toto nemalo nič spoločné s Kóreou ani s dohodami o voľnom obchode.

Sari Essayah (PPE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, pán Martin vo svojom prejave povedal, že je mimoriadne dôležité uzatvárať dohody, ktoré urýchlia hospodársky rast a zamestnanosť a vo všeobecnosti odstránia obchodné prekážky, najmä v tejto hospodárskej kríze. Nesmieme však zabúdať, že sme dnes veľmi vážne diskutovali o kríze v európskom automobilovom priemysle a že tento týždeň sa budeme zaoberať aj problémami v textilnom priemysle a pomocou Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii ako odškodnením za hromadné prepúšťanie v tomto odvetví v Španielsku a Portugalsku. Takže, dámy a páni, musíme brať vážne obavy Európanov týkajúce sa toho, ako odpovedáme na tento úbytok pracovných miest v Európe, a prešetriť to, aké sú vlastne riešenia Komisie. Hoci voľný obchod musí byť vo všeobecnosti dobrý pre zamestnanosť a hospodársky rast, ako zabránime úbytku pracovných miest v týchto tradičných európskych priemyselných odvetviach?

Catherine Ashton, *členka Komisie.* – Vážený pán predsedajúci, rada by som povedala, že táto rozprava ma v istom zmysle vôbec neprekvapila, pretože obavy, ktoré dnes poslanci vyjadrili, už naozaj zaznievali v priebehu niekoľkých mesiacov.

Chcem začať tým, že vzdám hold Davidovi Martinovi za prácu, ktorú odviedol vo výbore. Je veľmi dôležité, že si uvedomujem, ako veľmi so mnou spolupracoval Výbor pre medzinárodný obchod počas mesiacov, ktoré tomu predchádzali. Samozrejme, som si dobre vedomá toho, že poslanci zatiaľ nemali príležitosť nazrieť do podrobností tejto dohody. Pokúsim sa teda odpovedať na to, čo vás zaujíma. Ale čo je dôležitejšie, zabezpečíme, aby sme vám poskytovali stále viac informácií, pretože je dôležité, aby ste sa pozreli radšej na fakty, ako na vyslovené tvrdenia.

Dovoľte mi, aby som najskôr predniesla zopár všeobecných poznámok o prístupe k tejto dohode. Táto dohoda sa vložila do hry s cieľom dosiahnuť to najlepšie pre európsky priemysel vrátane britského priemyslu, a to by som chcela povedať kolegom zo Strany za nezávislosť Spojeného kráľovstva. Podľa môjho názoru je rozhodne v záujme Európy, aby sme sa s touto dohodou pohli dopredu. Inak by som tu nestála a nenavrhovala, aby sme sa pohli dopredu tak, ako to robím teraz.

Komisia mala jasný *modus operandi*, jasný postoj, ktorý, ako bolo povedané, Parlament, Komisia a Rada podporili, a je to naozaj cesta, ktorou sme sa vydali. Myslím, že môjmu kolegovi, pánovi Arifovi, nebude vadiť, ak poviem, že návrh, aby som obetovala nejaké odvetvie, považujem za znepokojujúci a možno trochu deprimujúci, pretože to určite nie je postoj, ktorý by som si zvolila.

Naozaj si myslím, že ak chcete skutočnú obchodnú dohodu, musíte uznať to, že ide vlastne o dohodu, z ktorej majú prospech obe strany? Myslím si, že áno. Ak chcete obchodné dohody, ak naozaj veríme – čo si myslím, že veríme – že obchod je motorom, ktorý nás vyvedie z recesie, potom to znamená, že vediete vážne, náročné rokovania s priemyselnými odvetviami a krajinami, s ktorými chceme dohodu uzavrieť. Inak môžeme jednoducho viesť rokovania celý deň s krajinami, na ktorých nám toľko nezáleží a môžeme otvoriť trhy, pretože nás to naozaj nezaujíma.

Kórea je dôležitý trh. Poskytuje skutočné možnosti pre chemické, farmaceutické a iné odvetvia. Musíme si uvedomiť, aké je to hodnotné a dôležité, ak chceme seriózne obchodné dohody. V skutočnosti sme hospodárskou superveľmocou. Nemôžem nesúhlasiť viac s mojimi kolegami zo Spojeného kráľovstva, keď hovoria o Švajčiarsku a snažia sa ho nejakým spôsobom porovnávať so vzťahom, ktorý sa snažíme vybudovať v Európe s Kóreou – alebo mi len unikla podstata.

Záleží na serióznosti rokovaní, aby sme dospeli k dôležitému výsledku, a ako vyplýva z podrobností, dúfam, že kolegovia sa na to budú pozerať v tom istom duchu, v ktorom sme sa ich snažili predložiť.

Automobilový priemysel nám na začiatku dal zoznam vecí, ktoré by chceli, aby sme pre nich dosiahli. Skutočne ich veľmi zaujímalo, aby sa trh v Kórei zachoval otvorený a aby sme dosiahli všetko, o čo nás na začiatku žiadali.

Textilný priemysel: Verím, že tu je len málo, čoho sa treba obávať. Textilný priemysel je zárukou, že naozaj zabezpečíme, aby sa zachovali pracovné miesta v Európe.

Ja nemám záujem o rušenie pracovných miest alebo odvetví v Európe a nie je to ani v záujme tejto dohody. Tých z vás, ktorí si myslia, že majú na to dôkazy, žiadam, aby mi ich predložili, pretože slová sú jedna vec, ale skutočnosť vyzerá inak. My sa naozaj musíme dostať cez slová až k tomu, čo táto dohoda zaisťuje.

Chcela by som naozaj dokázať, že to, čo je pred nami, je veľmi dôležité pre všetky priemyselné odvetvia. Otázka vracania ciel je pre mňa veľmi jednoduchá. Vrátenie cla je navrhnuté ako naša reakcia na predchádzanie určitým problémom. Otázka znie, či je to jediný spôsob riešenia problému. Ak existujú iné spôsoby, ako sa

dá vyriešiť tento problém a ktoré zároveň budú viesť k dosiahnutiu lepšej dohody o obchode, potom ich preskúmam. Ale stále chcem vyriešiť ten istý problém a verím, že to urobia presne tie mechanizmy, ktoré sme zaviedli v tejto dohode. Účinne zabrániť dovozu zadnými dvierkami nepatrí k zakotveným pravidlám, ktoré nás navždy zaväzujú, ako jediný spôsob dosiahnutia toho, čo chceme dosiahnuť. Ja verím, že sa nám tento problém podarilo vyriešiť inak.

Takže sa nebudem Parlamentu ospravedlňovať – politicky, hospodársky ani inak – za to, že sme vystúpili a prispeli do rokovaní o tejto dôležitej obchodnej dohode. Vôbec sa za to neospravedlňujem, ako sa neospravedlňujem ani za to, že sme tomuto Parlamentu predložili túto dôležitú dohodu o voľnom obchode 21. storočia, ktorá podľa mňa znamená obrovské výhody pre celé hospodárstvo Európskej únie. A hlavne sa nebudem ospravedlňovať za to, že sme ju predložili v čase hospodárskej krízy, pretože ak bolo niekedy mojou povinnosťou poskytnúť čo najviac podpory podnikom a pracovníkom Európy, tak verím, že je to práve teraz prostredníctvom tejto dohody.

Naliehavo vyzývam kolegov, ako som už predtým povedala, aby sa pozreli na skutočnú stránku tejto dohody. Budú u vás lobovať – aj mne sa to stalo – ale keď sa pozriete na to, čo sme dosiahli, verím, že je to veľmi konkrétny výsledok, z ktorého bude mať hospodárstvo Európy veľmi veľký prospech. Nakoniec je to presne to, čo sme si stanovili urobiť, a to, čo sme nakoniec aj dosiahli.

Predsedajúci. - Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Tokia Saïfi (PPE), písomne. – (FR) Dohoda o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Južnou Kóreou, ktorá by sa mala uzatvoriť v polovici októbra, odhaľuje niekoľko obáv v rámci európskeho priemyslu. Zdá sa, že najmä výrobcovia automobilov považujú túto dohodu, ktorú komisárka EÚ pre obchod pokladá za najambicióznejšiu, aká bola kedy dohodnutá zo strany EÚ, za veľmi nevyváženú. Títo výrobcovia sa obávajú masívneho prílevu kórejských vozidiel na európsky trh v dôsledku colných preferencií poskytovaných Európskou komisiou. Niet pochýb, že by ponechanie niektorých colných doložiek, ako je napríklad doložka o vrátení cla, bolo nespravodlivé a spôsobilo by deformáciu hospodárskej súťaže, ktorá by bola veľmi škodlivá pre európsky automobilový priemysel. Platí to o to viac, ak uvážime, že sa nezdá, že by sa štedrosť Európskej únie vyplácala znížením necolných prekážok stanovených kórejskými orgánmi (dovozné kvóty na európske vozidlá s benzínovým motorom). Komisia má preto od dnes povinnosť preskúmať podmienky tejto dohody, ako aj obnoviť podmienky spravodlivej a nestrannej hospodárskej súťaže a zabezpečiť dlhodobé prežitie nášho priemyslu a zamestnanosti v Európe.

23. Následky finančnej a hospodárskej krízy pre rozvojové krajiny a na rozvojovú spoluprácu (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je rozprava o otázke na ústne zodpovedanie o následkoch finančnej a hospodárskej krízy pre rozvojové krajiny a na rozvojovú spoluprácu (O-0088/2009 – B7-0209/2009), ktorú Komisii predkladá Eva Jolyová v mene Výboru pre rozvoj.

Eva Joly, *autorka.* – (FR) Vážený pán predsedajúci, členovia Komisie, dámy a páni, je pre mňa potešením predložiť túto otázku na ústne zodpovedanie v mene Výboru pre rozvoj, žiaľ, neteší ma, že vám nemôžem predložiť uznesenie týkajúce sa tejto problematiky, ktoré by bolo týmto výborom jednohlasne prijaté.

Spolu s kolegami z Výboru pre rozvoj sme sa neúnavne snažili, aby sa o uznesení hlasovalo a rokovalo v pléne ešte pred uskutočnením samitu G20 v Pittsburghu.

Okrem našej skupiny, Skupiny zelených/Európskej slobodnej aliancie a Konfederatívnej skupiny Európskej zjednotenej ľavice – Nordickej zelenej ľavice však našu požiadavku zaradiť toto uznesenie do programu nepodporila žiadna iná politická skupina, no ak chceme, aby Európsky parlament zohrával v definovaní vonkajšej politiky Európskej únie dôležitejšiu úlohu a aby svoje návrhy skutočne realizoval, má pre nás toto uznesenie veľký význam.

Dámy a páni, aký význam bude mať hlasovanie o tomto uznesení, ktoré predložilo požiadavky a návrhy Európskeho parlamentu členom skupiny G20, presnejšie povedané tým štyrom členským štátom, ktoré ho blokujú, ako aj Európskej komisii na októbrovom plenárnom zasadnutí, to znamená po uskutočnení samitu v Pittsburghu?

Okrem toho, že znehodnocujeme vynaloženú prácu, nemôžeme sa uspokojiť ani s úlohou spravodajského komentátora. To nie je naša práca. Tú prenechajme tým, ktorí ju vykonávajú a ktorí to robia profesionálne. To znamená novinárom.

Rozvojové krajiny nás teraz potrebujú viac ako kedykoľvek predtým. Hoci ani naši spoluobčania sa nevyhli dôsledkom krízy, globálna hospodárska a finančná kríza mala omnoho vážnejší dosah na obyvateľov rozvojových krajín. Finančné inštitúcie však týmto obyvateľom neposkytli zásadnejší objem núdzových pôžičiek, pretože len veľmi málo z nich spĺňalo stanovené podmienky.

Krajiny Afriky tak získali od posledného stretnutia skupiny G20 v Londýne a od zvýšenia prostriedkov MMF iba 1,6 % pôžičiek poskytnutých MMF. Zvyšok získali najmä rozvinuté európske krajiny.

Udržanie európskeho hospodárskeho systému bolo, samozrejme, nevyhnutné, ale nesmieme preto zabúdať na extrémnu chudobu, ktorá sa šíri za hranicami, extrémnu chudobu, ktorá sa krízou, za ktorú nesieme bremeno zodpovednosti, ešte zhoršila.

Musíme naliehavo zvýšiť prostriedky na verejnú rozvojovú pomoc. Väčšina členských štátov nespĺňa podmienky stanovené OECD v roku 1970 a v súčasnosti čelíme novým naliehavým prípadom, na ktoré nemáme ďalšie financie. Musíme preto hľadať nové zdroje financovania, a to nielen prostredníctvom reformy súčasného systému.

Výbor pre rozvoj vás žiada, aby ste prijali opatrenia proti zneužívaniu daňových rajov, na zabránenie daňovým únikom a nezákonnému úniku kapitálu z rozvojových krajín.

Podľa nórskej správy uverejnenej v júni predstavuje zistený objem nezákonného úniku kapitálu z rozvojových krajín desaťnásobok objemu našej rozvojovej pomoci. To potvrdzuje, že v hre je veľa.

Je nevyhnutné prijať novú záväznú finančnú dohodu, ktorá prinúti nadnárodné spoločnosti zverejňovať dosiahnuté zisky a zaplatené dane podľa jednotlivých krajín s cieľom zaručiť transparentnosť, pokiaľ ide o platby v každej rozvojovej krajine, v ktorej pôsobia.

Okrem toho musíme uskutočniť radikálnu reformu systému, ktorej súčasťou bude najmä zavedenie nových demokratických a transparentných nariadení pre obchod a medzinárodné finančné systémy.

Máme pred sebou obrovské záväzky, mnohé výzvy a náročné úlohy, no Európska únia musí viac ako kedykoľvek predtým prevziať zodpovednosť a uskutočniť tieto reformy.

Karel De Gucht, *člen Komisie*. – Vážený pán predsedajúci, Komisia vo svojej úlohe zástupcu EÚ v skupine G20 spolu s predsedníctvom dôrazne podporuje zvýšenie podpory pre krajiny s nízkymi príjmami, najmä tie najchudobnejšie, a pokiaľ ide o záväzky G20, túto skutočnosť považuje za jednu zo zásadných priorít.

V tejto súvislosti je dôležité, aby krajiny s nízkymi príjmami získali dostatočné prostriedky na uspokojenie núdzových potrieb, najmä v dôsledku finančnej krízy. Preto podporujeme potrebu zlepšiť prístup chudobných a nestabilných krajín, ktorým často chýbajú inštitucionálne kapacity verejnej správy, k službám a úverom poskytovaným medzinárodnými finančnými inštitúciami a inými darcami.

Ja osobne tento prístup podporím na novembrovom zasadnutí Výboru pre rozvoj a globálna finančná kríza bude v najbližších týždňoch stredobodom mojich politických záujmov. Dúfam, že môžem po celý čas rátať s vašou podporou.

V tejto súvislosti má mimoriadny význam náš nástroj "FLEX pre ohrozenosť". V súvislosti s identifikáciou krajín najviac postihnutých krízou Komisia spolupracovala so Svetovou bankou a MMF a rovnako aj pri doplnení pomoci vo forme pôžičiek poskytovaných týmito dvomi inštitúciami ako vhodnej a cielenej grantovej pomoci na základe mechanizmu FLEX pre ohrozenosť.

V období rokov 2009 a 2010 bude poskytnutých 500 miliónov EUR tým krajinám AKT, ktoré požiadajú o pomoc na zabezpečenie prioritných verejných výdavkov vrátane sociálnych sektorov. Dovoľte mi, aby som vás uistil, že zabezpečenie rozpočtovej podpory prostredníctvom mechanizmu FLEX pre ohrozenosť nespôsobí finančnú medzeru, pretože Komisia využíva nevyčlenené rezervy.

Aj krajiny, na ktoré sa nevzťahuje mechanizmus FLEX pre ohrozenie, budú mať výhody na základe ďalších opatrení navrhovaných Komisiou v jej aprílovom oznámení. Ide napríklad o prerozdelenie na základe hodnotenia krajiny ad hoc a hodnotenia v polovici obdobia, podporu pridelenú na základe tradičného mechanizmu FLEX, využitie prípadného predbežného zabezpečenia atď.

Pokiaľ ide o využitie rozpočtovej podpory, som presvedčený, že flexibilita tohto nástroja už teraz umožňuje prijímajúcim krajinám využívať prostriedky takým spôsobom, ktorý im na základe ich uváženia pomôže čo najlepšie riešiť hospodárske a sociálne problémy.

Okrem toho hodnotenie v polovici obdobia 10. ERF poskytne vhodnú príležitosť identifikovať nové potreby a posúdiť, či by bolo lepšie riešiť tieto problémy prostredníctvom všeobecnej alebo sektorovej rozpočtovej podpory.

Hodnotenie v polovici obdobia poskytne tiež ďalšiu príležitosť znovu sa pozrieť na rozpočtové podporné profily každej krajiny AKT a posúdiť úpravy, prerozdelenie alebo pridelenie ďalších prostriedkov z rezervy.

Pokiaľ ide o reformu bretton-woodskych inštitúcií, naša úloha pri podpore ich reformy je, samozrejme, obmedzená. O otázke hlasovania a zastúpenia budeme rokovať na výročnom stretnutí MMF a Svetovej banky, ktoré sa uskutoční v októbri v Istanbule a na ktorom sa zúčastním spolu s komisárom pánom Almuniom. V tejto súvislosti vítame doplnenie tretieho kresla v Rade guvernérov Svetovej banky pre krajiny subsaharskej Afriky a so záujmom budeme sledovať predložené návrhy na uskutočnenie ďalších reforiem.

V súvislosti s nezákonnými finančnými tokmi by som chcel pani Jolyovú ubezpečiť, že som už dal útvarom Komisie pokyn, aby preskúmali možnosti ako zlepšiť fiškálne a finančné riadenie v rozvojových krajinách s cieľom zamedziť vzniku nezákonných finančných tokov. Kríza potvrdila aj skutočnosť, že musíme posilniť mechanizmy poskytovania oficiálnej rozvojovej pomoci.

Medzinárodný program účinnosti pomoci, ktorý je súčasťou Parížskej deklarácie, a Akčný program z Akry majú dnes väčší význam ako kedykoľ vek predtým. V týchto ťažkých hospodárskych časoch máme vo vzťahu k svetovej chudobe mimoriadnu zodpovednosť a musíme zabezpečiť, aby sme rozvojovú pomoc rozdeľ ovali účinne.

Vo svojom oznámení zo dňa 8. apríla Komisia zdôraznila aj významný prínos inovačných mechanizmov financovania ako podporného mechanizmu, ktorý sa s oficiálnou rozvojovou pomocou navzájom dopĺňajú. Naliehavo sme vyzvali členské štáty, aby plne využívali súbor nástrojov a spájali neoficiálnu a oficiálnu rozvojovú pomoc napríklad formou súčasných dobrovoľných odvodov na účely solidarity, ako sú letecké poplatky v záujme financovania programov v oblasti zdravia. O tejto problematike sa uskutočnia rokovania na vysokej úrovni vrátane významnej konferencie v roku 2010, ktorú organizuje Francúzsko, a Komisia sa bude riadiť závermi týchto rokovaní.

Enrique Guerrero Salom, *v mene skupiny S&D.* – (*ES*) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dnes uplynul presne rok odvtedy, ako sme boli svedkami kolapsu finančnej inštitúcie Lehman Brothers. Po tejto udalosti sme sa podľa odborníkov ocitli na pokraji finančného kolapsu a na prahu ďalšej veľkej hospodárskej krízy.

Finančná kríza sa zintenzívnila, prenikla do reálneho hospodárstva a my sme prežívali obdobie negatívneho hospodárskeho rastu a straty pracovných miest.

Rozvinuté krajiny sa však začínajú dostávať z krízy. Napríklad Francúzsku a Nemecku sa to už podarilo a Komisia dnes predložila hospodárske prognózy, ktoré potvrdzujú, že v druhej polovici roka sa Európska únia dostane z recesie.

Menej rozvinuté krajiny sa však nachádzajú uprostred krízy, ktorá u nich bude pretrvávať ešte dlhé obdobie. Napriek tomu, že rozvojové krajiny krízu nespôsobili, znášajú väčšie dôsledky, než ktokoľvek iný. Tieto krajiny trpia dôsledkami krízy ako je nižší rast, rýchlejšie rastúca nezamestnanosť, menej priamych investícií, menšie zahraničné úvery, menej peňazí od vysťahovalcov, nižšia oficiálna rozvojová pomoc a, samozrejme, väčšie obmedzenie obchodu.

Prežili sme obdobie, počas ktorého poklesla naša stabilita a na určité obdobie sa nám zhoršila finančná situácia, ale týmto krajinám hrozí, že budú potrebovať celé desaťročie na boj proti chudobe a desaťročie znamená stratu celej generácie.

Týmto krajinám môžeme v mnohých smeroch pomôcť a ja by som sa chcel zvlášť zamerať na otázku protekcionizmu. Minulý týždeň Komisia predložila svoju štvrtú správu o opatreniach na obmedzenie obchodu, ktorá potvrdzuje, že mnohé krajiny prijímajú nové reštriktívne opatrenia, čo má pre rozvojové krajiny katastrofálne dôsledky.

Mnohé rozvinuté krajiny neplnia svoje záväzky v súvislosti s poskytovaním oficiálnej rozvojovej pomoci práve v čase, keď naliehavo potrebujeme nové zdroje na zníženie dôsledkov krízy.

Preto navrhujem, aby sme zlepšili koordináciu tejto rozvojovej pomoci formou širšej dohody medzi darcovskými krajinami, finančnými inštitúciami a partnermi a riadili túto pomoc účinnejšie a transparentnejšie s cieľom nespôsobiť náklady a byrokratickú záťaž.

Naliehavo vyzývam Komisiu a pána komisára, aby prijali plán, ktorý nám predložili, s čím, podľa môjho názoru, bude súhlasiť aj pán komisár Almunia.

Louis Michel, v mene skupiny ALDE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán De Gucht, pani Jolyová, samozrejme, veľmi dobre si uvedomujem, že pri takomto type rozpravy si určite vypočujeme viac príspevkov, v ktorých sa bude hovoriť o tom istom. S tým však nemám problém. Som presvedčený, že je dôležité znovu a znovu hovoriť o silnom konsenze, ktorý je Európsky parlament povinný vybudovať, a navyše, musíme ho vybudovať spolu s Komisiou. Dôvod je ten, že napriek vyhláseniam, že rozvojové krajiny zrejme nebudú postihnuté finančnou krízou, sa dnes všetci odborníci zhodujú v tom, že dôsledky krízy budú, naopak, pre väčšinu rozvojových krajín katastrofálne.

Všetky sociálne sektory v chudobných krajinách čelia najmä prudkému rastu sociálnych potrieb služieb a výraznému poklesu rastu. Navyše z tohto hľadiska, pán komisár, veľmi oceňujem váš názor, že na tieto potreby je dôležité reagovať oveľa pružnejšie. Určite viete, že tam, kde to bolo možné – evidentne v súvislosti s adekvátnym monitorovaním – som vždy výrazne podporoval štátnu a priamu pomoc, či už priamu alebo sektorovú, ale v každom prípade rozpočtovú pomoc. Som presvedčený, že to prinesie účinné prerozdelenie prostriedkov a ďalší, oveľa dôležitejší účinok, rešpekt, ktorý dáva členským štátom silu.

Napriek všetkému chcem poznamenať, že skupine G20 sa nepodarilo zvládnuť reformu medzinárodných finančných inštitúcií – mám na mysli Medzinárodný menový fond a Svetovú banku – a klásť väčší dôraz na záujmy chudobných krajín na juhu.

Ako povedala pani Jolyová, 80 % pôžičiek poskytnutých v súčasnosti z prostriedkov MMF smerovalo do európskych krajín a napríklad iba 1,6 % nových pôžičiek získali africké krajiny. Zdroje prisľúbené rozvojovým krajinám v balíku schválenom krajinami G20 nebudú postačujúce – to všetci vieme – a nebudú primerane rozdelené najchudobnejším krajinám. A čo je ešte horšie, tieto zdroje neprídu dostatočne rýchlo.

Skutočný problém bude, ako ste už, pán komisár, zrejme zistili, prinútiť členské štáty rešpektovať svoje záväzky z roku 2005. Nič nás neoprávňuje znižovať verejnú rozvojovú pomoc. Ako sme však už počuli, niektoré európske krajiny oznámili radikálne zníženie pomoci. Mám na mysli Írsko (– 10 %), Taliansko (– 50 %) a Lotyšsko (– 100 %). Tento postoj je v každom prípade absolútne neprijateľný. Navyše je to nezodpovedné.

Rád by som si vypočul vaše stanovisko k viacerým problémom. Zazneli už pozitívne reakcie na fond pre ohrozenie, ktorý navrhuje vytvoriť Svetová banka. Tiež ste vyjadrili podporu boja proti daňovým rajom. Krajiny na juhu prichádzajú ročne o 1 000 miliárd USD, čo sú prostriedky, ktoré nezákonne smerujú do krajín na severe, z toho 350 miliárd USD ide do daňových rajov.

O problematike medzinárodného riadenia sme už hovorili.

Ďalším problémom, ktorý považujem za potrebné zdôrazniť, je, samozrejme, pomoc súvisiaca s obchodom. Ja som na rozdiel od iných nadšeným zástancom dohôd o hospodárskom partnerstve, samozrejme, za predpokladu, že budeme brať do úvahy špecifickú situáciu a určíme prechodné obdobia, a predovšetkým za predpokladu, že členské štáty budú rešpektovať svoj záväzok a poskytnú nepopulárnu sumu 1 miliardu EUR ročne na pomoc obchodu. To je podľa mňa, ako povedali aj ostatní, veľmi dôležité.

Dnes je potrebné odsúdiť dvojtvárnosť niektorých členských štátov, ktoré s nadšením hovoria o rozvojových krajinách a dávajú veľké sľuby, ale zároveň cynicky obmedzujú verejnú rozvojovú pomoc.

Gabriele Zimmer, v mene skupiny GUE/NGL. – (DE) Vážený pán predsedajúci, otázka, ktorú predložila pani Jolyová v mene Výboru pre rozvoj, otvára problematiku, ktorú sa ako politickí činitelia v oblasti rozvojovej politiky práve snažíme riešiť v tejto rozprave.

Sľuby, ktoré boli prijaté na posledných samitoch G8 a G20, napokon ostali len na papieri. Ide o neustále sa opakujúce sľuby, ktoré nikdy nepriniesli skutočnú konkrétnu pomoc. V tejto súvislosti naozaj neviem pochopiť, prečo nerokujeme o uznesení Parlamentu ešte pred uskutočnením samitu G20 v Pittsburghu, aby sme vyvinuli dostatočný politický tlak. Vychádzajúc z presných analýz pána komisára a stanovísk pána Michela je mi jasné, že vieme, o čo ide. Predsa však nie sme v pozícii, aby sme mohli vyvinúť politický tlak s cieľom prinútiť členské štáty, aby sa konečne vzdali politiky, ktorá sa riadi príslovím "bližšia je košeľa ako

kabát". To sa mi v súvislosti s nadchádzajúcim samitom v Pittsburghu zdá veľmi nebezpečné. Ak sa nám nepodarí vyvinúť tlak a neujasníme si, že potrebujeme nové inštitúcie, ktoré budú podporovať najchudobnejšie krajiny sveta, potom tu budeme sedieť aj po samite v Pittsburghu a napokon zistíme, že sa nič nezmenilo.

Vážený pán komisár, táto požiadavka je smerovaná na vás. Žiadam vás, aby ste sa Parlamente, tu a teraz, opäť konkrétne vyjadrili k výsledkom a povedali nám, akú podporu a od ktorých členských štátov budeme presne žiadať a do akej miery sa nám podarilo v tejto otázke dosiahnuť pokrok.

Potrebujeme prijať rýchle a účinné kroky, pretože ľudia nám umierajú priamo pred očami v dôsledku okolností, ku ktorým sme prispeli. Vyzývam vás všetkých na vzájomnú spoluprácu.

Corina Crețu (S&D). – Vážený pán predsedajúci, ako viete, príspevky do núdzového fondu zaznamenali zníženie sumy smerovanej na reguláciu humanitárnej krízy v najchudobnejších krajinách o 4,8 miliardy EUR. Ide o historicky najväčší rozdiel medzi potrebnými financiami a prostriedkami získanými od darcov a pri pohľade na tieto čísla nemôžeme nespomenúť obrovské finančné prostriedky, ktoré sme použili na záchranu bánk.

Každá vláda je zodpovedná za riešenie problémov vo vlastnej krajine, ale zároveň je nespravodlivé a nevhodné prehliadať skutočnosť, že rozvojové krajiny sú najviac postihnuté hospodárskou krízou napriek tomu, že za vznik krízy nesú menšiu zodpovednosť.

Súčasný svet nás učí, aby sme od humanitárnych zbierok neočakávali veľa, najmä počas obdobia recesie. Chcela by som preto upriamiť vašu pozornosť na skutočnosť, že vzniká riziko zanedbávania rozvojových krajín, rýchleho rastu chudoby a riziko bumerangového efektu v súvislosti s rastom vnútorného napätia, krvavých konfliktov, ľudských tragédií a hromadnej migrácie, o ktorých v rozvinutých krajinách opäť hovoríme. Vzhľadom na tieto skutočnosti som presvedčená, že potrebujeme vyvinúť jednoznačné úsilie v snahe prevziať na seba zodpovednosť. To si vyžaduje zintenzívnenie medzinárodnej pomoci a potrebu účinnejšej rozvojovej pomoci.

Myslím si tiež, že by sme sa mali zamerať na zníženie závislosti niektorých príjemcov od humanitárnej pomoci. Chcela by som pánovi komisárovi položiť otázku – vzhľadom na to, čo povedal bývalý komisár pán Michel v súvislosti s potrebou zvýšiť zainteresovanosť Svetovej banky a MMF – či plánuje na samite v Istanbule predložiť podobný návrh.

Chcem povedať, že oceňujem prácu Komisie na začiatku jej mandátu. Mám na mysli samit USA – Juhoafrická republika, vašu návštevu Zimbabwe koncom tohto týždňa a pomoc v núdzi, ktorú ste nedávno poskytli 100 000 obetiam záplav v západnej Afrike. Zároveň by som chcela zdôrazniť, že nielen Burkina Faso čelí prírodným katastrofám, ale aj Niger potrebuje medzinárodnú podporu. Ľudské životy ohrozujú nielen záplavy, ale aj zákerná a trvalá hrozba sucha. Oceňujem aj skutočnosť, že ste reagovali na situáciu v súvislosti so suchom v subsaharských krajinách, pre ktoré ste vyčlenili sumu 5 3 miliónov EUR. To sú povzbudzujúce kroky, ktoré, dúfam, ovplyvnia rozhovory počas samitu G20 v Pittsburghu a počas konferencie v Kodani, keďže tieto stretnutia majú v súčasnosti rozhodujúci význam, pretože existuje veľké riziko, že sa nám nepodarí splniť rozvojové ciele tisícročia.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Vážený pán komisár, aj ja som sklamaná, že sľuby G20 v súvislosti s pomocou najchudobnejším krajinám počas hospodárskej krízy jednoznačne neboli myslené vážne. V skutočnosti je pomoc, ktorú dosiaľ poskytol MMF, zanedbateľná. Chcem vyzvať na uskutočnenie reformy rozhodovacieho procesu v snahe dosiahnuť, aby najchudobnejšie krajiny mali pri rozhodovaní väčšie slovo, najmä v rámci bretton-woodskeho systému. Zároveň sa vás chcem, pán komisár, opýtať, či je možné udržať pomoc najmä v oblasti zdravotníctva a vzdelávania v krajinách AKT minimálne na takej úrovni, aká bola pred začiatkom krízy. Zaujíma ma to hlavne z dôvodu, že mnohé krajiny vrátane európskych výrazne znížili objem finančnej pomoci. Želám vám, pán komisár, veľa úspechov v novej funkcii.

Anna Záborská (PPE). – (*SK*) Pán komisár, otázka, ktorú preberáme je nanajvýš dôležitá a aktuálna. Nielen preto, že Európska únia musí mať v tejto chvíli jasnú predstavu o rozvojovej politike, ale aj preto, že ju treba jasne a zrozumiteľne vysvetliť našim spoluobčanom. Výška rozvojovej pomoci môže teraz viac ako kedykoľvek predtým ovplyvniť nelegálnu migráciu, nepokoje, epidémie a – ako upozorňuje Medzinárodný menový fond – aj zvyšovanie dlhov v súkromnom sektore rozvojových krajín.

Chcem podčiarknuť pravidelné kontroly financií jednak darcami, ale aj príjemcami finančných prostriedkov. Žijeme v našich krajinách a počúvame výhrady voči rozvojovej politike Európskej únie. Konsenzus v Európskom parlamente, o ktorom hovoril pán kolega Michel, nie je vždy rovnako evidentný v krajinách Európskej únie. Jedine efektívnosť a transparentnosť rozvojovej pomoci môže presvedčiť o jej opodstatnenosti a zamedziť jej znižovaniu.

Sari Essayah (PPE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, je veľmi dôležité, aby v tejto fáze Európa preukázala morálne vodcovstvo a aby členské štáty rešpektovali všetky svoje záväzky, ako aj rozvojové ciele tisícročia. Samozrejme, v čase súčasného hospodárskeho úpadku čelíme relatívnej chudobe, ale nesmieme zabúdať, že rozvojové krajiny trpia absolútnou chudobou a ľudia umierajú od hladu a v dôsledku chorôb. Viac ako 10 členských štátov Únie však vyhlásilo, že obmedzia príspevky na rozvojovú spoluprácu alebo spomalia tempo ich rastu. Samozrejme, nemali by sme zabúdať, že rovnako dôležité ako zvyšovanie platieb je zabezpečiť ich účinnejšie využívanie. Na koordináciu pomoci existujú rôzne nástroje. Jedným z nich je počítačový program s názvom Oficiálna rozvojová pomoc, ktorý bol veľmi úspešne testovaný v Mozambiku, a dúfam, že budeme investovať čas a úsilie najmä do tohto typu koordinácie. Týmto spôsobom bude pre nás v súčasnej situácii, kedy objem dostupnej pomoci klesá, veľmi jednoduché dosiahnuť väčšie úspechy.

Karel De Gucht, *člen Komisie.* – Vážený pán predsedajúci, je pravda, že kríza najtvrdšie postihla najchudobnejšie krajiny a s tým v podstate nemôžeme nič robiť. Môžeme sa zaoberať iba spôsobom, ako im pomôcť vrátiť sa do normálu, a to bude, samozrejme, trvať dlhšie ako v rozvinutých krajinách, pretože mechanizmy budovania nového hospodárskeho rastu sú v týchto krajinách na oveľa nižšej úrovni.

Jedna z pripomienok, ktorú spomínali niektorí poslanci, sa týka skutočnosti, že mnohé členské štáty ustupujú od svojich záväzkov poskytovať oficiálnu rozvojovú pomoc (ODA). V roku 2005 schválili členské štáty EÚ individuálne ciele minimálnej pomoci vo výške 0,51 % v krajinách EÚ–15 a 0,17 % v krajinách EÚ–12. V nových členských štátoch by sa tieto ciele by sa mali splniť do roku 2010 vo výške 0,7 % a do roku 2015 vo výške 0,33 %.

Krajiny, ktoré už prekročili úroveň minimálnych cieľov, sľúbili tieto ciele naďalej plniť. Na základe týchto prísľubov a vyšších národných záväzkov niektorých členských štátov by mala EÚ do roku 2010 spoločne dosiahnuť úroveň 0,56 % oficiálnej rozvojovej pomoci.

Som presvedčený, že kríza by nemala byť dôvodom zníženia úrovne sľúbenej darcovskej pomoci, a budem trvať na tom, aby členské štáty EÚ, ako aj ostatní darcovia dodržali svoj záväzok poskytnúť pomoc na sľúbenej úrovni.

V roku 2008 EÚ zvýšila oficiálnu rozvojovú pomoc približne o 4 miliardy EUR na úroveň 0,40 % oficiálnej rozvojovej pomoci a očakáva sa, že kolektívna oficiálna rozvojová pomoc EÚ sa bude naďalej zvyšovať.

Na základe informácií získaných z členských štátov predpokladáme, že kolektívna oficiálna rozvojová pomoc EÚ sa v roku 2009 zvýši na 53,4 miliardy EUR, čo predstavuje 0,44 %, a v roku 2010 na 58,7 miliardy EUR, čo predstavuje 0,48 %.

To znamená, že bez prijatia ďalších krokov zo strany členských štátov na splnenie individuálnych cieľov kolektívne ciele na rok 2010 nebudú splnené. Predpokladaný trend pokračovania rastu oficiálnej rozvojovej pomoci v EÚ závisí od tých členských štátov, ktoré sa snažia splniť svoje záväzky, ale je potrebné vyvinúť úsilie zo strany všetkých členských štátov a naďalej budem trvať na tom, aby príslušné členské štáty splnili svoje záväzky. Je to ich zodpovednosť. Ide o záväzok, ktorý prijali, a kríza by nemala byť dôvodom na nesplnenie záväzkov. Povedal by som, že práve naopak.

Niektoré členské štáty trvali aj na uskutočnení reformy medzinárodných finančných inštitúcií. Tento cieľ plne podporujem. Krajiny G20 vypracovali presný časový plán na uskutočnenie reforiem bretton-woodskych inštitúcií s cieľom prinútiť ich, aby urýchlili prijatie vlastných plánov na reformu, ktoré sa uskutočnia pred londýnskym samitom. Určité výsledky očakávame už v apríli budúceho roku a som si istý, že tieto problémy vyriešime.

Vychádzajúc zo súčasného tempa reformy MMF, ktorú vytvorili krajiny G20, Komisia zdôrazňuje význam pokračovania druhej fázy reformy vo Svetovej banke, ktorá by sa mala ukončiť na jar 2010.

Londýnsky samit, ktorý sa uskutočnil 2. apríla 2009, vojde do dejín skupiny G20 ako samit, na ktorom štáty začali riešiť rozvojovú problematiku samy a za účasti zástupcov rozvojových krajín. Počas prípravy nadchádzajúceho samitu G20 sa v posledných mesiacoch ukázalo, že inštitúcia poverená kontrolou vykonávala svoju činnosť veľmi intenzívne.

V auguste Rada guvernérov MMF schválila všeobecné rozdelenie sumy 250 miliárd USD podľa zvláštnych práv čerpania MMF, z čoho 18 miliárd USD pôjde pre krajiny s nízkymi príjmami, a v Pittsburghu vyzveme

MMF, aby vo vzťahu ku krajinám s nízkymi príjmami prijal ďalšie opatrenia. Myslím si, že je to pozitívny vývoj.

Môj predchodca pán Louis Michel kládol dôraz na flexibilitu a tvrdil, že mechanizmus rozpočtovej podpory je najflexibilnejší, čo je určite pravda, ale to, samozrejme, znamená, že potrebujeme partnera na strane rozvojových krajín a musíme byť v takej pozícii, aby sme s nimi mohli viesť politický dialóg a monitorovať mechanizmy, takže to predpokladá prinajmenšom spoluprácu z ich strany, ktorá musí fungovať, a som presvedčený, že najmä sektorová rozpočtová podpora je veľmi dobrý postup.

Nerozumiem celkom tomu, prečo o uznesení, ktoré predložil Výbor pre rozvoj a ktoré sa týka stretnutia krajín G20 V Pittsburghu, nehlasujeme pred uskutočnením samitu G20. Nechápem to. Zrejme v tejto súvislosti dostaneme nejaké technické vysvetlenie, ale myslím si, že je zlý signál zo strany novozvoleného Parlamentu, že o tomto uznesení budeme rokovať až po stretnutí skupiny G20 v Pittsburghu, ktoré by sa malo konať, ak si dobre pamätám, 22. až 24. septembra, čiže pred naším ďalším stretnutím v októbri v Štrasburgu.

Nie je to v mojej kompetencii, ale musím povedať, že spolu s poslancami, ktorí toto uznesenie podporujú, ma veľmi mrzí, že sme o ňom nehlasovali počas tejto schôdze.

Predsedajúci. – Dovoľ te mi poznamenať, že rozhodnutie hlasovať počas prvej októbrovej schôdze prijala Konferencia predsedov z toho dôvodu, že počas tohto zasadnutia sa uskutoční aj rozprava o stretnutí skupiny G20. Toľko na vysvetlenie vašej otázky.

Rozprava sa skončila. Hlasovanie sa uskutoční počas prvého októbrového zasadnutia.

24. Parlamentná imunita: pozri zápisnicu

25. Program rokovania na nasledujúci deň: pozri zápisnicu

26. Skončenie rokovania

(Rokovanie sa skončilo o 22.55 hod.)